gazeta SGH

PISMO SZKOŁY GŁÓWNEJ HANDLOWEJ W WARSZAWIE

nr 1 (353) zima 2020

Batorego 8

O kolejnych etapach realizacji projektu

budowy centrum innowacji SGH

→ STR. 27

ISSN 1644-2237

SGH

PROFESOR JERZY HAUSNER
W służbie publicznej
→ STR. 6

EKONOMIŚCI DLA ROZWOJU
X Kongres Ekonomistów Polskich
→ STR. 14

PROFESOR WIM SCHOUTENS
O obligacjach „warunkowo zamiennych”
→ STR. 30

JUBILEUSZ 15-LECIA
Zespołu Pieśni i Tańca SGH
→ STR. 60

Twój sposób myślenia jest dla nas ważny.

Doświadczenie przyjdzie z czasem, ale szacunek i zaufanie masz u nas od pierwszego dnia. Nie możemy się doczekać, aż razem stworzymy coś epickiego.

Gdy **#tyteż** się rozwijasz, razem stajemy się silniejsi.

Zainwestuj w siebie i dołącz do EY.
ey.com/kariera

zima 2020

str. 3

Birety w górę! Uroczystość ukończenia studiów

str. 6

Profesor Jerzy Hausner – doktor honoris causa SGH

str. 14

X Kongres Ekonomistów Polskich

str. 60

15 lat Zespołu Pieśni i Tańca SGH

FOT. ROMAN KALINOWSKI

LUDZIE I WYDARZENIA

3 Birety w górę! Uroczystość zakończenia studiów → JUSTYNA KOZERA

6 W służbie publicznej – uroczystość wręczenia doktoratu honoris causa profesorowi Jerzemu Hausnerowi → LIDIA JASTRZĘBSKA

10 Sukces wspólnego programu SGH-WUM MBA

11 Najlepsze licea i technika na SGH → ANNA WDAWIŃSKA

12 CEMS Annual Events 2019 → ANETA SZYDŁOWSKA

14 Ekonomiści dla rozwoju – X Kongres Ekonomistów Polskich → LIDIA JASTRZĘBSKA

16 Edukacja w warunkach czwartej rewolucji przemysłowej → MAREK ROCKI

18 Działalność naukowa studentów w SGH → JUSTYNA WITKOWSKA

19 mLegitymacja – pilotaż dla studentów SGH → MAGDALENA ŚWIĘCICKA

21 Kalejdoskop: październik – grudzień 2019

TEMAT Z OKŁADKI

27 Batorego 8 – centrum innowacji SGH – rozmowa z dr. Marcinem Dąbrowskim, kanclerzem SGH → JAN ANDRZEJ NICAŁ

ROZMOWA NUMERU

30 CoCo – obligacja „warunkowo zamienna” – rozmowa z profesorem Wimem Schoutensem z Uniwersytetu w Leuven → MARCIN LIBERADZKI

KONFERERENCJE, SPOTKANIA...

32 Instrumenty *contingent convertibles* w Polsce → MARCIN LIBERADZKI

34 31. APCIAI → ANNA KARMAŃSKA

Za nami kolejny rok, który w historii „Gazety SGH" okazał się bardzo istotny. Nie tylko dlatego, że numer lato 2019 był naszym 350 (!) wydaniem, ale przede wszystkim z tego powodu, że od października ub.r. tradycyjny, drukowany kwartalnik został wzbogacony o profesjonalnie prowadzony portal „Gazeta SGH. Życie uczelni". Dzięki zaangażowaniu pracowników Działu Promocji i Rekrutacji powstał uczelniany serwis, w którym publikujemy aktualności, komunikaty, zapowiedzi wydarzeń, relacje z konferencji, dłuższe artykuły z życia uczelni oraz interesujące materiały merytoryczne. W ten sposób poszerzyły się możliwości wzbogacania wydań drukowanych oraz zwiększyła się szansa ich dotarcia zarówno do społeczności akademickiej SGH, jak również innych podmiotów i osób zainteresowanych naszą uczelnią.

W tym korzystnym dla obu wersji związku – gazety w wersji drukowanej i portalu online – uczymy się żyć razem. Dlatego w tym numerze „Gazety SGH", poprzez zamieszczenie dodatkowych informacji przy wielu tekstach, chcieliśmy pokazać, jak z tych połączonych mediów efektywnie korzystać. Mamy nadzieję, że ucieszą się Państwo z tej możliwości.

Redakcja

gazetaSGH

PISMO SZKOŁY GŁÓWNEJ HANDLOWEJ W WARSZAWIE
Numer 1 (353) zima 2020, ISSN 1644-2237

WYDAWCA
Szkoła Główna Handlowa w Warszawie

ADRES REDAKCJI
Szkoła Główna Handlowa w Warszawie
Dział Promocji i Rekrutacji
al. Niepodległości 162
bud. G, pok. 147
02-554 Warszawa
gazeta.sgh.waw.pl
www.issuu.com/gazetaSGH

REDAKCJA
Redaktor naczelny: Jan Andrzej Nicał (jnical@sgh.waw.pl)

Zespół: Anna Wdowińska, Magdalena Tytuła, Agnieszka Pietrzak-Kirkiewicz, Lidia Jastrzębska, Małgorzata Chromy (programy międzynarodowe), Paweł Tanewski (historia i tradycje akademickie), Patrycja Fatyga (doktoranci), Elżbieta Jednorowska (książki), Magdalena Bryk (sport)

FOTOGRAFIE
Marcin Flis, Paweł Gołębiowski, Maciej Górski

KOREKTA
Magdalena Tytuła

PROJEKT GRAFICZNY I SKŁAD
RZECZYOBRAZKOWE

DRUK I OPRAWA
Zakłady Graficzne TAURUS Roszkowscy Sp. z o.o.

Opinie wyrażane w piśmie są opiniami autorów i nie muszą odzwierciedlać stanowiska Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie. Redakcja nie odpowiada za treść reklam i materiałów promocyjnych przygotowanych przez firmy. Redakcja zastrzega sobie prawo skracania, adiustowania i redagowania tekstów, zmiany tytułów oraz odmowy publikacji tekstów niezamówionych. Zapraszamy do współpracy.

Czekamy na Państwa opinie i uwagi: gazeta@sgh.waw.pl.

NAKŁAD
2000 egz.

36 Międzynarodowa konferencja PECSA 2019 → MICHAŁ BUDZIŃSKI, MARTA PACHOCKA, ALEKSANDRA SZCZERBA-ZAWADA

37 System podatkowy jako akcelerator inwestycji w Polsce → JOANNA SZLĘZAK-MATUSEWICZ

38 Praca w banku ma przyszłość! → EDYTA CEGIELSKA, EMIL ŚLĄZAK

40 Uszczelnienie systemu podatkowego w Polsce pod lupą ekspertów → DOMINIK J. GAJEWSKI

OPEN ACCESS

42 Zarządzanie danymi badawczymi – bestia, którą trzeba oswoić → ANNA ANETTA JANOWSKA

WSPÓŁPRACA Z OTOCZENIEM

44 Praktyczne przywództwo → PATRYCJA DUTKIEWICZ

45 Noworoczna Gala Klubu Partnerów SGH → PATRYCJA DUTKIEWICZ

WSPÓŁPRACA MIĘDZYNARODOWA

46 Dziesięć lat SGH w PRME → MIKOŁAJ PINDELSKI

48 Forum Dziekanatów International 2019 → MAŁGORZATA CHROMY, KATARZYNA KACPERCZYK

50 Warsaw Course Week → NADIYA SKYBA

51 Tsinghua – najlepszy wybór! → PIOTR WIERCIŃSKI

SPORT

53 IV Gala Mistrzów Sportu AZS SGH → MAGDALENA BRYK

56 Za nami kolejna edycja Dnia AZS SGH! → PIOTR KOŚKA, MAGDALENA BRYK

ABSOLWENCI

43 U progu nowego roku → PAWEŁ KASPROWICZ

58 Między nami absolwentami → JUSTYNA KOZERA, RENATA KRYSIAK-ROGOWSKA

KULTURA

60 Ekonomiści zakochani w folklorze → ANNA MARKOWSKA, GABRIELA SIDZ

KSIĄŻKI

64 Półka Hausnera

66 Nowości Oficyny Wydawniczej SGH → ELŻBIETA JEDNOROWSKA

HISTORIA

68 Dom z wieżą – tak blisko SGH i tak daleko → PAWEŁ TANEWSKI

70 Przysłowia → PAWEŁ TANEWSKI

LAST BUT NOT LEAST

72 Eko w mediach → PIOTR KARWOWSKI

FOT. ARCHIWUM SGH/ MAGDALENA ŚWIĘCICKA

Birety w górę!

JUSTYNA KOZERA

I ZNÓW (16 LISTOPADA 2019 R.) BIRETY POFRUNĘŁY Z GŁÓW OSÓB KOŃCZĄCYCH STUDIA W SZKOLE GŁÓWNEJ HANDLOWEJ W WARSZAWIE. **UKOŃCZENIE STUDIÓW ŚWIĘTOWAŁO NIEMAL 240 ABSOLWENTÓW**.

Moment, w którym z sukcesem bronimy pracę dyplomową i uzyskujemy tytuł licencjata lub magistra, jest szczególny z wielu powodów. To zwieńczenie pewnego etapu w życiu, poświadczenie wiedzy i kompetencji, a także początek nowych możliwości zawodowych. Warto go zatem świętować, a najlepszą okazją jest uroczystość ukończenia studiów – ceremonia z udziałem przedstawicieli władz uczelni. Szesnastego listopada 2019 r. władze reprezentowali: rektor SGH prof. Marek Rocki, prorektor ds. współpracy z otoczeniem prof. Hanna Godlewska-Majkowska, dziekan Studium Magisterskiego prof. Dorota Niedziółka oraz dziekan Studium Licencjackiego prof. Bartosz Witkowski.

FOT. ARCHIWUM SGH/ MAGDALENA ŚWIĘCICKA

FOT. ARCHIWUM SGH/ MAGDALENA ŚWIĘCICKA

DYPLOM SGH TO ZOBOWIĄZANIE

W Auli Głównej SGH oficjalną część uroczystości rozpoczął rektor prof. Marek Rocki, który w swoim przemówieniu podkreślił znaczenie dyplomu najstarszej uczelni ekonomicznej w Polsce: – Warto pamiętać, że dyplom SGH to również zobowiązanie. Posiadając tak cenione poświadczenie kompetencji, jesteście bowiem w specjalny sposób zobowiązani do tego, by wykorzystywać je z zachowaniem najwyższej dbałości o przestrzeganie standardów etycznych.

Specjalne podziękowania rektor skierował do rodziców tegorocznych absolwentów, zwracając uwagę, że to właśnie ich wsparciu – psychicznemu i finansowemu – większość świętujących zawdzięcza swój sukces. Zwracając się bezpośrednio do absolwentów, prof. Rocki dodał: – To nie jest meta ani pożegnanie. Odebrawszy dyplom, pozostajecie we wspólnocie Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie na zawsze.

Okazjonalne mowy wygłosili także dziekani prof. Dorota Niedziółka oraz prof. Bartosz Witkowski. Nie zabrakło głosu samych absolwentów. W ich imieniu wystąpiła Keya Bhaumik – absolwentka studiów licencjackich.

Podczas uroczystości wręczono dyplomy osobom, które ukończyły studia z wyróżnieniem. Natomiast wszyscy otrzymali okolicznościowe listy gratulacyjne z rąk rektora i dziekanów.

Listami gratulacyjnymi i nagrodami w postaci darmowego rocznego członkostwa postanowiło z kolei uhonorować wyróżnionych ab-

FOT. ARCHIWUM SGH/MACIEJ GÓRSKI

Nagrody dla najlepszych studentów w imieniu Stowarzyszenia Absolwentów SGH wręczyła prof. Andżelika Kuźnar – prezes Stowarzyszenia.

solwentów Stowarzyszenie Absolwentów SGH – najstarsza organizacja absolwencka działająca przy naszej uczelni. W jego imieniu wystąpiła prezes, dr hab. Andżelika Kuźnar, prof. SGH.

NAGRODA DZIEKANA STUDIUM MAGISTERSKIEGO

W czasie tegorocznej uroczystości po raz pierwszy wręczona została Nagroda Dziekana Studium Magisterskiego za najlepszą pracę magisterską, która została ufundowana przez firmę należącą do Klubu Partnerów SGH (w tym roku był to Bank Pekao S.A.). Dziesięć tysięcy złotych zdobył Mikołaj Lech za pracę dyplomową przygotowaną pod kierunkiem prof. Bartosza Witkowskiego, zatytułowaną *Identyfikacja czynników wpływających na podejmowanie działań związanych z oszczędzaniem energii*. Zwycięzca symboliczny czek odebrał z rąk dziekan Studium Magisterskiego prof. Doroty Niedziółki oraz Bartłomieja Górniaka, dyrektora Departamentu Strategii HR Banku Pekao S.A.

Nagroda Dziekana Studium Magisterskiego SGH przyznawana będzie co roku za wybitne osiągnięcia w nauce i oryginalną pracę dyplomową. Jej istotną wartością jest wyróżnienie najlepszej pracy magisterskiej podejmującej tematykę związaną z najważniejszymi aktualnymi problemami gospodarczymi.

Wszystkim absolwentom jeszcze raz gratulujemy oraz życzymy pełnej sukcesów i radości dalszej drogi. Zapraszamy do podtrzymania relacji z uczelnią poprzez dołączenie do Klubu Absolwentów SGH. O organizowanych w jego ramach wydarzeniach oraz innych inicjatywach dla absolwentów można się dowiedzieć ze strony absolwent.sgh.waw.pl lub z profilu FB Klub Absolwentów SGH.

JUSTYNA KOZERA, dyrektorka Centrum Kariery i Relacji z Absolwentami SGH

FOT. ARCHIWUM SGH/MACIEJ GÓRSKI

Mikołaj Lech z Nagrodą Dziekana Studium Magisterskiego.

FOT. ARCHIWUM SGH/MACIEJ GÓRSKI

W służbie publicznej

LIDIA JASTRZĘBSKA

DOKTORAT HONORIS CAUSA SGH DLA PROFESORA **JERZEGO HAUSNERA**.

↑ 27 listopada 2019 r. prof. dr hab. Jerzy Hausner odebrał doktorat honoris causa Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie. Senat SGH nadaje ten zaszczytny tytuł osobom szczególnie zasłużonym dla rozwoju nauki, gospodarki lub współpracy międzynarodowej.

Galeria zdjęć z uroczystości: flickr.com/sgh_warsaw.

Być może powoływanie się w krótkim wystąpieniu doktora honoris causa na koncepcje nie tylko ekonomiczne, ale też socjologiczne, literackie czy filozoficzne jest dla ekonomistów czymś oczywistym, jednak z pewnością erudycyjny charakter tego wykładu był ilustracją formatu naukowego prof. Jerzego Hausnera. Ten format znakomicie przedstawiono zresztą we wniosku o nadanie profesorowi tytułu doktora honoris causa Szkoły Głównej Handlowej. Autorzy wniosku – prof. Juliusz Gardawski, prof. Andrzej Sławiński, prof. Jacek Szlachta – podkreślali: „Tym, co budzi szczególny podziw w aktywności zawodowej Profesora Hausnera, jest jego niezwykła sprawność intelektualna i bardzo wysoki poziom kompetencji. Pozwalają mu one na swobodne przemieszczanie się między różnymi tradycjami badawczymi oraz integrowanie ich elementów, aby proponować własne, oryginalne rozwiązania instytucjonalne oraz prowadzić prace analityczne i eksperckie, z których korzystali i korzystają politycy gospodarczy niezależnie od orientacji ideologicznej. To wielki i rzadki dar, bez którego uprawianie nauki jest rzemiosłem pozbawionym finezji i głębi rozumienia. Profesor Hausner z pewnością dar ten posiada”.

DROGA NAUKOWA

O tym, jak zdobywa się taką interdyscyplinarną biegłość, mówił podczas uroczystości prof. Juliusz Gardawski w laudacji na cześć uhonorowanego tytułem doktora honoris causa SGH. Profesor Jerzy Hausner studiował w Wyższej Szkole Ekonomicznej w Krakowie na ekonomice przemysłu. Jego praca magisterska – o powiązaniach kooperacyjnych przedsiębiorstw przemysłowych – dotyczyła mikroekonomii, ale na macierzystej uczelni trafił do Zakładu Ekonomii Politycznej Kapitalizmu, gdzie z pasją zajął się zagadnieniami makroekonomicznymi z zakresu porównawczej ekonomii politycznej. W rezultacie przeszedł do Katedry Nauk Politycznych i nawiązał współpracę z Centralnym Ośrodkiem Metodycznym Studiów Nauk Politycznych.

W wywiadzie udzielonym portalowi *Przywództwo z misją* Hausner tak o tym opowiada: „To, że naprawdę chcę być nauczycielem akademickim i że jest to moja podstawowa rola zawodowa, odkryłem dopiero, pracując nad doktoratem. Co roku, aby przygotować doktorat, jechałem na staż do Warszawy, do jednego z kluczowych ośrodków badawczych, ślęczałem w bibliotekach i studiowałem angielskojęzyczną literaturę. Stykałem się z różnymi zespołami badawczymi. Spotykałem ludzi w moim wieku lub niewiele starszych, którzy już coś osiągnęli, sporo potrafili, byli dla mnie tacy jakby więksi... Ci ludzie mi imponowali – jeździli za granicę, swobodnie posługiwali się angielskim, publikowali. To mnie też mobilizowało. Nie chciałem być gorszy. W końcu udało mi się doktorat napisać i obronić [...]. Bardzo ważne było też w tym okresie to, że stworzyłem sobie własny warsztat badawczy".

Habilitację poświęcił branżowym grupom interesu w gospodarce socjalistycznej, socjalistycznemu korporatyzmowi. We wczesnych latach 90. prof. Jerzy Hausner rozpoczął nowy rozdział działalności. „Jakoś tak się złożyło, że na początku lat dziewięćdziesiątych mój znajomy z Uniwersytetu Jagiellońskiego polecił mi zaproszenie na uczelnię trzech Skandynawów, dwóch Duńczyków i jednego Szweda – wspomina we wspomnianym portalu. – Chcieli się zająć badaniem pokomunistycznej transformacji. Razem zaczęliśmy realizować duży projekt europejski. Przez nich zostałem włączony do europejskiego środowiska heterodoksyjnych ekonomistów. Otrzymałem wysokie stypendium badawcze. Siedziałem w Danii lub w Anglii. Jeździłem po całej Europie na różne konferencje. Poznawałem wielu świetnych badaczy, chłonąłem ich wiedzę, dyskutowałem, pisałem, wykładałem. Szybko wyciągałem się na dobry akademicki poziom. I byłem całkowicie niezależny. Ten okres zaowocował belwederską profesurą w 1994 roku".

„Zaowocowało to zainteresowaniem ekonomią sektora publicznego, polityki publicznej, zarządzaniem sektorem publicznym, a w rezultacie nowatorską inicjatywą: zorganizowania na jego uczelni Katedry Gospodarki i Administracji Publicznej, obecnie przekształconej w wydział Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie" – opisuje ten etap kariery akademickiej doktora honoris causa prof. Gardawski.

Przed kilku laty profesor Hausner powrócił do problematyki filozoficznej, podjętej po studiach, tyle że w aspekcie ekonomicznym. Obecnie jego głównym polem badawczym jest ekonomia wartości. Podejście prof. Jerzego Hausnera „równoważy konsekwencje rozerwanego związku między rynkiem i wartościami" – pisze prof. Ewa Łętowska i podkreśla, że „podejmuje jedno z największych holistycznych wyzwań, z jakimi zmaga się – nie tylko politycznie UE – ale (także) ekonomia oraz prawo rozumiane jako nauki stosowane". W tym nurcie działalności mieści się kolejna nowatorska instytucja profesora – cykliczny międzynarodowy kongres Open Eyes Economy Summit, jedno ze znaczących wydarzeń w Polsce poświęconych debacie o świecie wartości i ich znaczeniu dla ładu społecznego i gospodarczego.

> *Trzeba w ekonomii odbudować i ożywić tradycję jej zakorzenienia w filozofii moralnej. Ekonomia nie może analizować tylko efektywności i wzrostu, musi rozpatrywać przede wszystkim jakość życia i rozwój. Przyjęte w niej perspektywy poznawcze i związane z nimi pojęcia powinny sprzyjać upodmiotowieniu jednostek i wspólnot, podczas gdy dzisiaj wspierają ich uprzedmiotowienie. Ekonomia ma być przede wszystkim „ekonomią wartości".*
>
> **Z wystąpienia doktora honoris causa SGH prof. Jerzego Hausnera**
> Całość wystąpienia dostępna na stronie internetowej „Gazety SGH".

PAŃSTWOWIEC

Ta wielokierunkowa wiedza pozwoliła prof. Jerzemu Hausnerowi – co akcentują recenzenci w postępowaniu prowadzącym do nadania tytułu doktora honoris causa – stać się jednym z najwybitniejszych reformatorów polskiej gospodarki i społeczeństwa w ostatnich dekadach. To kolejny rozdział aktywności profesora – o wymiarze politycznym.

Od połowy lat 90. prof. Hausner pełnił wiele ważnych funkcji państwowych i rządowych. Był m.in. szefem doradców wicepremiera Grzegorza Kołodki (1994–1996), następnie, w rządzie Włodzimierza Cimoszewicza (1997), pełnomocnikiem ds. reformy zabezpieczenia społecznego i podsekretarzem stanu w KPRM. Pełnił funkcję społecznego doradcy prezydenta Aleksandra Kwaśniewskiego w powołanym w 1996 r. zespole doradców ekonomicznych. W latach 2001–2005 był posłem na Sejm RP IV kadencji, ministrem pracy i polityki społecznej, a po zmianach w administracji rządowej od 2003 r. ministrem gospodarki pracy i polityki społecznej w rządzie Leszka Millera (2001–2004), od czerwca 2003 r. także wicepremierem. W rządzie Marka Belki (od maja 2004 do marca 2005 r.) sprawował urząd wicepremiera i ministra gospodarki i pracy. Koordynował wówczas prace nad Narodowym Planem Rozwoju na lata 2007–2013; pełnił też w tym okresie obowiązki ministra zdrowia oraz ministra skarbu państwa. Był autorem planu naprawy finansów publicznych (tzw. planu Hausnera), przygotował teoretyczne i praktyczne podstawy dla funduszy europejskiej polityki spójności w Polsce.

„W sumie zdobyłem ogromne doświadczenie w działalności publicznej i to była moja ewidentna przewaga względem moich krajowych i zagranicznych kolegów badaczy. Oni mówili, co wiedzieli, a ja wiedziałem, co mówię. Nie gorzej od nich opanowałem teorię, a jeszcze miałem osobistą praktykę. I dopiero to czyniło ze mnie eksperta w kwestiach

Relacja z uroczystości wraz z wystąpieniem prof. Jerzego Hausnera dostępne są na stronie internetowej „Gazety SGH" w zakładce *Ludzie i wydarzenia*.

FOT. ARCHIWUM SGH/MACIEJ GÓRSKI

Zapraszamy również do lektury „Półki Hausnera” → str. 64.

szeroko rozumianych relacji polityki i gospodarki” – opowiada, we wcześniej wspomnianym wywiadzie, o blisko czteroletnim (1994–1997) okresie pracy w rządzie. Kolejną, również czteroletnią (2001–2005) przygodę z polityką podsumowuje tak: „Powiedziałem sobie, że już nigdy więcej nie zaangażuję się w działalność partyjną. To było dokładnie po w sumie nieudanej próbie utworzenia Partii Demokratycznej. Postanowiłem: chcę być osobą zaangażowaną w sprawy publiczne, ale nie w partyjną walkę o władzę”.

Ale jak akcentuje prof. Andrzej Friszke w swojej recenzji, Jerzy Hausner nie jest politykiem. Jest postacią życia politycznego, angażuje się w nie po to, by umocnić władzę jednej partii. Czy to jako minister, wicepremier, czy jako uczestnik debaty wymienia na pierwszym miejscu problemy i szuka ich rozwiązania, by służyły państwu. W pisaniu o ekonomii i sytuacji kraju stawia zasadnicze pytania o kondycję polskiej gospodarki, jej słabości, postuluje takie działania, by Polska była w stanie mierzyć się z trendami rozwoju, logiką nowego systemu ekonomicznego. By nasze państwo umacniało się w trwającej rywalizacji światowej. Taką postawę wobec życia publicznego nazywamy postawą państwowca.

MISJA HAUSNERA

„To człowiek myślący kategoriami całego państwa, jego potrzeb i przyszłości. Przy czym profesor Hausner znany jest z umiejętności myślenia strategicznego – podkreśla prof. Marek Belka. – Wiele ważnych programów gospodarczych powstało albo z jego inicjatywy i z jego udziałem, albo pod jego kierownictwem, jak choćby reforma emerytalna, która choć budzi wiele kontrowersji, jest znakomitym przykładem myślenia o przyszłości. To charakterystyczne dla Jerzego Hausnera myślenie całościowe, zorientowane na przyszłość i głęboko patriotyczne. Jest kimś więcej niż znakomitym ekonomistą, jest myślicielem społecznym, social thinkerem, dla którego ekonomia jest częścią wiedzy o społeczeństwie, a niekiedy, mam wrażenie, częścią filozofii społecznej” – podsumowuje prof. Belka.

We wnioskach o nadanie doktoratu honorowego recenzenci porównali działalność Jerzego Hausnera do działalności Władysława Grabskiego, Eugeniusza Kwiatkowskiego, Czesława Bobrowskiego. „Jeśli szukamy powinowactw historycznych, to sposób, w jaki Profesor Hausner pełnił służbę publiczną, piastując wysokie stanowiska państwowe, nieodparcie przywołuje na myśl wielkiego budowniczego Odrodzonego Państwa Polskiego, jakim był wicepremier Eugeniusz Kwiatkowski – piszą wnioskodawcy o nadanie tytułu. – To, co dla nich wspólne, to śmiałe wizje reform, a zarazem pozytywistyczny sposób działania, cechujący się umiejętnością stawiania celów, określania ścieżek ich osiągania oraz determinacją w ich realizacji. Obie wybitne postacie łączy coś jeszcze bardzo istotnego: silnie ukształtowane poczucie odpowiedzialności za sprawy publiczne. Znamienne jest, że w swoich ostatnich pracach Profesor Hausner odwołuje się do myśli Eugeniusza Kwiatkowskiego, dostrzegając w niej głębię dotyczącą odpowiedzialności za państwo i jego politykę gospodarczą. Używając przedwojennej terminologii, postawę Profesora Hausnera można określić jako państwowotwórczą”.

„Zdałem sobie sprawę z tego, jakie są możliwości i ograniczenia władzy. Będąc jedną z bardziej znaczących osób w państwie, osiągnąłem znacznie mniej, niż wydawało mi się to początkowo konieczne i możliwe. Doszedłem w końcu do wniosku, że można działać dla rozwoju kraju inaczej. Pomyślałem, że może będę miał znacznie większy wpływ na życie polityczne i społeczne jako osoba publiczna, ale zarazem nieuczestnicząca w grze o władzę. Postanowiłem, że będę działał w sferze publicznej, ale innymi metodami – nie władczymi. Dziś mam przekonanie, że to nie jest tak ważne, jakie stanowisko się sprawuje – ma to znaczenie, ale nie podstawowe. [...] Ważniejszy jest publiczny autorytet, społeczne uznanie, które zyskuje się, przestrzegając zasad, wykazując się wiedzą i mądrością oraz odwagą wyrażania krytycznego, ale nie agresywnego osądu” – podsumowuje swoją działalność w służbie publicznej prof. Hausner.

I tak jest. „Nie wystarczy być wybitnym naukowcem, mieć długą listę wysoko ocenianych, nowatorskich publikacji w renomowanych wydawnictwach i czasopismach, mieć bogaty dorobek pisarski; nie wystarczy nauczać, promować młodych wychowanków, uczestniczyć w życiu naukowym – pisze prof. Łętowska. – Aby zasługiwać na doktorat honorowy, postawa, dorobek i wiedza kandydata muszą być znane i uznane w szerszym środowisku, musi istnieć niezwyczajna podstawa i przyczyna promieniowania myśli i postawy uczonego na środowisko w wyjątkowej skali, nie tylko przekraczającej skalę lokalną w nauce, ale i zaznaczającej się w szerszych kręgach społecznych. Tymi właściwościami charakteryzuje się działanie i postawa profesora Jerzego Hausnera”.

W materiale wykorzystano fragmenty wywiadu z prof. Jerzym Hausnerem pt. *Doświadczanie i generowanie zmiany*, przeprowadzonego w 2017 r. przez Łukasza Maźnicę dla portalu *Przywództwo z misją*.

Pracuję dla siebie, pomagam innym

PZU. Taka praca ma sens

Pracuję w PZU i spełniam się zawodowo. Każdego dnia realizuję projekty, które dają wsparcie i poczucie bezpieczeństwa tym, którzy tego potrzebują.

Dołącz do nas na **pzu.pl/kariera**

FOT. ARCHIWUM SGH

Sukces wspólnego programu SGH-WUM MBA

Za nami pierwsza edycja programu SGH-WUM MBA w ochronie zdrowia. Jedenastego października 2019 r. absolwenci studiów organizowanych wspólnie przez Szkołę Główną Handlową w Warszawie i Warszawski Uniwersytet Medyczny odebrali swoje dyplomy.

W uroczystości udział wzięli m.in. rektorzy obu uczelni – profesorowie Marek Rocki i Mirosław Wielgoś – a także: prof. Piotr Wachowiak, prorektor SGH ds. nauki i zarządzania; prof. Maciej Słodkowski, dyrektor Centrum Kształcenia Podyplomowego WUM, oraz kierownicy studiów z ramienia obu uczelni – prof. Michał Jakubczyk (SGH) i mgr Artur Białoszewski (WUM). Gościem specjalnym była prezes zarządu Grupy LUX MED Anna Rulkiewicz.

15 stycznia 2020 r. prorektor ds. nauki i zarządzania SGH prof. Piotr Wachowiak podpisał umowę z Ministerstwem Zdrowia.

FOT. WANDA WIDOMSKA, DZIAŁ FOTOMEDYCZNY WUM

MBA DLA MINISTERSTWA ZDROWIA

Konsorcjum Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie i Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego na zamówienie Ministerstwa Zdrowia przygotuje specjalną edycję studiów SGH-WUM MBA. Piętnastego stycznia 2020 r. w siedzibie ministerstwa podpisana została umowa na realizację studiów MBA w ochronie zdrowia.

W uroczystości wziął udział minister zdrowia Łukasz Szumowski oraz przedstawiciele obu uczelni: prof. dr hab. n. med. Mirosław Wielgoś – rektor WUM oraz dr hab. Piotr Wachowiak, prof. SGH – prorektor ds. nauki i zarządzania SGH. Studia MBA w ochronie zdrowia realizowane będą w ramach projektu pt. „Akademia Menadżera – przeprowadzenie działań rozwojowych kadry zarządzającej" finansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój.

Studia kierowane są do kadry zarządzającej wyższego i średniego szczebla podmiotów leczniczych będących jednostkami podległymi Ministerstwu Zdrowia lub przez nie nadzorowanymi, w tym szpitali klinicznych oraz kadry zarządzającej w administracji publicznej związanej z ochroną zdrowia, mającej co najmniej trzyletnie doświadczenie na stanowisku zarządczym. Autorski program przygotowali doświadczeni praktycy i najlepsi pracownicy naukowi obydwu uczelni.

FOT. ARCHIWUM SGH

Najlepsze licea i technika na SGH

ANNA WDOWIŃSKA

Ponad 400 uczniów, nauczycieli i dyrektorów najlepszych polskich liceów i techników oraz znakomici goście uczestniczyli 9 stycznia w finale XXII Rankingu Liceów i Techników Perspektywy 2020 w auli naszej uczelni. W tym roku SGH była partnerem głównym – gospodarzem gali tego najbardziej znanego w kraju rankingu edukacyjnego.

Na finał rankingu przyjechała młodzież i nauczyciele z całej Polski. Pierwsi goście uroczystości, zaplanowanej na godz. 12.00, pojawili się na uczelni już ok. 10. Niektórzy przyjechali z bardzo daleka. Wolny czas spędzali na zwiedzaniu gmachu i rozmowach z reprezentantami SGH na specjalnie przygotowanym stoisku uczelni. Wielu uczniów doskonałych szkół średnich marzy o studiach na najlepszej polskiej uczelni ekonomicznej, więc tematów do rozmów nie zabrakło.

Dziękując SGH za przyjęcie roli partnera głównego rankingu – gospodarza gali, Waldemar Siwiński, prezes Fundacji Edukacyjnej Perspektywy, przypomniał, że rektor prof. Marek Rocki blisko 30 lat temu pracował nad metodologią Rankingu Liceów Warszawskich – „protoplasty" dzisiejszego rankingu ogólnopolskiego.

– *Rankingi to bardzo ważne narzędzie do zbierania i upowszechniania informacji* – mówił prof. Rocki. – *Dla uczelni to przede wszystkim informacja o tym, jakich kandydatów na studia możemy się spodziewać. Ogłoszenie dwudziestego drugiego rankingu „Perspektyw" to też doskonała okazja, by podziękować dyrektorom i rodzicom najlepszych szkół w Polsce, bo to wy kreujecie naszą przyszłość.*

Galę swoją obecnością zaszczycili m.in.: Krystyna Szumilas, posłanka na Sejm i wiceprzewodnicząca Komisji Edukacji, Maciej Kopeć, podsekretarz stanu w Ministerstwie Edukacji Narodowej, Renata Kaznowska, zastępca Prezydenta m.st. Warszawa, a także dyrektorzy Okręgowych Komisji Egzaminacyjnych, przedstawiciele kuratoriów oświaty i urzędów miast, reprezentanci komitetów głównych olimpiad przedmiotowych i rektorzy polskich uczelni.

Podsekretarz stanu z MEN Maciej Kopeć, gratulując twórcom rankingu pomysłu i wytrwałości w prowadzeniu tej inicjatywy od 22 lat, zaznaczył: – *Myślę, że ten ranking jest dla wielu inspiracją do działania, do starań o podnoszenie sobie poprzeczki. I za to dziękuję pomysłodawcom tego zestawienia.*

W czasie uroczystości rozdane zostały dyplomy przedstawicielom najlepszych szkół w Polsce w kategoriach: Ranking Maturalny Techników 2020, Ranking Maturalny Liceów Ogólnokształcących 2020, Ranking Szkół Olimpijskich 2020, rankingi najlepszych szkół w województwach oraz w dwóch głównych zestawieniach: Ranking Techników 2020 i Ranking Liceów Ogólnokształcących 2020.

Zgromadzeni w auli SGH mieli także okazję wysłuchać wykładu motywacyjnego dr. hab. Krzysztofa Kozłowskiego, prorektora SGH ds. dydaktyki i studentów, pod intrygującym tytułem *Fakty, oczekiwania i trawnik przed domem*.

Jak podkreślają organizatorzy z „Perspektyw", Szkoła Główna Handlowa znakomicie wypełniła funkcję gospodarza finału rankingu, a gościnność naszej uczelni została doceniona przez wszystkich uczestników tego wydarzenia.

CEMS Annual Events 2019

ANETA SZYDŁOWSKA

CEMS

The Global Alliance in Management Education.
www.cems.org
www.sgh.waw.pl/cems

WU

Gospodarzem tegorocznego wydarzenia był **Wirtschaftsuniversität Wien** (WU).
www.wu.ac.at.

Wiedeń powitał tegorocznych absolwentów CEMS przedświąteczną aurą. W tym roku gospodarzem CEMS Annual Events był Wirtschaftsuniversität Wien. Wydarzenie, które odbyło się 27 listopada–1 grudnia 2019 r., przyciągnęło wszystkich interesariuszy CEMS: przedstawicieli uczelni partnerskich, partnerów korporacyjnych, partnerów społecznych, studentów CEMS i absolwentów.

CEMS Annual Events to kilka dni intensywnych spotkań i obrad, formalnych i nieformalnych, na wielu szczeblach organizacji oraz wspaniała gala podsumowująca cały rok wspólnej pracy. Głównym akcentem gali jest wręczenie dyplomów absolwentom programu CEMS Master's in International Management (CEMS MIM).

SGH była reprezentowana przez prorektora ds. współpracy z zagranicą dr. hab. Jacka Prokopa, prof. SGH; dyrektora akademickiego CEMS dr. hab. Mirosława Jarosińskiego, prof. SGH; menedżera programu CEMS w SGH mgr. Grzegorza Augustyniaka; menedżera ds. relacji korporacyjnych CEMS w SGH mgr Anetę Szydłowską, dr. Macieja Cyglera i lektorkę SGH mgr Annę Glińską.

Program CEMS Annual Events wypełniały liczne interesujące i różnorodne sesje dotyczące zarządzania aliansem, programu CEMS MIM, komunikacji, kwestii językowych, a także spotkania zarządów studentów i alumnów CEMS. Z najważniejszych punktów programu można wymienić powiększenie aliansu o nowych członków. Dołączył do nas jeden partner akademicki (University of Cape Town Graduate School of Business) i siedmiu nowych partnerów korporacyjnych (Lufthansa, Coca-Cola Hellenic Bottling Company, Luxottica, LG Chem, Integration Consulting, Amplifon, Anheuser-Busch InBev). W trakcie spotkań wyraźnie przewijał się temat większego nacisku na zachowanie społeczne i etyczne uczestników aliansu CEMS oraz jego obecności w najważniejszych rankingach: FT, The Economist, QS, w których CEMS MIM jest plasowany w pierwszej dziesiątce.

Podczas spotkań Community Council prorektor Jacek Prokop wraz z Anetą Szydłowską wzięli udział w spotkaniu grupy roboczej związanej ze współpracą z partnerami korporacyjnymi, gdzie przedstawili model współpracy z firmami w SGH jako Best Practice i wzięli udział w dyskusji na temat przyszłej formuły członkostwa partnerów korporacyjnych w CEMS. Cieszymy się, że możemy aktywnie uczestniczyć w planowanych zmianach.

FOT. CEMS (4)

Oficjalna graduacja odbyła się 30 listopada w Marx Halle. Dyplomy osobiście odebrało około 800 z 1197 tegorocznych absolwentów, w tym 37 z ogólnej liczby 52 absolwentów SGH, którzy ukończyli program CEMS MIM. Absolwenci SGH byli jedną z liczniejszych grup podczas rozdania dyplomów. W uroczystości udział wzięli prorektor prof. Jacek Prokop, który wraz z 31 rektorami innych uczelni partnerskich CEMS wręczał dyplomy przybyłym na graduację absolwentom, oraz mgr Grzegorz Augustyniak, który oficjalnie wyczytywał i zapraszał absolwentów CEMS z SGH do odbioru dyplomu.

Otrzymujący dyplomy CEMS dołączyli do międzynarodowego grona już ponad 15 625 absolwentów programu, wśród których absolwenci CEMS SGH (718 osób) stanowią znaczącą grupę. Absolwenci CEMS tworzą niezwykłą międzynarodową społeczność, a jednocześnie jej unikatowy zasób.

W trakcie gali nadano kilka nagród i wyróżnień, w tym przyznawaną po raz pierwszy w historii CEMS nagrodę za wyróżniający się wkład w rozwój programu CEMS MIM (The Award for Outstanding Contribution to the CEMS MIM), którą otrzymał przedmiot „Climate Change Course and Model UNFCCC". Przedmiot ten, oferowany przez SGH i osiem innych uczelni CEMS, dotyczy współczesnych wyzwań gospodarczych wywołanych zmianami klimatu. Studenci CEMS MIM mają możliwość poznać zagadnienie zmian klimatycznych od strony prawnej i naukowej na podstawie modelu UNFCCC. W SGH przedmiot ten oferowany jest pod nazwą „Climate Change Policy and Model UNFCCC (236191-0084)" i prowadzony przez dr. Macieja Cyglera, który w imieniu SGH odebrał prestiżową nagrodę za przedmiot w Wiedniu. Najbliższe wspólne doroczne seminarium, które jest integralną częścią kursu i skupia uczestników zajęć ze wszystkich uczelni, odbędzie się w maju 2020 r. w SGH.

W 2020 roku Annual Events przenosi się ponownie poza Europę, do Azji – pod koniec listopada absolwentów CEMS powita Korea University Business School w Seulu w Korei Południowej.

Przygotowała i zredagowała w imieniu delegacji **ANETA SZYDŁOWSKA**, Centrum Programów Międzynarodowych SGH.

Najważniejszą częścią wydarzenia była wspólna graduacja około 800 absolwentów CEMS ze wszystkich uczelni członkowskich, w tym 37 z 52 tegorocznych absolwentów SGH. Absolwenci z SGH byli jedną z liczniejszych grup.

Ekonomiści dla rozwoju

LIDIA JASTRZĘBSKA

JUBILEUSZOWY **X KONGRES EKONOMISTÓW POLSKICH**.

FOT. ADAM GUZ/KPRM

Tradycja kongresów sięga 1887 r., wówczas polscy ekonomiści i prawnicy z trzech zaborów zorganizowali w Krakowie I Zjazd Ekonomistów i Prawników z udziałem ok. 200 osób. Po II wojnie światowej kolejne zjazdy i kongresy były organizowane w ważnych dla kraju okresach, w zróżnicowanych warunkach społeczno-gospodarczych i politycznych, a ich myśli przewodnie stanowiły okazję do zwrócenia uwagi na szczególną rolę i odpowiedzialność środowiska ekonomistów w społeczeństwie.

X KONGRES EKONOMISTÓW POLSKICH

Więcej informacji:
X Kongres Ekonomistów Polskich
kongresekonomistow.pl

Polskie Towarzystwo Ekonomiczne
pte.pl

Organizowane co kilka lat przez Polskie Towarzystwo Ekonomiczne kongresy ekonomistów polskich są wydarzeniami dotyczącymi fundamentalnych problemów polskiej gospodarki i nauk ekonomicznych. Tak było podczas X jubileuszowego spotkania (Warszawa, 28–29 listopada 2019 r.), w którym uczestniczyło blisko 400 przedstawicieli nauk ekonomicznych (w tym ponad 30 pracowników naukowych SGH) i praktyków życia gospodarczego. Wśród gości znaleźli się m.in. rektorzy uczelni ekonomicznych, humanistycznych, technicznych, reprezentanci polskiego biznesu z uznanymi na świecie sukcesami, szefowie największych organizacji gospodarczych, a także goście zagraniczni. Specjalnie dla uczestników kongresu wykład wygłosił (bezpośrednia transmisja z USA) prof. Jeffrey Sachs. Patronat honorowy nad wydarzeniem objął Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Andrzej Duda.

SAM WZROST GOSPODARCZY TO DZIKI WZROST

„Gospodarka rynkowa podgryza swoje korzenie, a jednocześnie kruszeją fundamenty kapitalizmu. Ekonomia powinna dawać podpowiedzi, jak zaleczyć rany społeczne, które rozdrapał ostatni wielki kryzys, a jednocześnie wyjaśniać zachodzące zmiany" – zapowiadała przed kongresem główny nurt dyskusji prof. Elżbieta Mączyńska, prezes Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego, w „Biuletynie PTE" (4/2019). Podkreśliła, że kongres odbywa się pod hasłem „Ekonomiści dla rozwoju", a o trwałym rozwoju można mówić wtedy, gdy następuje postęp w trzech filarach: we wzroście gospodarczym, w postępie społecznym i postępie ekologicznym. Dlatego nie można utożsamiać wzrostu gospodarczego z rozwojem społeczno-gospodarczym.

FOT. BARTŁOMIEJ SAWKA/CINEFOTO (7)

Dziesiąty kongres dotyczył takich tematów, jak kwestie społeczne, odejście od fetyszu PKB, cyfryzacja, a szerzej – syntetyczny obraz obecnej i prognozowanej sytuacji w teorii ekonomii oraz w praktyce gospodarczej, z uwzględnieniem wyzwań globalnych i lokalnych.

TAKIEGO ROZWOJU SZUKAMY

Rangę wydarzenia podkreśliła obecność premiera RP Mateusza Morawieckiego, który podczas wystąpienia zadał fundamentalne pytania: – Jakie są dzisiaj podstawowe deficyty, które powodują, że musimy cały czas mówić o „pułapce średniego poziomu rozwoju"? Mam wrażenie, i jest to wrażenie oparte na solidnych danych, że powoli z niej wychodzimy, że jesteśmy na dobrej ścieżce, ale jednak to jest proces długotrwały i nie możemy zasypiać gruszek w popiele – mówił premier. Zadawał też inne zasadnicze pytania, np.: komu i do czego jest potrzebna ekonomia? Czym jest rozwój i czym jest sprawiedliwy rozwój? Komu ma służyć wzrost gospodarczy? Jaką rolę ma państwo w tej wolnorynkowej gospodarce? Jak poradzić sobie z negatywnymi trendami demograficznymi w Polsce?

– Odpowiedzi na te pytania zadecydują, jak będzie wyglądała Polska już za pięć, dziesięć czy dwadzieścia lat. To są pytania, na które zapewne nikt nie ma gotowych odpowiedzi. Wierzę jednak, że tutaj, na tym kongresie dzięki państwu, dzięki tej nowej perspektywie jesteśmy w najbardziej właściwym miejscu, żeby podjąć się ich poszukiwania... Mam nadzieję, że znaleźliśmy w tych minionych czterech latach pewne nowe ścieżki rozwoju, które też przynajmniej część z państwa dostrzega. Chcemy na tym budować, chcemy poszukiwać najlepszych odpowiedzi na współczesne dylematy.

Koncepcja X Kongresu Ekonomistów Polskich została przygotowana przez **Radę Programową** stanowiącą szeroką reprezentację środowiska, złożoną z polskich ekonomistów. SGH w Radzie Programowej reprezentowali:
prof. dr hab. **Elżbieta Mączyńska**, prezes PTE,
dr hab. **Marek Rocki**, prof. SGH, rektor SGH;
dr hab. **Krzysztof Marczewski**, prof. SGH, członek Rady Naukowej PTE,
dr hab. **Halina Brdulak**, prof. SGH, członek Rady Naukowej PTE,
dr hab. **Agnieszka Domańska**, prof. SGH, członek Rady Naukowej PTE.

Podczas kongresu została wręczona nagroda I stopnia za najlepszy podręcznik akademicki z ekonomii wydany w latach 2016–2018, którą otrzymał prof. dr hab. **Dariusz K. Rosati** za *„Polityka gospodarcza. Wybrane zagadnienia"* opublikowany przez **Oficynę Wydawniczą SGH** w 2017 r.

Edukacja w warunkach czwartej rewolucji przemysłowej

MAREK ROCKI

Panel **Kultura i edukacja ekonomiczna** podczas X Kongresu Ekonomistów Polskich.

Dziesiąty Kongres Ekonomistów Polskich przypada w okresie, w którym można podsumowywać nie tylko 30 lat transformacji polskiej gospodarki, ale także 30 lat transformacji związanego z nią kształcenia. Oczywiście edukacji wyższej, ale także w przypadku systemu oświaty w ciągu minionych 30 lat zachodziły liczne zmiany i reformy zarówno organizacyjne, jak i programowe. Warto więc zadać pytanie i podyskutować, czy były to zmiany pozytywne.

POCZĄTKI ODPŁATNEGO KSZTAŁCENIA WYŻSZEGO

Ustawa z 12 września 1990 r. o szkolnictwie wyższym (Dz.U. nr 65. poz. 385) dla szkolnictwa wyższego była tym, czym dla gospodarki ustawa Wilczka. Zapisano w niej (art. 15): „Uczelnię niepaństwową może założyć osoba fizyczna lub osoba prawna [...] na podstawie zezwolenia udzielonego przez Ministra Edukacji Narodowej, po zasięgnięciu opinii Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego".

Przepis ten otworzył możliwości tworzenia uczelni niepublicznych przez tych, którzy uważali, że uczelnie publiczne nie kształcą odpowiednio do potrzeb społeczeństwa i gospodarki, czyli nie kształcą nowocześnie.

Ponadto w tej ustawie zapisano (art. 23.2): „Uczelnia może uzyskiwać środki finansowe także z innych tytułów, a w szczególności z: [...] 2) opłat za zajęcia dydaktyczne, z wyłączeniem zajęć na studiach dziennych w uczelniach państwowych, chyba że są powtarzane z powodu niezadowalających wyników w nauce", co otworzyło możliwość tworzenia płatnych studiów zaocznych na uczelniach publicznych.

Ponieważ przed 1989 r., ze względu na panujący ustrój, kompetencje ekonomistów i menedżerów nie były tak potrzebne i cenione jak po 1990 r., zacytowane przepisy – jak sądzę – były powodem ogromnego wzrostu liczby uczelni, które wprowadziły kierunki ekonomiczne, a także zwiększenia liczby studentów na tych kierunkach.

Co więcej, pamiętać trzeba, że początek lat 90. był trudny dla całej polskiej gospodarki. Z tego powodu kwoty z budżetu państwa przeznaczane na edukację wyższą nie były dla nikogo satysfakcjonujące. W opisie zasad podziału dotacji budżetowej pomiędzy uczelnie publiczne – czyli tzw. algorytmu – przesłanym rektorom uczelni w 1992 r. prof. Andrzej Stelmachowski, ówczesny minister edukacji narodowej, pisał: „[...] podziału środków między uczelnie dokonano, biorąc przede wszystkim pod uwagę potrzebę utrzymania substancji i struktur szkolnictwa wyższego oraz zapewnienie niezbędnych warunków ich funkcjonowania i przetrwania", a w marcu 1993 r. ówczesny podsekretarz stanu Jerzy S. Olędzki napisał: „[...] zastosowane metody podziału uwzględniają przede wszystkim konieczność zapewnienia warunków przetrwania uczelni, przy wzięciu jednak pod uwagę elementów racjonalizujących ich funkcjonowanie". Jeśli dodam, że minister Stelmachowski na spotkaniu z rektorami wręcz zapowiedział karanie uczelni za brak wzrostu dynamiki przyjęć na studia, to jasne jest, dlaczego uczelnie publiczne masowo zaczęły zwiększać rekrutację. Jednym z argumentów, które wówczas wybrzmiały, był taki: lepiej, aby młodzi ludzie byli „na studiach" niż „na bezrobociu".

Wobec ograniczonego finansowania nowo tworzone kierunki musiały być relatywnie tanie. To z tego powodu w tamtych latach otwierano niemal masowo kierunki ekonomiczne na uczelniach nieekonomicznych.

MIĘDZY PRYWATYZACJĄ A DEPRYWATYZACJĄ

Procesy zachodzące w całym systemie szkolnictwa wyższego w latach 1990–2006 prof. Marek Kwiek („Nauka" 1/2017, str. 39–67, „Prywatyzacja i deprywatyzacja: od ekspansji (1990–2005) do implozji (2006–2025) systemu szkolnictwa wyższego w Polsce") określa jako ekspansję szkolnictwa wyższego, wskazując jednak na to, że po 2006 r. (2006–2015) o połowę wzrósł udział studentów niepłacących czesnego (z 40% do 60%), o połowę spadł udział studentów ponoszących koszty kształcenia w sektorze publicznym (z 38% do 22%), a także o połowę zmalała liczba studentów w sektorze prywatnym (z 640 tys. do 329 tys.). Dane przedstawione w artykule wskazują na postępującą obecnie deprywatyzację systemu, będącą trendem odwrotnym od globalnych (poza Europą Zachodnią), ale jednocześnie obserwujemy zjawisko zmniejszania się liczby uczelni i liczby osób studiujących.

Wszystkie te fakty: nowe liczne uczelnie niepubliczne, tworzenie studiów zaocznych w uczelniach publicznych oraz rozszerzanie ofert dydaktycznych w większości uczelni publicznych, w znaczącym stopniu spowodowały gwałtowny wzrost wskaźnika skolaryzacji oraz zwiększenie liczby absolwentów kierunków ekonomicznych. Trwającym do dziś **skutkiem okresu ekspansji jest to, że liczba studentów kierunków ekonomicznych po 1990 r. wzrosła ponad dziesięciokrot-**

FOT. BARTŁOMIEJ SAWKA/CINEFOTO

Artykuł stanowi podsumowanie panelu 4 – Edukacja w warunkach czwartej rewolucji przemysłowej w sesji IV – Kultura i edukacja ekonomiczna, zorganizowanego podczas X Kongresu Ekonomistów Polskich. Kongres odbył się 28–29 listopada 2019 r. Moderatorem panelu był prof. **Marek Rocki**, rektor SGH.

nie i obecnie corocznie ponad 20% absolwentów polskich uczelni może siebie nazywać ekonomistami lub menedżerami.

Czy faktycznie mogą tak mówić o swym wykształceniu? Z danych z rynku pracy gromadzonych przez ZUS, a udostępnianych przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego (www.ela.nauka.gov.pl) wynika, że **najwyżej cenieni są absolwenci klasycznych uczelni ekonomicznych i wydziałów ekonomicznych klasycznych uniwersytetów** – takich, które „od zawsze" kształciły ekonomistów, co oznacza, że miały odpowiednie kadry i prowadziły badania naukowe w tym zakresie.

Osobnym problemem systemu edukacji po 1990 r. była podstawa programowa kształcenia ogólnego w systemie oświaty. Nie zawierała treści dotyczących gospodarki rynkowej, rynku finansowego, rynku pracy, zasad funkcjonowania przedsiębiorstw, świadomego uczestniczenia w życiu społeczno-gospodarczym. Pojawiają się one dopiero w klasach drugich i trzecich szkół ponadpodstawowych. Oznacza to, że dzieci i młodzież do 16. roku życia, tj. w okresie budowania aparatu pojęciowego i światopoglądu, nie miała dostępu do rzetelnej wiedzy w tym zakresie, a opierała się na przekazie najbliższego otoczenia, co czyniło ich wiedzę o gospodarce fragmentaryczną, najczęściej budowaną na wyobrażeniach lub błędnych przesłankach. Uczelnie kształcące ekonomistów dla znaczącej części kandydatów były zatem pierwszym miejscem, w którym słyszeli o problemach gospodarki.

Tymczasem minęło 30 lat i stanęliśmy u progu czwartej rewolucji przemysłowej, również w dziedzinie edukacji.

PYTANIA O EDUKACJĘ EKONOMICZNĄ

Czy więc dotychczasowe programy i organizacja kształcenia ekonomistów są zgodne z potrzebami obecnej i przyszłej gospodarki? Czy dotychczasowe masowe kształcenie ekonomistów dało pozytywne efekty? Czy studia dwustopniowe są dobrą ofertą dla rynku pracy? Jak wcześnie i w jakim zakresie należy zaczynać kształcenie dotyczące podstaw wiedzy o gospodarce? Na początku kolejnego etapu w rozwoju edukacji, czy ściślej: szkolnictwa wyższego, naturalnie próbujemy dyskutować i rozstrzygać powyższe zagadnienia.

W kontekście 30-lecia transformacji istotną opinię sformułował prof. dr hab. Maciej Żukowski (Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu), wskazując, że sukces transformacji jest sukcesem polskich ekonomistów, co dobrze świadczy o poziomie ich wykształcenia. W tym kontekście podkreślano, że **celem powinno być kształcenie ekonomiczne, a nie kształcenie ekonomistów**. Wskazywano też, że kształcenie w tym zakresie powinno być prowadzone nie tyle dla potrzeb gospodarki, ile dla potrzeb społeczeństwa. Ważne jest też przekazywanie wiedzy ekonomicznej specjalistom, którzy wykonują inne zawody, np. sędziom i prokuratorom.

Uczestnicy i dyskutanci czwartego panelu podczas X Kongresu Ekonomistów Polskich zgodnie stwierdzali, że nauczanie „ekonomii" powinno się zaczynać jak najwcześniej, przy czym dobrze by było, by zagadnienia ekonomiczne pojawiały się na różnych przedmiotach szkolnych (matematyka, geografia, historia, język polski). Zwrócono także uwagę na konieczność współpracy uczelni z praktyką gospodarczą. W wielu wypowiedziach pojawił się postulat zmian w metodach nauczania, w szczególności w celu rozwijania tzw. umiejętności miękkich, innowacyjności i kreatywności, umiejętności rozwiązywania problemów, współpracy czy pracy zespołowej. W nawiązaniu do powtarzanej na kongresie tezy o konieczności otwarcia ekonomii na inne dyscypliny **wskazywano także na potrzebę uwzględnienia w programach kształcenia ekonomicznego wiedzy na temat historii, geografii, politologii, socjologii i innych nauk.**

W toku dyskusji nad dwustopniowym systemem kształcenia wyższego wskazano na jego usterki: brak dobrze zdefiniowanej sekwencji kształcenia na studiach drugiego stopnia, pojawianie się na tych studiach osób nieznających podstaw ekonomii i zarządzania. Zarysowano możliwe sposoby eliminacji tych wad. Podkreślano także duży potencjał w zakresie rozwoju kształcenia ustawicznego, zwłaszcza na studiach podyplomowych czy kursach. Celowe jest też ekonomiczne kształcenie w takich formach osób, które ukończyły np. studia techniczne czy humanistyczne.

Podkreślano, że treści i metody kształcenia ekonomicznego powinny raczej odpowiadać na zapotrzebowanie zgłaszane przez społeczeństwo i gospodarkę, a nie wynikać w pierwszym rzędzie z zasobów uczelni.

WNIOSKI

Zarówno doświadczenia historyczne w latach po transformacji ustrojowej, jak również redefinicja kształcenia ekonomicznego, której rewolucyjne głosy pobrzmiewają z konferencyjnych mównic, skłaniają do ogólnej refleksji nad losem ekonomii. Pytanie, czy rzeczywiście naszym celem winno być kształcenie ekonomiczne, a nie kształcenie ekonomistów, pozostawiam otwarte. Wierzę, że w szerokim ujęciu nauki ekonomiczne mogą zmieścić obie te kategorie. Czy jednak muszą? To z pewnością okaże się u progu kolejnej rewolucji.

DR HAB. MAREK ROCKI, prof. SGH, rektor Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie

Działalność naukowa studentów w SGH

JUSTYNA WITKOWSKA

Studenci Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie oprócz aktywnego udziału w wielu projektach tworzonych przez organizacje studenckie nie zapominają o działalności naukowej. Świadczy o tym aktywność kół naukowych oraz inicjatywy prowadzone przez Samorząd Studentów SGH, także we współpracy z władzami uczelni. W poniższym artykule wyodrębniliśmy cztery przykłady przedsięwzięć zachęcających studentów do działalności naukowej oraz promujących ją.

OBSERWATOR SGH

Pierwszym i flagowym przykładem studenckiego zamiłowania naukowego jest portal publikacyjny Obserwator SGH. Został założony dwa lata temu w ramach działalności think tanku Samorządu Studentów SGH z woli studenckich kół naukowych, których członkowie chcieli rozpocząć działalność publikacyjną. Portal umożliwia im podzielenie się swoimi artykułami oraz analizami z szerszym gronem odbiorców. Do jego niezaprzeczalnych zalet należy szeroki przekrój tematów związany z zaangażowaniem kół naukowych o różnych obszarach zainteresowań. Czytelnicy mają możliwość zapoznania się z artykułami z zakresu ekonomii, biznesu, geopolityki, ale także historii i filozofii.

W ostatnim czasie Obserwator zaczął się dynamicznie rozwijać. W ciągu dwóch miesięcy udało się opublikować aż 13 artykułów. Jest to imponujące, zwłaszcza w porównaniu z wcześniejszą częstotliwością jednego artykułu na miesiąc. Co stanowi nowość, dwa z nich miały czysto naukowy charakter. Plany na następny semestr zakładają m.in. utrzymanie regularnego publikowania artykułów, zwiększenie stosunku tekstów naukowych do publicystycznych, a także wprowadzenie newslettera, aby móc informować czytelników o nowych wydarzeniach na stronie. Serdecznie zapraszamy wszystkich do zapoznania się ze studenckimi publikacjami na stronie obserwatorsgh.pl.

STUDENCKIE KONFERENCJE NAUKOWE

Drugim typem inicjatyw związanych z nauką są studenckie konferencje naukowe. Pozwalają one studentom i doktorantom na zagłębianie się w świat nauki. Jednym z przykładów jest zorganizowana pod koniec listopada ubiegłego roku Konferencja Metaekonomiczna. Jej organizatorami były studenckie koła naukowe: SKN Finansów i Makroekonomii i SKN Badań nad Konkurencyjnością. Przedsięwzięcie dało studentom możliwość zaprezentowania swoich autorskich prac odnoszących się do szeroko pojętej metaekonomii. Przy okazji wydarzenia odbyły się również wykłady uznanych naukowców, m.in. dr. hab. Łukasza Hardta, członka Rady Polityki Pieniężnej.

KONKURS NA PROJEKT BADAWCZY

Również władze uczelni zauważają, że studenci chcą prowadzić działalność naukową oraz że trzeba tworzyć przestrzeń do realizacji tych chęci. W zeszłym roku, wychodząc naprzeciw oczekiwaniom studentów, władze SGH ogłosiły konkurs na dofinansowanie najlepszego projektu badawczego organizowanego przez koła naukowe działające w naszej uczelni. Dla trzech najlepszych propozycji przewidziano finansowanie w wysokości 15 tys., 10 tys. i 5000 zł. W tym roku odbyła się druga edycja konkursu. Zwycięski projekt zgłosiło SKN Statystyki. Kolejne miejsca należały do SKN Ekonomii Politycznej i SKN Analiz Rynkowych. Serdecznie gratulujemy i życzymy udanych badań!

MŁODY NAUKOWIEC SGH

Ostatnią, ale zdecydowanie niezwykle cenną formą zachęcania do rozpoczęcia kariery naukowej jest program Młody Naukowiec SGH, który powstał z inicjatywy Samorządu Studentów SGH przy współpracy z władzami uczelni. Pierwsza, pilotażowa edycja projektu rozpoczęła się w ubiegłym roku. Rekrutacja została skierowana do studentów studiów magisterskich oraz

OBSERWATOR SGH

obserwatorsgh.pl

SAMORZĄD STUDENTÓW SGH

więcej informacji

www.samorzadsgh.pl
samorzadstudentowsgh
samorzadsgh

III roku studiów licencjackich. Ten wyjątkowy program stwarza osobom, które rozważają w przyszłości ścieżkę naukowca, możliwość rozpoczęcia bliższej współpracy z pracownikami uczelni. Pod okiem swoich mentorów uczestnicy programu biorą udział w projektach naukowo-badawczych, naukowo-biznesowych oraz są angażowani w tworzenie publikacji naukowych. O zainteresowaniu takimi inicjatywami świadczy duża liczba chętnych, spośród których wybranych zostało 11 osób o najwyższych osiągnięciach.

Tym, co wyróżnia ten program, są wynagrodzenia, które otrzymują jego członkowie. Dzięki niemu udział w Młodym Naukowcu SGH stanowi nową alternatywę dla pracy w przedsiębiorstwie. Tym samym studenci mogą w pełni poświęcić się badaniom, w które są zaangażowani. Chociaż pierwsza odsłona programu wciąż jest w toku i czeka nas jeszcze ewaluacja, to już docierają do nas głosy zadowolenia z wyników pracy naszych koleżanek i kolegów oraz sugestie, co zrobić, aby przyszłe edycje niosły ze sobą jeszcze większy pożytek dla całej społeczności akademickiej.

Jako Samorząd Studentów SGH jesteśmy przekonani, że należy konsekwentnie dostarczać studentom nowych możliwości do realizowania się w świecie nauki. Wymienione inicjatywy są przykładem tego, że traktujemy to zadanie jako jeden z priorytetów w obszarze jakości kształcenia. Mamy nadzieję, że w niedalekiej przyszłości narodzą się nowe projekty, w których studenci będą mogli się realizować, tymczasem serdecznie zachęcamy do zaangażowania się w obecnie istniejące. Wierzymy bowiem, że uczestnictwo w nich daje wiele korzyści obok standardowego procesu kształcenia. Nie tylko pozwala na wczesny start w karierze naukowej, ale także na ścieżce biznesowej zapewnia umiejętności związane z procesem badawczym czy fachową, poszukiwaną przez pracodawców wiedzą.

JUSTYNA WITKOWSKA, przewodnicząca Samorządu Studentów SGH

FOT. ARCHIWUM SGH/MARCIN FIJS

mLegitymacja – pilotaż dla studentów SGH

MAGDALENA ŚWIĘCICKA

Według danych Ministerstwa Cyfryzacji już 650 tys. Polaków ma w telefonach zainstalowaną aplikację mObywatel. To grono lada moment powiększy się o studentów. W stolicy jako pierwsi z mLegitymacji będą mogli korzystać studenci SGH.

Ósmego listopada 2019 r. w Szkole Głównej Handlowej w Warszawie odbył się briefing prasowy prof. Marka Rockiego, rektora SGH, z Wandą Buk, wiceminister cyfryzacji, która zainaugurowała pilotażowy program dla studentów naszej uczelni – mLegitymacja.

– *Studenci, szczególnie przed sesją, mają wystarczająco dużo stresu. Mam nadzieję, że dzięki rozwiązaniu, które dla was stworzyliśmy, odpadnie wam choćby jeden: zaginiona legitymacja* – powiedziała wiceminister.

mLegitymacja to pełnoprawny zamiennik Elektronicznej Legitymacji Studenckiej. Podobnie jak dotychczasowy dokument potwierdza status studenta i jego przynależność do uczelni oraz uprawnienia do zniżek.

– *Posiadanie mLegitymacji w praktyce oznacza, że młodzi ludzie mogą z niej skorzystać, kupując ulgowy bilet do kina czy w pociągu. Wystarczy, że pokażą telefon z zainstalowaną aplikacją* – tłumaczyła wiceminister Buk.

SGH jest pierwszą stołeczną uczelnią, której studenci mogą korzystać z mLegitymacji. – *Cieszy nas fakt, że to właśnie studenci SGH jako pierwsi w Warszawie będą mogli skorzystać z udogodnienia w postaci mLegitymacji. To wymagająca grupa użytkowników usług cyfrowych, na pewno docenią elektroniczną legitymację w formie aplikacji mobilnej, ale też będą czekali na jej kolejne funkcje* – skomentował rektor SGH prof. Marek Rocki.

W wydaniu internetowym „Gazety SGH" można przeczytać, co na temat mLegitymacji sądzą studenci, którzy biorą udział w pilotażu, jak zainstalować w telefonie mLegitymację oraz jakie plany na przyszłość zapowiada Ministerstwo Cyfryzacji.

Kalejdoskop został opracowany na podstawie materiałów przygotowanych przez **Dział Promocji i Rekrutacji** i zamieszczonych na stronie internetowej **„Gazety SGH. Życie uczelni"** oraz w mediach społecznościowych SGH, gdzie można przeczytać obszerniejsze artykuły na temat prezentowanych wydarzeń.

PAŹDZIERNIK

← Inauguracja 114. roku akademickiego w Szkole Głównej Handlowej w Warszawie odbyła się 2 października 2019 r. *Relacja z wydarzenia dostępna w wersji drukowanej „Gazety SGH" jesień 2019* → str. 2-10 *oraz w wydaniu internetowym.*

1

PROFESOR PIOTR PŁOSZAJSKI LAUREATEM DIGITAL SHAPERS 2019

Podczas uroczystej gali otwarcia Festiwalu Cyfryzacji została ogłoszona lista Digital Shapers. Wśród 15 osobistości cyfrowego świata wyróżnionych przez Digital Academy (niezależne grono 174 ekspertów świata nowych technologii) znalazł się prof. Piotr Płoszajski, który otrzymał tytuł Digital Shapers 2019 w kategorii wizjoner za zmianę w podejściu do kształcenia liderów instytucji i postawienie na budowę wspólnego języka.

3

ABSOLWENCI SGH AUTORAMI NAJLEPSZYCH PRAC Z MARKETINGU INTERNETOWEGO

Doskonale znają się na marketingu internetowym, co więcej: piszą o nim najlepsze prace dyplomowe w Polsce. Natalia Zdun, Andrzej Muchliada oraz Krystian Maciejca z SGH zostali zwycięzcami ósmej edycji konkursu DIMAQ UNI na najlepszą pracę dyplomową z zakresu marketingu internetowego.

11

NOWE STYPENDIUM NA STUDIACH MAGISTERSKICH

Patrycja Lasek otrzymała nowe stypendium dla studenta lub studentki pierwszego roku studiów magisterskich, która osiągnęła najwyższą średnią ocen ze studiów licencjackich ukończonych w SGH. Patrycja Lasek jest również laureatką Stypendium im. Judyty i Bronisława Blassów dla najlepszego studenta, który ukończył II rok na kierunku finanse i rachunkowość w SGH.

14

MOBILNE BIURA DLA STUDENTÓW OD FIRMY HENKEL

Dotychczasowa współpraca z firmą Henkel zaowocowała m.in. pomysłem wstawienia w okolicy Auli Głównej boksów akustycznych zwanych popularnie kubikami, budkami do pracy czy mobilnymi biurami, które zostały oddane do dyspozycji naszych studentów.

Kalejdoskop za styczeń–marzec 2020 zostanie zaprezentowany w kolejnym numerze „Gazety SGH" (wiosna 2020).

17

PREMIERA *PORADNIKA KARIERY* 2019/20

Ukazaniu się kolejnej edycji *Poradnika Kariery* towarzyszyło specjalne wydarzenie. W Auli Spadochronowej na studentki i studentów SGH czekali przedstawiciele uczelni oraz firm, których teksty zamieszczono w publikacji. Obecni byli również specjaliści z dziedzin bezpośrednio związanych z planowaniem kariery i rozwojem osobistym. Wydarzenie zostało zorganizowane przez Centrum Kariery i Relacji z Absolwentami oraz Centrum Współpracy z Biznesem SGH.

15-16

CYBER ACADEMY

Już po raz czwarty odbyła się konferencja pt. „Cyber Academy". Tym razem uwaga organizatorów skupiona była nie tylko na szeroko rozumianym cyberbezpieczeństwie, ale również na sztucznej inteligencji. Tegoroczne wydarzenie to 25 prezentacji, ponad 30 ekspertów ze świata biznesu, nauki, NGO i administracji publicznej, networking i wymiana wiedzy z ponad 400 uczestnikami.

16-17

SGH KSZTAŁTUJE STUDENCKICH LIDERÓW

Pilotażowa edycja programu rozwojowego dla studentów SGH pt. „Jak odnaleźć się w zespole i roli lidera?" miała miejsce w Białobrzegach nad Zalewem Zegrzyńskim. Dwudniowe szkolenie zorganizowano dla przewodniczących i prezesów organizacji studenckich działających w SGH. Jego celem było wzbogacenie wiedzy, a także wzmocnienie umiejętności przywódczych liderów studenckich organizacji w obszarze uczestnictwa i kierowania zespołom.

22

DOKTOR ŁUKASZ DROZDA WYRÓŻNIONY PRZEZ PREZYDENTA WARSZAWY

Prezydent m.st. Warszawy nagrodził autorów prac magisterskich i rozpraw doktorskich obronionych na uczelniach warszawskich w 2018 r. Wyróżnienie w kategorii rozpraw doktorskich otrzymał dr Łukasz Drozda za pracę pt. *Waloryzacja przestrzeni wytwarzanych społecznie – wnioski dla polskiej polityki miejskiej*, której promotorem był dr hab. Maciej Cesarski, prof. SGH. Konkurs ma na celu zainteresowanie środowiska akademickiego współczesnym rozwojem stolicy. Przewodniczącym kapituły konkursu był prof. Marek Bryx, kierownik Katedry Miasta Innowacyjnego SGH.

19

DZIEŃ OTWARTY – EDYCJA JESIENNA

Setki maturzystów zainteresowanych studiami w SGH odwiedziły naszą uczelnię.

23–25

PIM W BANGKOKU

W Thammasat Business School (Bangkok, Tajlandia) odbywała się doroczna konferencja sieci Partnership in International Management – PIM. SGH reprezentowana była przez prof. Jacka Prokopa, prorektora ds. współpracy z zagranicą, oraz Katarzynę Kacperczyk, dyrektor Centrum Programów Międzynarodowych. Kolejna konferencja organizowana będzie w październiku 2020 r. przez Bocconi University (Włochy), a towarzyszące konferencji wydarzenie – Pre-PIM – odbędzie się w SGH.

27

MISTRZYNI ŚWIATA W KICKBOXINGU Z SGH

Podczas mistrzostw świata kickboxingu w Sarajewie Ewa Pietrzykowska, studentka SGH, zdobyła tytuł mistrzyni świata seniorów WAKO w kickboxingu K1 Rules.

28

RANKING FINANCIAL TIMES 2019: CEMS MIM W TOP 10 NA ŚWIECIE!

Dziennik „The Financial Times" opublikował ranking programów magisterskich z zakresu zarządzania „Global Master in Management". Dwa programy studiów oferowane przez SGH znalazły się wśród stu najlepszych na świecie. CEMS Master in International Management, współorganizowany przez SGH – jedyną polską uczelnię ekonomiczną należącą do stowarzyszenia CEMS – awansował na ósme miejsce. Drugi kierunek z zarządzania prowadzony przez SGH znalazł się na 58. miejscu rankingu.

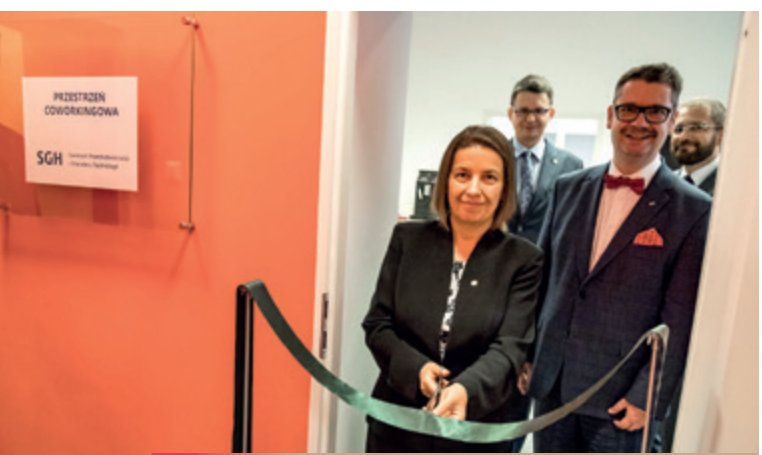

29

PRZESTRZEŃ COWORKINGOWA W „SABINKACH"

Centrum Przedsiębiorczości i Transferu Technologii powiększa swoją ofertę o kolejne pomieszczenia dla studentów. W Domu Studenta nr 1 „Sabinki" powstała przestrzeń coworkingowa do wspólnej pracy. Oprócz siedmiu komfortowych stanowisk pracy do dyspozycji jest również sala konferencyjna oraz przestrzeń spotkań z wygodnymi fotelami.

LISTOPAD

7

WYRÓŻNIENIE DLA PROFESOR AGNIESZKI SŁOMKI-GOŁĘBIOWSKIEJ

Podczas corocznego spotkania „Konferencja Rada Nadzorcza", które odbyło się w Dąbrowie Górniczej, przyznano wyróżnienie Człowiek Corporate Governance prof. Agnieszce Słomce-Gołębiowskiej. Ideą plebiscytu jest wyróżnianie osób, które poprzez swoją pracę wnoszą ogromny wkład w budowę i rozwój ładu korporacyjnego w Polsce.

9

ZJAZD ABSOLWENTÓW SGH ORAZ UNIVERSITY OF MINNESOTA

Uroczystości zjazdu absolwentów SGH oraz University of Minnesota z okazji setnej rocznicy powstania naszej partnerskiej uczelni otworzył prof. Jacek Prokop. Żadna inna uczelnia z USA nie ma tak bogatej historii współpracy z SGH jak University of Minnesota. Początki sięgają programu Warsaw Executive MBA (WEMBA), który przez ponad 14 lat był organizowany przez obie uczelnie. Carlson Business School w University of Minnesota liczy sobie 13 lat mniej niż SGH, jest trzecim najlepszym wydziałem biznesowym wśród publicznych uczelni w USA, a jej absolwenci znajdują pracę w mniej niż 90 dni. *Czytaj obszerną relację z wydarzenia na stronie „Gazety SGH".*

13

PROF. ADAM SZYSZKA W PRESTIŻOWEJ GRUPIE EKSPERCKIEJ

Dyrekcja Generalna ds. Stabilności Finansowej, Usług Finansowych i Unii Rynków Kapitałowych Komisji Europejskiej powołała prof. Adama Szyszkę z Instytutu Ekonomii Międzynarodowej SGH w skład „High Level Forum on Capital Markets Union (HLF)". Jest to prestiżowa grupa ekspercka złożona z doświadczonych przedstawicieli branży oraz czołowych międzynarodowych ekspertów i naukowców, którzy będą uczestniczyć w pracach nad przyszłymi politykami Unii Rynków Kapitałowych.

LAUREACI KONKURSU O NAGRODĘ PREZESA NBP

W XII edycji Konkursu o Nagrodę Prezesa NBP za najlepszą pracę magisterską z zakresu nauk ekonomicznych wyróżniono dwóch naszych absolwentów. Kapituła konkursu przyznała II nagrodę Jakubowi Klimaszewskiemu za pracę pt. *Odporność australijskiego rynku nieruchomości na globalny kryzys lat 2007–2010. Uwarunkowania, przebieg, przyczyny*, napisaną pod kierunkiem naukowym prof. dr. hab. Andrzeja Sławińskiego. Wyróżnienie otrzymał Łukasz Stępkowski za pracę pt. *Wpływ podatku bankowego na stabilność sektora finansowego w krajach UE*, napisaną pod kierunkiem naukowym prof. dr hab. Małgorzaty Zaleskiej.

18

NAUKOWCY SGH LAUREATAMI KONKURSÓW PRELUDIUM I OPUS

Czworo naukowców z SGH pozyskało dofinansowanie do projektów badawczych. Łączną kwotę ponad 1 mln zł przyznało Narodowe Centrum Nauki. Otrzymali ją laureaci XVII edycji konkursu OPUS oraz konkursu PRELUDIUM: dr hab. Iga Magda, dr hab. Michał Jacek Rubaszek, mgr Rafał Maciej Trzeciakowski, mgr Maia Maziashvili.

19

POLSKO-FRANCUSKIE FORUM NAUKI I INNOWACJI

W SGH odbywało się V Polsko-Francuskie Forum Nauki i Innowacji, które SGH współorganizowała z Ministerstwem Nauki i Szkolnictwa Wyższego RP oraz Ambasadą Francji w Warszawie.

MONOGRAFIA NAGRODZONA PRZEZ PAN

W XIII konkursie Komitetu Nauk Organizacji i Zarządzania Polskiej Akademii Nauk na prace naukowe powstałe w latach 2016–2018 w kategorii monografii wieloautorskich nagrodę przyznano monografii pt. *Metodyki i standardy zarządzania projektami*. Autorami są pracownicy Katedry Zarządzania Projektami Emil Bukłaha, Katarzyna Jasińska, Mateusz Juchniewicz, Witalij Metelski, Ewa Sońta-Drączkowska, Michał Trocki i Paweł Wyrozębski, a redaktorem naukowym publikacji jest Michał Trocki.

20

SENAT SGH WYBRAŁ PRZEWODNICZĄCYCH RAD NAUKOWYCH DYSCYPLIN

Senat SGH powołał prof. dr. hab. Stanisława Kowalczyka na przewodniczącego rady naukowej dyscypliny ekonomia i finanse, a dr hab. Marię Aluchnę, prof. SGH, na przewodniczącą rady naukowej dyscypliny nauki o zarządzaniu i jakości.

STYPENDIUM MINISTRA DLA DOKTOR EWY GAŁECKIEJ-BURDZIAK

Doktor Ewa Gałecka-Burdziak z Katedry Ekonomii I SGH otrzymała stypendium ministra nauki i szkolnictwa wyższego dla wybitnych młodych naukowców za innowacyjne badania naukowe na wysokim poziomie i dorobek naukowy o wysokim prestiżu i międzynarodowym zasięgu.

18

SALA KOMPUTEROWA 116 W NOWEJ ODSŁONIE

Dzięki partnerskiemu wsparciu JSW S.A., członka Klubu Partnerów SGH, oficjalnie otworzyliśmy w budynku głównym odnowioną salę komputerową 116. Dwóm dużym ekranom umożliwiającym prowadzenie zajęć z wykorzystaniem multimediów towarzyszy wygodna szklana tablica do pisania. Rektor prof. Marek Rocki i prorektor ds. nauki i zarządzania prof. Piotr Wachowiak osobiście sprawdzili dydaktyczną przydatność nowoczesnego wyposażenia sali.

STAŻ NA DZIEŃ DOBRY

Bank Polski

W PKO Banku Polskim dbamy o to,
aby każdy dzień stażu był dla Ciebie dobry.

#ZajmijStanowisko i sprawdź oferty staży na pkobp.pl/kariera

21

SGH NA GLOBAL E-MOBILITY FORUM 2019

Zespół z Katedry Badań nad Infrastrukturą i Mobilnością (Instytut Infrastruktury, Transportu i Mobilności) wziął aktywny udział w Globalnym Forum e-Mobilności. Organizatorami forum byli polska prezydencja XXIV Konferencji Stron Ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych w Sprawie Zmian Klimatu (tzw. COP24), Ministerstwo Klimatu oraz Polskie Stowarzyszenie Paliw Alternatywnych (PSPA). *Czytaj więcej* → „Gazeta SGH Insight 2019", str. 24.

25–26

CZYLI ERASMUS DAY W SGH

Jak wyglądają zasady rekrutacji do najpopularniejszego programu wymiany studentów w Europie? Które uczelnie partnerskie ma w swojej ofercie SGH? Kiedy ruszają zapisy na przyszłorocznego Erasmusa? Odpowiedzi na te i wiele innych pytań mogli otrzymać uczestnicy Erasmus Day w SGH. W ramach wydarzenia zorganizowano targi uczelni partnerskich, sesję informacyjną na temat zasad kwalifikacji oraz prezentacje uczelni, które poprowadzili studenci z uczelni zagranicznych przebywający w SGH na wymianie. Organizatorami wydarzenia były Stowarzyszenie Erasmus Student Network (ESN SGH) oraz Centrum Programów Międzynarodowych SGH.

28

PROFESOR ANDRZEJ ZAWISTOWSKI LAUREATEM „NOBLA DLA HISTORYKÓW"

Podczas inauguracji XXVIII Targów Książki Historycznej w Zamku Królewskim już po raz 25. wręczono prestiżowe nagrody „Klio", nazywane także „Noblem dla historyków". Do konkursu zgłoszono 198 książek. W kategorii najlepszych publikacji o Warszawie – varsaviana – nagrodę drugiego stopnia otrzymał prof. Andrzej Zawistowski za książkę *Stacja plac Dzierżyńskiego, czyli metro, którego Warszawa nie zobaczyła. Budowa warszawskiej kolei podziemnej w latach 50. XX w.*

GRUDZIEŃ

3

RUSZYŁA III EDYCJA PROGRAMU MENTORINGOWEGO SGH

Już po raz trzeci absolwenci SGH będą w roli mentorów towarzyszyć wybranym studentom i wspierać ich w indywidualnym procesie rozwoju zawodowego. W tegorocznej edycji Programu Mentoringowego SGH uczestniczy 75 par mentorskich złożonych ze studentów (mentees) oraz absolwentów (mentorzy) Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie. *O tym, co czeka uczestników tej edycji programu, można przeczytać w artykule na stronie internetowej „Gazety SGH".*

5

PROFESOR EWA FRĄTCZAK POWOŁANA DO RADY RODZINY

Profesor Ewa Frątczak z Kolegium Analiz Ekonomicznych SGH odebrała z rąk minister rodziny, pracy i polityki społecznej nominację do Rady Rodziny.

PROF. JAKUB BRDULAK CZŁONKIEM PKA

Profesor Jakub Brdulak z Kolegium Zarządzania i Finansów został powołany do Polskiej Komisji Akredytacyjnej na lata 2020–2023.

PROFESOR MAŁGORZATA ZALESKA ORAZ PROFESOR ALEKSANDER WELFE CZŁONKAMI KRAJOWYMI PAN

Zgromadzenie Ogólne Polskiej Akademii Nauk wybrało prof. Aleksandra Welfe z Instytutu Ekonometrii SGH na członka rzeczywistego, a prof. Małgorzatę Zaleską, dyrektor Instytutu Bankowości SGH, na członka korespondenta.

PROFESOR PIOTR WACHOWIAK W KAPITULE „TERAZ POLSKA"

Zgromadzenie Fundatorów Fundacji Polskiego Godła Promocyjnego powołało prof. Piotra Wachowiaka w skład Kapituły Polskiego Godła Promocyjnego „Teraz Polska" na kadencję 2019–2022.

DOKTOR KRZYSZTOF KSIĘŻOPOLSKI W RADZIE DS. SPÓŁEK Z UDZIAŁEM SKARBU PAŃSTWA

Doktor Krzysztof Księżopolski z Kolegium Ekonomiczno-Społecznego SGH został powołany przez premiera RP na stanowisko członka Rady ds. Spółek z Udziałem Skarbu Państwa i Państwowych Osób Prawnych.

6

FINAŁ SZLACHETNEJ PACZKI I KONKURSU PLASTYCZNEGO DLA DZIECI

W mikołajki społeczność SGH już tradycyjnie spotkała się w Auli Spadochronowej, aby podsumować akcję „Stwórzmy razem Szlachetną Paczkę", wręczyć nagrody dzieciom, które wzięły udział w konkursie plastycznym na najpiękniejszą bombkę, oraz wspólnie ozdobić choinkę.

SGH ma wielkie serce, co pokazuje kolejny raz, bo to już czwarty finał Szlachetnej Paczki na naszej uczelni. Niezmiernie mnie to cieszy, że znów stanęliśmy na wysokości zadania i okazaliśmy pomoc potrzebującym rodzinom. Serdecznie wszystkim państwu dziękuję – powiedział prof. Piotr Wachowiak, podsumowując tegoroczną akcję, w której pomogliśmy dwóm wybranym rodzinom i ufundowaliśmy gwiazdkowy upominek uczniom Szkoły Podstawowej w Cieślach działającej pod patronatem prof. Janiny Jóźwiak.

Kolejnym powodem do radości, szczególnie wśród najmłodszych uczestników wydarzenia, było wręczenie nagród w konkursie plastycznym na najpiękniejszą bombkę. Po ogłoszeniu wyników przez Beatę Mierzejewską, zastępczynię kanclerza SGH, drzewko w Auli Spadochronowej przyozdobiły 53 najpiękniejsze dziecięce bombki i dekoracje.

9

AWANS SGH W RANKINGU THE FINANCIAL TIMESA

„The Financial Times" opublikował ranking najlepszych 95 uczelni biznesowych w Europie. W 2019 r. SGH awansowała z 71. na 69. miejsce – to drugi awans z rzędu. Według dziennika SGH osiągnęła najwyższy wzrost płac absolwentów w całym rankingu (122%). Dziennik chwali także wyjątkową ofertę SGH. Na podium grudniowego rankingu szkół biznesowych miejscami zamieniły się HEC Paris (1.) i London Business School (2.), a na pozycję trzecią wspiął się Bocconi.

12

SGH NAJLEPSZĄ UCZELNIĄ EKONOMICZNĄ W POLSCE

Ranking „Rzeczpospolitej" 2019 nie pozostawia złudzeń – SGH jest najlepszą uczelnią ekonomiczną w Polsce. Oprócz naszej uczelni na podium uplasowały się uniwersytety ekonomiczne z Poznania i Katowic. Wśród uczelni nieekonomicznych najlepiej wypadł Uniwersytet Warszawski.

19

PROFESOR KRZYSZTOF MISZCZAK ODZNACZONY PRZEZ PREZYDENTA

Prezydent Andrzej Duda odznaczył prof. Krzysztofa Miszczaka za wybitne zasługi w działalności państwowej i publicznej Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski. Prezydent docenił działalność prof. Krzysztofa Miszczaka na rzecz kształtowania polsko-niemieckiego dialogu. Krzysztof Miszczak jest profesorem w Instytucie Studiów Międzynarodowych SGH.

23

DR RADOSŁAW MALIK STYPENDYSTĄ PROGRAMU IM. BEKKERA

Doktor Radosław Malik z Instytutu Studiów Międzynarodowych SGH otrzymał roczne stypendium na Uniwersytecie w Auckland w Nowej Zelandii, gdzie będzie współpracował z profesorem Ilanem Oshrim, światowej sławy badaczem offshoringu i outsourcingu. Program im. Bekkera organizowany przez NAWA ma na celu nawiązanie współpracy z renomowanymi zagranicznymi ośrodkami badawczymi.

Batorego 8 – centrum innowacji SGH

JAN ANDRZEJ NICAŁ

ROZMOWA Z DR. **MARCINEM DĄBROWSKIM**, KANCLERZEM SGH.

GRAFIKA: BIURO ARCHITEKTONICZNE STELMACH I PARTNERZY

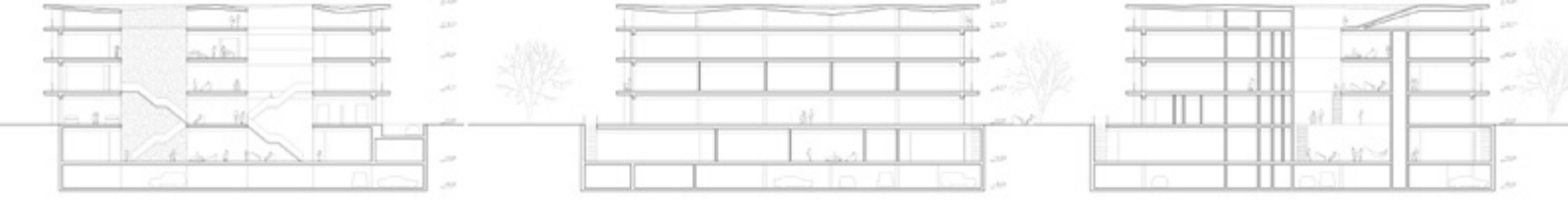

Uczelnia zapowiedziała budowę nowego gmachu dydaktycznego na ulicy Batorego. Rozebrany został stary, parterowy budynek – na jakim etapie są przygotowania do nowej inwestycji?

W konkursie startowało aż dwadzieścia siedem biur architektonicznych, spośród których kapituła – w jej skład wchodziło dziewięciu sędziów, w tym autorytety środowiska architektów – wybrała zwycięski projekt. Przygotowało go Biuro Architektoniczne Stelmach i Partnerzy, a profesor Bolesław Stelmach, kierujący zespołem, osobiście zaangażował się w dalsze prace architektoniczne. Efektem wielomiesięcznych wspólnych działań jest uzyskane pozwolenie na budowę oraz zamknięty już projekt wykonawczy. Stał się on obecnie podstawą dwóch przetargów: na inżyniera kontraktu oraz generalnego wykonawcę. Mamy plan, aby nowy budynek oddać społeczności akademickiej do użytkowania w ciągu dwóch lat od podpisania umowy.

Jakie funkcje ma pełnić ten gmach?

Przede wszystkim będzie to nowe miejsce prowadzenia dydaktyki w SGH. Powstanie blisko tysiąc miejsc w salach wykładowych i laboratoriach. Zaprojektowaliśmy dwadzieścia cztery nowoczesne sale dydaktyczne, w tym jedną aulę na blisko sto czterdzieści miejsc, oraz szereg mniejszych sal umożliwiających realizację aktywnych zajęć, warsztatów i seminariów. Aula pozwoli organizować w nowym gmachu również konferencje.

GRAFIKA: BIURO ARCHITEKTONICZNE STELMACH I PARTNERZY (4)

SGH kładzie duży nacisk na tworzenie przestrzeni umożliwiających studentom wspólną pracę, których ciągle jest zbyt mało. Czy na Batorego powstaną takie miejsca?

To druga ważna funkcja nowego gmachu. Przygotowujemy kilkaset miejsc do prac grupowych. Strefy studenta będą dostępne na piętrach dydaktycznych – będą mogły z nich swobodnie korzystać zespoły zarówno kilku, jak i kilkunastoosobowe.

Mówi pan o piętrach dydaktycznych, a są też planowane przestrzenie o innym przeznaczeniu...

Parter budynku to przede wszystkim przestrzeń usługowa, zapewniająca zaplecze socjalne i otwarte miejsce audytoryjno-wystawowe. Mamy też piętro, które – w zależności od potrzeb – możemy przeznaczyć na cele biurowe bądź naukowe. Ponadto dla wspólnoty akademickiej udostępnimy zielony dach naturalnie wpisujący się w otoczenie Pola Mokotowskiego. Jest również przewidziane piętro z miejscami parkingowymi dla aut oraz dużej liczby rowerów.

Społeczność akademicka coraz bardziej zwraca uwagę na ekologię i zrównoważony rozwój. Pan wspomina o zielonym dachu – czy to jedyny element innowacji w tym obszarze?

Cała elewacja będzie zielona, obsadzona trawami zmieniającymi kolor i wystrój budynku przy różnych porach roku. W środku gmachu, od parteru do ostatniego piętra, planujemy dużą zieloną ścianę. Będzie ona miała ważną rolę, nie tylko estetyczną: poprawi bilans energetyczny i stworzy przyjazny mikroklimat wewnątrz budynku, filtrując powietrze i regulując temperaturę. Cały budynek ma być energooszczędny – optymalizacje w tym obszarze były dla nas bardzo ważne na etapie prac projektowych. Dlatego też planujemy wyposażyć go w BMS – specjalny system zarządzania służący integrowaniu instalacji i automatycznego sterowania.

> *Mamy plan, aby nowy budynek oddać społeczności akademickiej do użytkowania w ciągu dwóch lat od podpisania umowy.*

Trudno nie zapytać o stronę kosztową. W jaki sposób uczelnia planuje sfinansować tę inwestycję?

Dokładne koszty poznamy po rozstrzygnięciu przetargu, jesteśmy jednak gotowi na tę inwestycję, czuwając nad aktualizacją kosztorysów zgodnie z cenami rynkowymi. Bardzo ważne jest dla nas wsparcie udzielone przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Rektor podpisał umowę, która gwarantuje nam na ten cel ze strony ministerstwa kwotę prawie trzydziestu jeden milionów złotych. Część środków pozyskamy również z kredytu, którego spłatę planujemy rozłożyć na wiele lat, tak aby nie obciążać uczelni wysokimi kosztami w krótkim okresie. Inwestycja jest dobrze zaprojektowana finansowo.

Życzymy sobie zatem realizacji inwestycji zgodnie z planem. Dziękuję za rozmowę.

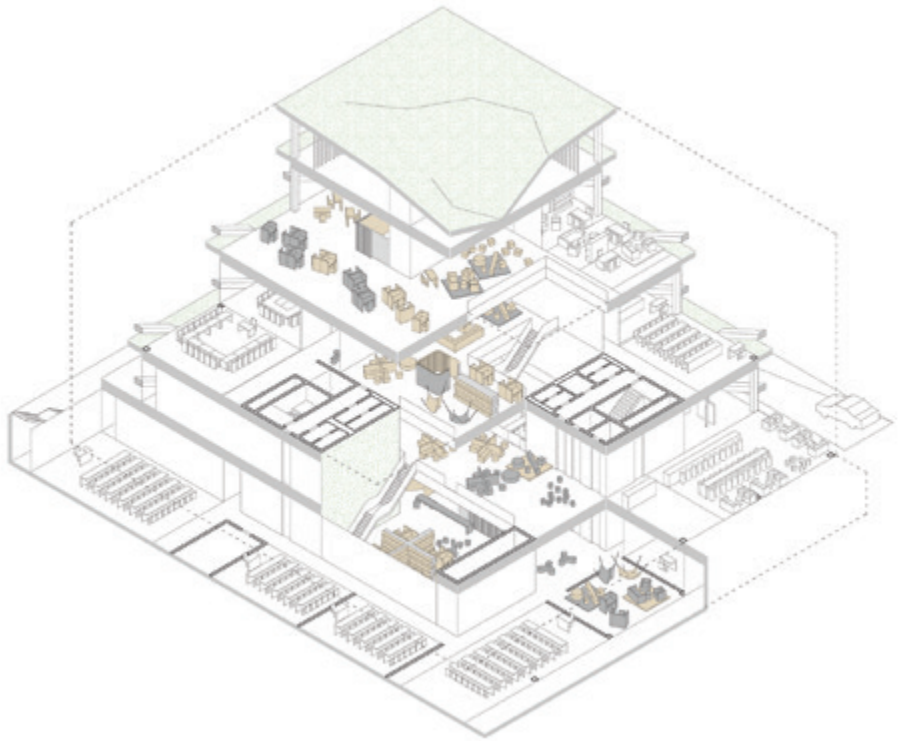

CoCo – obligacja „warunkowo zamienna”

MARCIN LIBERADZKI

ROZMOWA Z PROFESOREM **WIMEM SCHOUTENSEM** Z UNIWERSYTETU W LEUVEN.

FOT. ARCHIWUM SGH

Marcin Liberadzki: Wim, czy mógłbyś zwięźle wytłumaczyć Czytelnikom „Gazety” SGH, czym jest instrument CoCo?

Wim Schoutens: Obligacja CoCo (ang. *contingent convertible*) to instrument dłużny, który jest zamieniany na składnik kapitałów własnych (ang. *equity*) lub umarzany, gdy tylko bank znajdzie się w sytuacji zagrażającej dalszemu funkcjonowaniu. Zamiana lub umorzenie instrumentu następują w wyniku zajścia z góry określonego zdarzenia inicjującego opartego na współczynniku odnoszącym się do poziomu kapitałów banku (spadek współczynnika wypłacalności *Common Equity Tier 1* – CET1 – poniżej określonego poziomu, na przykład 7%). Tak określonemu zdarzeniu inicjującemu (ang. *trigger*) towarzyszy często jeszcze tak zwany *trigger* regulacyjny. W przypadku instrumentów CoCos wyposażonych w mechanizm konwersji zamiana następuje na niekorzystnych dla inwestora warunkach, co prowadzi do strat i jednocześnie rozwadnia prawa głosu dotychczasowych akcjonariuszy. Z drugiej strony mechanizm ten w większym stopniu chroni podatników przed koniecznością dokapitalizowania banku z publicznych pieniędzy. CoCos są emitowane w postaci obligacji, ale im bardziej pogarsza się sytuacja banku, w tym większym stopniu te instrumenty zaczynają zachowywać się jak *equity*. Stąd potrzebne jest zrozumienie hybrydowego charakteru tych instrumentów.

Czy mógłbyś w kilku słowach wyrazić znaczenie twoich odkryć naukowych w zakresie CoCos?

W ciągu ostatnich dziesięciu lat rozwijaliśmy modele oceny ryzyka obligacji CoCo, przechodząc od uproszczonych i przybliżonych modeli do bardzo skomplikowanych modeli stochastycznych. We wcześniejszych latach nie wszystkie ryzyka były w pełni zrozumiane, ale obecnie wyrafinowani inwestorzy, dysponując arsenałem modeli oceny ryzyka, mogą stosunkowo dobrze skwantyfikować różnorodne ryzyka obecne w typowym instrumencie CoCo. Mam nadzieję, że modele, które rozwinęliśmy, przetarły szlak do lepszego szacowania ryzyka tych instrumentów.

Wspomniałeś, że CoCos są instrumentami hybrydowymi, to znaczy usytuowanymi gdzieś pomiędzy długiem a *equity* w kontinuum dłużno-kapitałowym. Jeśli miałbyś porównać CoCos do składników *equity*, jaką wymieniłbyś podstawową korzyść dla banku z emisji CoCo zamiast akcji*?

Instrumenty AT1 należy rozpatrywać z punktu widzenia różnych graczy. Koszt finansowania się nimi jest niższy niż w przypadku akcji, w dodatku emisja CoCo rozwodni prawa dotychczasowych akcjonariuszy, tylko gdy nastąpi konwersja CoCo, a nie w chwili emisji. To czyni CoCos do pewnego stopnia atrakcyjnymi z punktu widzenia akcjonariuszy. Z perspektywy inwestora otrzymuje on wysoki kupon równy niemalże długoterminowym zwrotom z akcji. W razie gdy ziści się krańcowo negatywny scenariusz, oba instrumenty mają ten sam profil strat. W każdym innym przypadku inwestorzy uzyskują stopę zwrotu mniej lub bardziej zbliżoną do długoterminowych zysków z akcji, ale o znacznie mniejszej zmienności za cenę braku takiego potencjału wzrostu wartości instrumentu jak w przypadku akcji. Stąd wynika atrakcyjność CoCos.

Jak wspomniałeś na początku naszej rozmowy, wyróżnikami CoCos są ich warunkowa zamiana lub umorzenie nominału, gdzie „warunek” stanowi wartość współczynnika kapitałowego banku poniżej poziomu określonego w warunkach emisji. Ponadto mówiłeś o istnieniu dodatkowego zdarzenia inicjującego, tak zwanego regulacyjnego, polegającego na tym,

* Uwaga dla Czytelników: oba te papiery traktowane są jako składnik funduszy własnych banku. Dlatego stosujemy do CoCos zamiennie nazwę „instrumenty AT1” (*Additional Tier 1*).

Obligacja CoCo (ang. contingent convertible*) nie ma ugruntowanego terminu w języku polskim; najlepsza nazwa to obligacja „warunkowo zamienna”.*

Wim Schoutens jest profesorem inżynierii finansowej na Uniwersytecie w Leuven (Belgia). Jest uznanym autorytetem w dziedzinie wyceny i modeli ryzyka CoCos: współtwórca modeli *credit-* i *equity derivaties* oraz *implied point of non-viability*. Współautor cenionej i jednej z pierwszych pozycji na ten temat: *The Handbook of Hybrid Securities: Convertible Bonds, CoCo Bonds, and Bail-In* (Wiley, 2014). Wielokrotnie współpracował w charakterze doradcy z podmiotami sektora bankowego. Niezależny ekspert Komisji Europejskiej. Współpracuje z Międzynarodowym Funduszem Walutowym. Członek zespołów redakcyjnych międzynarodowych czasopism o tematyce finansowej. Współzałożyciel RiskConcile, spółki fintech powstałej przy Uniwersytecie w Leuven.

Marcin Liberadzki, doktor habilitowany nauk ekonomicznych w dyscyplinie finanse, pracownik naukowo-dydaktyczny Zakładu Finansów Przedsiębiorstwa w Instytucie Finansów, Kolegium Zarządzania i Finansów. Stopień naukowy doktora habilitowanego uzyskał w 2017 r. na podstawie osiągnięcia naukowego w postaci cyklu publikacji pt. *Hybrydowe papiery wartościowe – obligacje typu* contingent convertibles. Od 1 października 2018 r. zatrudniony na stanowisku profesora SGH. Sekretarz Senatu SGH kadencji 2016 – 2020, ponadto pełni funkcję Przewodniczącego Senackiej Komisji Statutowej.

że tak zwany organ *resolution* może administracyjnie nakazać dokonanie konwersji lub umorzenia instrumentu AT1, jeżeli bank znajdzie się na progu upadłości, czyli osiągnie *Point of Non-Viability* (PONV). Czy dokonany dobór zdarzeń inicjujących jest trafny?

Właściwie to nie sądzę, żeby współczynnik kapitałowy, dokładniej CET1, był doskonały w funkcji zdarzenia inicjującego: odnosi się raczej do przeszłości, brakuje mu przejrzystości i nie najlepiej odzwierciedla występujące ryzyka. Jednakże w przeszłości zadecydowano, że *trigger* ma być oparty na współczynniku kapitałowym, i musimy sobie z tym radzić. Ponadto wierzę, że obecne poziomy *trigger*, a w wielu emisjach to zaledwie 5 1/8%, są zbyt nisko ustawione, aby były efektywne. Nawet w przypadku tak zwanego *high trigger* CoCos, gdzie zdarzenie inicjujące jest ustawione na poziomie 7%, jest to moim zdaniem wciąż za mało, aby w wystarczającym stopniu chronić kieszenie podatników. Ochronę podatników poprawia nieco obecność dodatkowego PONV *trigger*, ale on z kolei jest trudny do modelowania i sam w sobie potencjalnie wprowadza inne niepożądane elementy. Jak widać, wszystko ma swoją cenę.

Czy wysokie kupony, jakie płacą CoCos, są w pełni rekompensowane przez poprawioną zdolność do absorpcji strat emitenta?

W zasadzie należy przyjąć, że na relatywnie dojrzałym rynku ryzyko jest wynagradzane właściwie. Ale CoCos są nieco szczególne, bo poza ryzykiem konwersji/umorzenia występują jeszcze inne ryzyka, o których częściej się zapomina, szczególnie w przypadku CoCos mających bardzo wyraźną konstrukcję *equity*. Ponadto występuje ryzyko anulowania płatności kuponowych. Kupony bowiem są wypłacane w sposób uznaniowy przez emitenta. W okresie umiarkowanych trudności emitent może zdecydować się (albo być zmuszonym przez nadzór) na niezapłacenie kuponu. Dalej, występuje ryzyko wydłużenia niewykonania opcji *call* emitenta: instrumenty AT1 są wieczyste bez klauzuli *step-up*, a zatem istnieje ryzyko, że emitent nie wykupi papierów w pierwszym możliwym terminie. Wreszcie mamy do czynienia z ryzykiem regulacyjnym. Poprzez mechanizm PONV organ *resolution* może podjąć interwencję i obciążyć stratami inwestorów. Dodatkowo zmiany w otoczeniu regulacyjnym mogą aktywować mechanizm przedterminowego umorzenia papierów. Jestem przeświadczony, że tylko

bardzo wyspecjalizowani inwestorzy czy zarządzający aktywami są w stanie w pełni nadążyć za zrozumieniem tych ryzyk.

Jakie są doświadczenia krajów Europy Zachodniej z CoCos? Czy ten instrument rzeczywiście poprawia stabilność? Jak dobrze się orientujesz, CoCos mają być wprowadzone do polskiego prawa. Jakie są lekcje dla Polski?

Kilka lat temu wielu ekspertów w zakresie finansów obawiało się tego, co może się stać, jeśli jakaś seria CoCos uległaby konwersji/umorzeniu. Czy wyzwoliłoby to efekt *contagion* i ryzyko systemowe? Podobne pytania dotyczyły innych rodzajów ryzyka, takich jak ryzyko niewykupienia papierów w pierwszej dacie *call* czy anulowania płatności kuponowych. Obecnie obchodzimy dziesiątą rocznicę obligacji CoCos i ryzyka są lepiej rozumiane i modelowane przez profesjonalnych uczestników rynku. Krzywa uczenia się jest wznosząca. Jak dotąd CoCos funkcjonują całkiem nieźle i stały się dojrzalsze. Stanowią część większej układanki nakierowanej na poprawę stabilności i mają wyznaczoną określoną rolę do odegrania. Mimo to większa standaryzacja byłaby pomocna i uczyniłaby je jeszcze bardziej atrakcyjnymi.

Czy mechanizm absorpcji strat wbudowany w CoCos może być rozszerzony na emitentów niefinansowych?

Jednym z motywów wprowadzenia CoCos było zmierzenie się z problemami wynikającymi ze zjawisk pokusy nadużycia i *too-big-to-fail*. Konwersja CoCos powoduje, że dotychczasowi akcjonariusze w większym niż dotychczas stopniu ryzykują własną skórę (ang. *skin-in-the-game*), ponieważ stoją w obliczu potencjalnego rozwodnienia swoich praw. W sposób wyraźny odrobiliśmy pewne lekcje wynikające z ostatnich kryzysów finansowych. Te lekcje mogą być również użyteczne na innych polach, gdzie występują podobne naruszenia. Ignorowanie sygnałów wczesnego ostrzegania, pokusa nadużycia, deregulacja, brak właściwego zarządzania ryzykiem czy występowanie konfliktu interesów – to jedne z kluczowych czynników, które utorowały drogę ostatniemu kryzysowi finansowemu. W branżach, na których typowo ogniskuje się debata dotycząca zrównoważonego rozwoju, występuje sporo podobieństw. Brak pogłębionego zaangażowania otwiera drogę do pokusy nadużycia, źle ukierunkowanych bodźców i nadużyć. W celu osiągnięcia trwalszego i bardziej zrównoważonego rozwoju społecznego każda inicjatywa powinna się wiązać z głębszym zaangażowaniem i odpowiedzialnością: w celu osiągnięcia tego należy powiązać obietnice zrównoważonego rozwoju z konsekwencjami finansowymi, tak jak w przypadku CoCos. Jeśli sprawy przyjmą inny obrót niż w lansowanym scenariuszu, zaangażowane strony powinny zostać ukarane. Ten, kto zawiódł, powinien cierpieć (ang. *one should suffer if one does not deliver*). Rynki finansowe mogą być w dalszym ciągu użyteczne w tym zakresie, ponieważ nie podejmują decyzji na bazie kryteriów moralnych, nie są politycznie stronnicze; rynki finansowe podejmują zasadniczo racjonalne decyzje ekonomiczne. A zatem można je uznać za stosunkowo obiektywne w rozstrzyganiu, jak prawdopodobne jest dotrzymanie obietnic. To zredukuje pokusę nadużycia i wprowadzi przejrzystość.

Dziękuję za rozmowę.

Wywiad został przeprowadzony w języku angielskim – tłumaczenie Marcin Liberadzki.

Instrumenty *contingent convertibles* w Polsce

Konferencja **Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego** i **SGH**.

Międzynarodowa konferencja poświęcona instrumentom zwanym *contingent convertibles* (tzw. CoCos), organizowana wspólnie przez SGH oraz Urząd Komisji Nadzoru Finansowego, odbyła się 14 listopada 2019 r. CoCos to instrumenty zaliczane do kategorii kapitałów bankowych warstwy AT1 (*Additional Tier 1*) i kapitałów ubezpieczeniowych warstwy RT1 (*Restricted Tier 1*). Termin wydarzenia był podyktowany planami rozpoczęcia w Polsce działań regulacyjnych dotyczących wprowadzenia instrumentów AT1 do polskiego porządku prawnego.

Konferencję otworzyli rektor SGH Marek Rocki oraz przewodniczący KNF dr hab. Jacek Jastrzębski, prof. UW. Gościem specjalnym był prof. Wim Schoutens z Uniwersytetu w Leuven w Belgii – uznany autorytet w dziedzinie wyceny i modeli ryzyka CoCos. W spotkaniu wzięli także udział przedstawiciele banków – emitentów mających doświadczenie w strukturyzacji i aranżacji emisji instrumentów typu CoCos: Kapil Damani, Managing Director, Global Head of Capital Products, BNP Paribas, oraz Tamara Atanasova, Director, Capital Solutions Group, Deutsche Bank. W panelach dyskusyjnych towarzyszących konferencji uczestniczyli m.in.: Anna Trzecińska – wiceprezes NBP, Mirosław Panek – prezes zarządu BFG, Paweł Borys – prezes zarządu PFR, Bożena Graczyk – wiceprezes zarządu ING Banku Śląskiego, Jakub Niesłuchowski – dyrektor zarządzający w PKO BP, Andrzej Gałkowski – partner, Head of Banking Sector w KPMG, oraz Adam Stopyra z Wydziału Prawa i Administracji UW.

O AT1 I RT1

Tematyka spotkania dotyczyła możliwości i kierunków rozwoju instrumentów CoCos przez banki mające siedzibę w Polsce oraz zastosowania takich instrumentów w Europie. Przeprowadzone podczas konferencji dyskusje i poczynione wnioski będą się mogły istotnie przyczynić do stworzenia wysokiej jakości regulacji w zakresie *contingent convertibles*.

Emitowane przez banki i ubezpieczycieli warunkowo zamienne instrumenty to „hybrydy" łączące w sobie cechy obligacji (brak rozpraszania struktury właścicielskiej i korzyści podatkowe) i kapitału własnego (zdolność do absorpcji strat). Podobnie jak akcje mają wieczysty charakter, chociaż po pięciu latach od ich emisji emitent ma prawo do przedterminowego wykupu. Z instrumentami AT1 i RT1 związane są płatności kuponowe, pod warunkiem jednak że emitent dysponuje odpowiednimi środkami (wypłaty z zysków dokonywane wyłącznie z pozycji „podlegających podziałowi" – *Available Distributable Items*). W określonych warunkach – kiedy kapitały emitenta spadną poniżej określonego progu – instrumenty podlegają umorzeniu lub konwersji na kapitał akcyjny.

FOT. ARCHIWUM SGH (3)

Chcemy, żeby ta konferencja przyniosła odpowiedź na pytanie, w jaki sposób CoCos mogą stabilizować rynek finansowy w Polsce. Naszym głównym celem jest utrzymanie bezpieczeństwa na rynku finansowym i jego dalszy rozwój.

Jacek Jastrzębski, przewodniczący KNF

Dzięki instrumentom AT1 bankom łatwiej jest sprostać oczekiwaniom regulatorów rynku, żeby w kryzysowej sytuacji mogły się uratować bez korzystania z publicznych pieniędzy.

ARGUMENTY ZA EMISJĄ AT1 W POLSCE

Dojrzały rynek i niższy koszt niż w przypadku kapitału akcyjnego to jedne z podstawowych argumentów, dla których Polska powinna szybko podjąć kroki w celu wprowadzenia ram prawnych dla instrumentów AT1 i umożliwić ich emisję krajowym bankom. – To dobry moment. Rentowności na AT1 spadły, rynek dojrzał, a koszt jest znacznie niższy niż w przypadku kapitału akcyjnego – mówił dr hab. Kamil Liberadzki, prof. SGH, dyrektor Departamentu Rozwoju Regulacji w Urzędzie KNF w swoim referacie pt. *Zdolność absorpcji strat banku przez instrumenty* contingent convertibles *(CoCos) emitowane przez banki i towarzystwa ubezpieczeniowe w Europie*.

SĄ I WADY

Na co więc czekają krajowe banki? Na rozwiązania legislacyjne umożliwiające emitowanie instrumentów AT1. Bożena Graczyk, wiceprezes ING Banku Śląskiego, oceniła, że władze mogłyby w pierwszej kolejności stworzyć przepisy dla instrumentów opartych na mechanizmie odpisów aktualizujących wartość kapitału, a następnie zająć się instrumentami zakładającymi konwersję zobowiązań na kapitał akcyjny.

Prezes PFR Paweł Borys zwrócił uwagę, że wadą instrumentów typu AT1 jest ich skomplikowanie i tym samym nie powinny być one dostępne dla inwestorów indywidualnych.

DR HAB. **MARCIN LIBERADZKI**, prof. SGH, Zakład Finansów Przedsiębiorstwa, Instytut Finansów, Kolegium Zarządzania i Finansów SGH

FOT. ARCHIWUM SGH (5)

31. APCIAI

ANNA KARMAŃSKA

MIĘDZYNARODOWA **KONFERENCJA NA TEMAT ZAGADNIEŃ RACHUNKOWYCH**.

Komitet organizacyjny 31st Asian-Pacific Conference on International Accounting Issues:
prof. dr hab. Anna Karmańska (przewodnicząca),
dr Katarzyna Bareja,
dr Magdalena Giedroyć,
dr Katarzyna Klimczak,
dr Małgorzata Mierzejewska.

To, że w 2019 r. APCIAI odbyła się w Warszawie i była organizowana przez SGH, jest dla Polski i SGH dużym międzynarodowym wyróżnieniem.

prof. Piotr Wachowiak

Organizacja prestiżowej 31st Asian-Pacific Conference on International Accounting Issues (31. APCIAI) przypadła Szkole Głównej Handlowej we współpracy z The Craig School of Business, California State University.

Hasłem przewodnim tegorocznej konferencji (odbywającej się 13–16 października 2019 r.) było: „**Virtual Solutions for Digital Economy: Accounting & Beyond**". Problem ten podjęto ze względu na jego aktualność wynikającą z globalizacji gospodarki i umiędzynarodowienia standardów obrotu gospodarczego, które sprawiają, że urzeczywistnia się idea digitalizacji obrotu gospodarczego, zarówno na etapie decyzyjnym, realizacji i rejestracji działań biznesowych, jak i samej treści i formy przedmiotu obrotu.

W tegorocznej 31. APCIAI w Warszawie wzięło udział blisko 200 uczestników z całego świata. Wydarzenie uświetnili swoją obecnością i wystąpieniami m.in. przedstawiciele władz Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie: Marek Rocki (rektor), Jacek Prokop (prorektor), Krzysztof Kozłowski (prorektor), Hanna Godlewska-Majkowska (prorektor), Ryszard Bartkowiak (dziekan) i dr Ali Peyvandi z California State University, a także dyrektor Departamentu Rachunkowości i Audytu w Ministerstwie Finansów – Justyna Adamczyk oraz prezydent (do czerwca 2019 r.) Europejskiej Federacji Księgowych i Audytorów – Bodo Richardt.

Ważną częścią sesji plenarnej były wykłady wprowadzające (tzw. *keynote speeches*). Profesor Paul H. Dembinski, dr h.c. SGH w Warszawie, dyrektor Observatoire de la Finance w Szwajcarii, wystąpił z wykładem pt. ***What is the place for ethics in digital economy?***, natomiast dr Marek Dietl, prezes Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie, wygłosił wykład pt. ***New technology in finance – case of Warsaw Stock Exchange***.

Oryginalną propozycją programową (wprowadzoną po raz pierwszy w historii tej konferencji staraniem prof. Anny Karmańskiej) była tzw. **debata oksfordzka**. Odbyła się ona wokół tezy przewodniej: „**Virtual Solutions in digital economy will cause more financial turbulence**". Debatę poprowadził dziennikarz Grzegorz Nawrocki, a udział wzięli następujący dyskutanci: Vikas Aggarval, Regional Head, Policy – Emerging Markets, ACCA, Przemysław Mencel, FMCA, CGMA, Group CFO, Etrose Holding Grupa Raisead, dr Mikołaj Pindelski, przewodniczący Komitetu Sterującego PRME (Principles for Responsible Management Education), pracownik Katedry Teorii Zarządzania Kolegium Zarządzania i Finansów SGH, Beata Seta, Global Ope-

ration Manager w Signify, Agnieszka Stachniak, wicedyrektor Departamentu Rachunkowości i Audytu w Ministerstwie Finansów, dr Michał Kaczmarski, prezes zarządu w Krajowej Organizacji Weryfikacji Autentyczności Leków, adiunkt w Instytucie Rachunkowości SGH. Debata została przyjęta z ogromnym uznaniem.

Dużą innowacją programową było również ogłoszenie **apelu o tworzenie ram etyki globalnej** (*an Appeal for the Global Ethics Framework*) oraz przedstawienie **narzędzia służącego samoocenie etycznej** (*a Tool-Kit for Ethics Self-Assessment* – ESA). Inicjatorem apelu i autorem koncepcji narzędzia ESA jest prof. dr hab. Anna Karmańska. Praca nad tym fragmentem programu konferencji trwała ponad rok, ale zarówno apel (podpisywany indywidualnie przez uczestników konferencji), jak i narzędzie ESA (zainagurowane tuż po ogłoszeniu apelu) przyjęte zostały przez wszystkich uczestników z uznaniem i deklaracjami wspierania tej inicjatywy działaniami w swoich krajach.

Typową formułą konferencyjnej pracy naukowej skoncentrowanej na wyselekcjonowanych obszarach badań naukowych było 28 sesji równoległych, w czasie których zaprezentowano łącznie 83 artykuły naukowe. Pewnym *novum* – w porównaniu do dotychczasowych formuł tej konferencji – była sesja posterowa, w czasie której przedstawiono 16 ciekawych problemów badawczych z szeroko rozumianego biznesu, zarządzania, finansów i rachunkowości.

Ważną częścią programową konferencji były trzy warsztaty tematyczne: „International Business Communication Standards (IBCS®) as a concept for unified visual notations of management reports, presentations and dashboards, Virtual Compliance Officer in Digital Economy, CIMA Money Talks, »New Technologies and the Future of Finance«" (ten warsztat odbył się w sali notowań w budynku Warszawskiej Giełdy Papierów Wartościowych).

Konferencja spotkała się z niezwykle pozytywnym przyjęciem. Uczestnicy, a szczególnie goście przybyli z zagranicy, bardzo docenili to wydarzenie, zarówno od strony merytorycznej, jak i organizacyjnej. Szkoła Główna Handlowa w Warszawie jako gospodarz wydarzenia otrzymała wiele pochwał, podziękowań i ciepłych słów. Doceniono także oprawę kulturalną konferencji (w tym przyjęcie powitalne oraz uroczystą kolację uświetnioną recitalem utworów F. Chopina w wykonaniu Thuy Melissy Dao, występem Zespołu Pieśni i Tańca SGH, który ujął wszystkich tańcami polskimi w strojach z okresu Księstwa Warszawskiego i – na koniec – wspólnym odtańczeniem poloneza).

PROF. DR HAB. **ANNA KARMAŃSKA**, dyrektor Instytutu Rachunkowości SGH

Konferencja Azji i Pacyfiku na temat międzynarodowych zagadnień rachunkowych (APCIAI) została zainicjowana w październiku 1989 r. przez dr. Aliego A. Peyvandiego i dr. Benjamina Y. Tai, profesorów rachunkowości z The Craig School of Business, California State University we Fresno, USA. Główny cel konferencji to stworzenie międzynarodowego forum do podejmowania naukowych dyskusji i konfrontacji praktycznych, mających na celu rozpoznawanie zagadnień ważnych dla systemu informacyjnego rachunkowości i jego wykorzystania w finansach i zarządzaniu. Obecnie APCIAI jest jedną z najbardziej uznanych na świecie konferencji z obszaru rachunkowości, finansów i zarządzania.
O wyjątkowości 31. APCIAI świadczy fakt, że na 30 edycji tylko dwa razy konferencja była organizowana poza państwami z regionu Azji i Pacyfiku: w 2001 r. w Rio de Janeiro i w 2008 r. w Paryżu.
www.apconference.org

Międzynarodowa konferencja PECSA 2019

CONNECTING THE EUROPEAN UNION OF SHARED AIMS, FREEDOMS, VALUES AND RESPONSIBILITIES.

MICHAŁ BUDZIŃSKI, MARTA PACHOCKA, ALEKSANDRA SZCZERBA-ZAWADA

Materiały z konferencji i dodatkowe informacje są dostępne na stronie PECSA: **www.pecsa.edu.pl**.

W Szkole Głównej Handlowej w Warszawie 5 grudnia 2019 r. odbyła się międzynarodowa konferencja naukowa pt. „Connecting the European Union of Shared Aims, Freedoms, Values and Responsibilities". Było to wydarzenie podsumowujące i zamykające prestiżowy projekt Jean Monnet Support to Associations EUSHARE, realizowany od 2016 r. przez Polskie Stowarzyszenie Badań Wspólnoty Europejskiej (PECSA) przy współfinansowaniu Unii Europejskiej w ramach programu Erasmus+. Honorowy patronat nad konferencją objęło Przedstawicielstwo Komisji Europejskiej w Polsce.

Celem konferencji było zainicjowanie debaty nad najważniejszymi obecnie wyzwaniami dla procesu dalszej integracji w ramach UE, takimi jak migracje, dyskryminacja, wykluczenie społeczne, niestabilne otoczenie międzynarodowe Unii oraz bezpieczeństwo wewnętrzne i zewnętrzne UE oraz państw członkowskich.

Konferencja skierowana była do szerokiego grona odbiorców: pracowników akademickich, studentów i doktorantów, pracowników organizacji międzynarodowych oraz instytucji unijnych

→ Wykłady inauguracyjne wygłosili prof. **Adriana Ciancio** z University of Catania oraz prof. **Rinus Penninx** z University of Amsterdam.

FOT. ARCHIWUM SGH (2)

Projekt współfinansowany w ramach programu Unii Europejskiej „Erasmus+"

Organizatorzy:
Polskie Stowarzyszenie Badań Wspólnoty Europejskiej (PECSA), Katedra Studiów Politycznych i Katedra Unii Europejskiej im. Jeana Monneta Kolegium Ekonomiczno-Społecznego SGH, Fundacja Konrada Adenauera w Polsce, Wydział Administracji i Bezpieczeństwa Narodowego Akademii im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wielkopolskim, Instytut Nauk o Polityce i Administracji Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie.

Partnerzy:
Centrum Doskonałości Jeana Monneta w SGH (CEWSE), Instytut Zarządzania Kolegium Zarządzania i Finansów SGH, Studenckie Koło Naukowe Coopération Franco-Polonaise w SGH, Centrum Europejskie Uniwersytetu Warszawskiego, Katedra Międzynarodowych Stosunków Ekonomicznych Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach, Ośrodek Badań Integracji Europejskiej Uniwersytetu Gdańskiego, Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach, Deree College – The American College of Greece, University of Oradea, University of Catania, ECSA World, ECSA Moldova, ECSA Georgia, Jean Monnet Module AFROEU, Jean Monnet Module B-in-EU, Jean Monnet Module EU4AFRI.

w Polsce, organizacji pozarządowych i think tanków, mediów i niezależnych ekspertów oraz wszystkich zainteresowanych tematyką europejską.

Zebranych gości przywitali dr hab. Krzysztof Kozłowski, prof. SGH (prorektor ds. dydaktyki i studentów i kierownik Katedry Studiów Politycznych KES SGH), prof. Ewa Latoszek (przewodnicząca PECSA, kierownik Katedry Unii Europejskiej im. Jeana Monneta KES SGH i Centrum Doskonałości Jeana Monneta w SGH) oraz pan Thomas Behrens w imieniu dr Angeliki Klein (dyrektor Fundacji Konrada Adenauera w Polsce). Wykłady inauguracyjne wygłosili prof. Adriana Ciancio (University of Catania) – wystąpienie pt. *Why we could and should discuss about a European constitutional law* oraz prof. Rinus Penninx (Institute for Migration and Ethnic Studies [IMES], University of Amsterdam) – *The European Union's migration paradox: more mobility, less immigrants?*

Następnie odbyło się 11 sesji tematycznych poświęconych szerokiemu spektrum zagadnień związanych z procesami integracji europejskiej. Swoje referaty wygłosiło ponad 50 prelegentów i prelegentek reprezentujących zarówno polskie, jak i zagraniczne ośrodki badawcze. Uczestnicy i uczestniczki debatowali w trzech blokach tematycznych: 1. Unia europejskich wartości – wolność, solidarność, demokracja. 2. Unijne instytucje, prawo i gospodarka. 3. Unia Europejska i jej społeczeństwo – wyzwania i szanse.

Trudnego zadania podsumowania tak wielu przedstawionych aspektów problematyki europejskiej podjęła się dr Aleksandra Szczerba-Zawada (PECSA, Akademia im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wielkopolskim), która w swoim wystąpieniu podkreśliła znaczenie wartości leżących u podstaw UE w poszukiwaniu wspólnego – solidarnego – rozwiązania wyzwań stojących przed UE i jej państwami członkowskimi.

MICHAŁ BUDZIŃSKI, doktorant, Katedra Historii Gospodarczej i Społecznej, Kolegium Ekonomiczno-Społeczne SGH, PECSA; **DR MARTA PACHOCKA**, Katedra Studiów Politycznych KES SGH, PECSA; **DR ALEKSANDRA SZCZERBA-ZAWADA**, Akademia im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wielkopolskim, PECSA

System podatkowy jako akcelerator inwestycji w Polsce

JOANNA SZLĘZAK-MATUSEWICZ

Instytut Finansów wraz z partnerem – Mazowieckim Oddziałem Krajowej Izby Doradców Podatkowych – po raz drugi zorganizował podatkową konferencję naukową, tym razem poświęconą opodatkowaniu inwestycji i zatytułowaną „System podatkowy jako akcelerator inwestycji w Polsce". Konferencja odbyła się 17 października 2019 r. w SGH.

Konferencję otworzyli prodziekan Kolegium Zarządzania i Finansów dr Michał Matusewicz, kierownik Zakładu Podatków w Instytucie Finansów SGH dr hab. Marcin Jamroży, prof. SGH, oraz przewodniczący Zarządu Mazowieckiego Oddziału Krajowej Izby Doradców Podatkowych Paweł Trojanek. Przedstawili oni główne założenia i cele konferencji.

Jako pierwszy z zaproszonych gości głos zabrał Maciej Żukowski, dyrektor Departamentu Podatków Dochodowych Ministerstwa Finansów, mówiąc o sukcesach resortu w zakresie wdrażania instrumentów pobudzających inwestycje w Polsce. Ponadto przedstawił zasady funkcjonowania ulgi na działalność badawczo-rozwojową, IP-BOX oraz Polską Strefę Inwestycji.

Dalsza część konferencji podzielona została na dwa bloki. Pierwszy panel („Czynniki podatkowe kształtujące atrakcyjność podatkową państw"), moderowany przez Przewodniczącego Zarządu Mazowieckiego Oddziału Krajowej Izby Doradców Podatkowych, dotyczył zagadnień bezpieczeństwa podatkowego prowadzonej działalności gospodarczej i realizowanych przez przedsiębiorców inwestycji. Panelistami w tej części konferencji były osoby ze świata nauki – z naszej uczelni dr hab. Dominik Gajewski, prof. SGH; ze środowiska sędziowskiego Alojzy Skrodzki, sędzia WSA; z Ministerstwa Finansów Maciej Żukowski, dyrektor Departamentu Podatków Dochodowych, a także ze środowiska doradców podatkowych Radosław Krupa, partner w zespole podatków korporacyjnych w Dziale Doradztwa Podatkowego EY. W panelu uczestniczył również przedstawiciel przedsiębiorców – dr Jakub Jankowski ze Związku Przedsiębiorców i Pracodawców. Zaproszeni goście w tej części konferencji zaprezentowali krótkie wystąpienia związane z tematyką panelu.

Diagnoza podatkowa postawiona w pierwszym panelu zaowocowała kontynuacją dyskusji w panelu pt. „Wyzwania podatkowe dla Polski". Skupiano się w nim na zadaniach, jakie stoją przed Polską w zakresie pobudzania inwestycji poprzez instrumenty podatkowe. Ten panel poprowadziła dr Joanna Szlęzak-Matusewicz z Zakładu Podatków w Instytucie Finansów. Uczestnikami dyskusji były osoby z różnych środowisk: swoją reprezentację mieli przedsiębiorcy – dr Tomasz Gigol, prezes zarządu IDA Management, oraz dr Krzysztof Melnarowicz, dyrektor Biura Analiz Strategicznych w Agencji Rozwoju Przemysłu SA. Świat nauki reprezentował dr hab. Grzegorz Gołębiowski, prof. AEH, a sądownictwo dr hab. Agnieszka Olesińska, prof. UMK i jednocześnie sędzia WSA. Głos w dyskusji przypadł także doradcom podatkowym: Renacie Miązek. Gościem panelu był także dr. Błażej Kuźniacki – zastępca dyrektora Departamentu Podatków Dochodowych Ministerstwa Finansów. Głównym wątkiem dyskusji w tej części konferencji była analiza instrumentów podatkowych, które w założeniu mają pobudzać inwestycje, oraz barier ograniczających popyt inwestycyjny. Dyskutanci doszli do wniosku, że najważniejszymi barierami są niestabilność polskiego prawa podatkowego, szybkość zmian i relatywnie wysokie kary, które odstraszają od podejmowania ryzyka inwestycyjnego.

Obrady w obu panelach podsumował kierownik Zakładu Podatków w Instytucie Finansów SGH dr hab. Marcin Jamroży, prof. SGH. Jednocześnie zamykając konferencję, zachęcił on zgromadzonych gości do przesyłania artykułów do publikacji pokonferencyjnej, która zostanie wydana w związku z tym wydarzeniem.

DR JOANNA SZLĘZAK-MATUSEWICZ, Instytut Finansów, Kolegium Zarządzania i Finansów SGH

Praca w banku ma przyszłość!

EDYTA CEGIELSKA, EMIL ŚLĄZAK

KAPITAŁ KRAJOWY ORAZ POLSKI SEKTOR BANKOWY CORAZ BARDZIEJ PRZEKONUJĄ STUDENTÓW SGH.

Aspektom pracy w banku z perspektywy pokolenia Z wchodzącego na rynek pracy poświęcono konferencję zorganizowaną przez Instytut Bankowości SGH pt. „Praca w banku – przyszłość czy przeżytek?". W wydarzeniu, które odbyło się 21 października 2019 r., wzięli udział reprezentanci krajowego sektora bankowego oraz przedstawiciele świata nauki. Konferencja była podzielona na trzy bloki.

Pierwszy blok oraz punkt wyjścia do dyskusji stanowiły rezultaty badania ankietowego przeprowadzonego wśród studentów SGH w I półroczu 2019 r., dotyczącego postrzegania banków jako pracodawców. Wyniki badania zostały przedstawione przez gospodarza konferencji – prof. dr hab. Małgorzatę Zaleską – dyrektor Instytutu Bankowości i jednocześnie kierownika projektu. Badanie przeprowadzono na reprezentatywnej grupie studentów SGH obejmującej wszystkie roczniki, rodzaje oraz kierunki studiów.

W badaniu wyróżniono dwie główne części. W pierwszej zidentyfikowano przesłanki determinujące profil atrakcyjnego pracodawcy w percepcji studentów, lecz bez wyróżnienia branży, w której on działa. Badanie wskazało, że zdaniem studentów atrakcyjny pracodawca to przede wszystkim taki, który inspiruje i zapewnia stabilność. Dobre relacje z bezpośrednim przełożonym są ważne dla mniej niż 10% ankietowanych. Również tylko niewielka grupa studentów dostrzega potrzebę realizacji kariery za granicą.

Młodym zależy przede wszystkim na równowadze pomiędzy życiem zawodowym a prywatnym (84% wskazań). Tę równowagę ma według ankietowanych zapewnić m.in. stabilność finansowa pracodawcy, natomiast innowacyjność i prestiż marki nie są już tak istotne. Dla ponad 60% badanych atrakcyjne wynagrodzenie zasadnicze jest bardzo istotne, przy czym nieco mniejsze znaczenie, lecz wciąż określone jako ważne, przypisano szybkiej ścieżce awansu.

W drugiej części badania przedstawiono analizę oczekiwań studentów w stosunku do banków jako potencjalnych pracodawców. Respondentów zapytano o preferowanego pracodawcę. Jako pierwszy wybór najwięcej studentów wskazało firmy audytowe. Nieco mniejsze zainteresowanie uzyskały podmioty nowych technologii. Na trzecim miejscu uplasowały się banki *ex aequo* z firmami doradztwa finansowego. Ponadto w przypadku zainteresowania pracą w bankach okazało się, że studentów SGH wciąż fascynuje bankowość inwestycyjna. W drugiej kolejności wskazano na analizę ryzyka oraz audyt. Tylko 1% wskazań uzyskał obszar compliance.

Jeśli chodzi o formę prawną banku i pochodzenie jego kapitału, blisko połowa studentów uznała za pożądane miejsce pracy banki komercyjne z przewagą kapitału zagranicznego. Aż co trzeci respondent wskazał jednak banki komercyjne z przewagą kapitału państwowego, przy czym w bankach prywatnych z kapitałem polskim chce pracować prawie 10% studentów. W tym wymiarze badania okazało się, że banki spółdzielcze są wciąż niedocenianym sektorem.

Więcej na temat konferencji można przeczytać na stronie internetowej „Gazety SGH" w zakładce ***Relacje z konferencji.***

BANKI O MŁODYCH

Drugim blokiem konferencji był panel dyskusyjny moderowany przez Andrzeja Steca, redaktora naczelnego „Gazety Giełdy i Inwestorów – Par-

FOT. ARCHIWUM SGH (5)

kiet". Głos zabrali eksperci z wieloletnią praktyką zarządczą na rynku finansowym: dr Jacek Bartkiewicz, przewodniczący Rady SGH, Iwona Kozera, CESA Advisory Leader EY, dr Marek Luszytyn, wiceprezes Pekao SA, Marcin Petrykowski, dyrektor zarządzający Standard & Poor's Credit Market Services Europe Limited. Uczestnicy dyskusji w swoich wystąpieniach przedstawili, jak widzą przemiany związane z pojawieniem się pokolenia Z na rynku pracy, scharakteryzowali oczekiwania wobec studentów SGH jako przyszłych pracowników oraz określili, jak zamierzają „łowić" talenty z SGH.

Prelegenci zauważyli, że w praktyce praca w sektorze bankowym stoi w sprzeczności z oczekiwaniami studentów SGH. Przesłanie dyskusji panelowej było bardzo spójne, tj. doświadczenie w pracy za granicą, ciągłe wychodzenie naprzeciw wyzwaniom oraz chęć zdobywania nowych umiejętności – oto najbardziej pożądane cechy studenta wiążącego swoją przyszłość zawodową z sektorem bankowym.

BANK – ZA I PRZECIW

Trzecim blokiem konferencji była debata oksfordzka, której teza brzmiała: „Praca w banku to przyszłość". Powyższej tezy broniła drużyna studentów SKN Bankowości, a oponentami byli studenci SKN Analiz Rynkowych. Po wysłuchaniu wszystkich uczestników debaty licznie zgromadzona publiczność miała możliwość zagłosowania przy użyciu urządzeń mobilnych, a wyniki zostały zaprezentowane online. Zdecydowana większość uczestników opowiedziała się za prawdziwością postawionej tezy.

> *Młode pokolenie oczekuje stabilnego, atrakcyjnego życia w kraju, na dobrym poziomie, przy zachowaniu równowagi między życiem zawodowym a prywatnym.*
>
> **prof. dr hab. Małgorzata Zaleska**, podsumowanie pierwszej części konferencji.

Konferencja cieszyła się dużym zainteresowaniem zarówno wśród przedstawicieli instytucji finansowych, jak i licznie przybyłych studentów. SGH reprezentowało znaczne grono pracowników naukowych na czele z dr. hab. Piotrem Wachowiakiem, prof. SGH – prorektorem ds. nauki i zarządzania. Przybyli także członkowie Komitetu Nauk o Finansach PAN, kierownictwo Krajowego Związku Banków Spółdzielczych oraz przedstawiciele krajowej sieci bezpieczeństwa, w tym m.in. Narodowego Banku Polskiego. Patronat medialny nad konferencją objęły „Rzeczpospolita" oraz „Gazeta Giełdy i Inwestorów – Parkiet".

DR **EDYTA CEGIELSKA**, Instytut Bankowości SGH
DR HAB. **EMIL ŚLĄZAK**, prof. SGH, Instytut Bankowości SGH

FOT. ARCHIWUM SGH/MARCIN FLIS

Uszczelnienie systemu podatkowego w Polsce pod lupą ekspertów

DOMINIK J. GAJEWSKI

RAPORT I KONFERENCJA CENTRUM ANALIZ I STUDIÓW PODATKOWYCH SGH.

Więcej na temat konferencji można przeczytać na stronie internetowej „Gazety SGH" w zakładce ***Relacje z konferencji***. Zachęcamy także do obejrzenia relacji wideo z pierwszego panelu dyskusyjnego dotyczącego luki CIT.

Wydarzenie, które odbyło się 23 października 2019 r. w Szkole Głównej Handlowej w Warszawie, czyli II Konferencja Podatkowa pt. „Uszczelnianie systemu podatkowego w Polsce", wpisało się w cykl spotkań organizowanych przez Centrum Analiz i Studiów Podatkowych SGH. Spotkania mają duże znaczenie nie tylko w dyskusji akademickiej, lecz także w praktyce zawodowej. Konferencja została połączona z prezentacją tez raportu CASP pt. *Struktura wpływów podatkowych z CIT w Polsce w latach 2016-2018 w kontekście uszczelnienia systemu podatkowego.*

OGÓLNOEUROPEJSKI CHARAKTER KONFERENCJI

Konferencję otworzył prof. Marek Rocki, rektor SGH. Następnie głos zabrał dr Marek Prawda, ambasador, dyrektor Przedstawicielstwa Komisji Europejskiej w Polsce. Ambasador podkreślił ogólnoeuropejski charakter tematu uszczelniania systemu podatkowego w kontekście podatku CIT oraz możliwe sposoby radzenia sobie z tzw. szkodliwą konkurencją podatkową między państwami członkowskimi. Zaznaczył także, że w tym aspekcie w Komisji Europejskiej podejmowane są obecnie coraz bardziej zaawansowane prace.

RAPORT CASP

Profesor Dominik J. Gajewski, kierownik Centrum Analiz i Studiów Podatkowych, zaprezentował główne tezy raportu CASP. Raport dotyczy wpływów budżetowych z podatku CIT w latach 2016–2018 w Polsce w kontekście uszczelnienia systemu podatkowego. Wskazując obszar badawczy i zastosowane metody, prof. Gajewski przedstawił najważniejsze wnioski i rekomendacje, jakie wynikają z raportu:

- w Polsce wciąż istnieje potencjał do znacznego podwyższenia wpływów podatkowych z CIT z tytułu skutecznego uszczelnienia luki CIT;
- skuteczne uszczelnienie wymaga wprowadzenia systemowych zmian – m.in. zróżnicowanych mechanizmów przeciwdziałających unikaniu opodatkowania, innych dla małych i średnich przedsiębiorstw, jeszcze innych dla dużych, międzynarodowych korporacji;
- szkodliwa konkurencja podatkowa w Europie jest wciąż poważnym problemem dla Polski.

Wnioski płynące z raportu były szeroko komentowane i dyskutowane także w ogólnopolskich mediach.

NSA A USZCZELNIANIE SYSTEMU PODATKOWEGO

Profesor Marek Zirk-Sadowski, prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego, swoje rozważania skoncentrował wokół kwestii znaczenia sądów w procesie uszczelnienia systemu podatkowego. Prezes NSA podkreślał m.in. dorobek Trybunału Sprawiedliwości UE i jego rolę w kształtowaniu linii orzeczniczych, determinujących podstawowe kwestie z zakresu prawa podatkowego. Uwagom towarzyszyło pytanie o rolę sądów – a zwłaszcza sędziów krajowych – w procesach interpretacyjnych, które następnie znajdują bezpośrednie przełożenie na wyniki gospodarki.

DYSKUSJA I POLEMIKA EKSPERTÓW

Istotną część konferencji stanowił pierwszy panel dyskusyjny dotyczący luki CIT. W panelu udział wzięli: Jan Rudowski – prezes Izby Finansowej NSA, wiceprezes NSA, Maciej Żukowski – dyrektor Departamentu Podatków Dochodowych Ministerstwa Finansów, Paweł Trojanek – przewodniczący zarządu Krajowej Izby Doradców Podatkowych Oddziału Mazowieckiego, prof. Hanna Litwińczuk z Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego, prof. Leonard Etel z Uniwersytetu w Białymstoku przewodniczący Komisji Kodyfikacyjnej Ogólnego Prawa Podatkowego oraz dr hab. Adam Zalasiński z Komisji Europejskiej. Dyskusję, w głównej mierze poświęconą nurtom uszczelniania luki CIT w Polsce, moderował prof. Dominik J. Gajewski. W toku rozmów wystąpiły m.in. rozbieżności co do analizy przyczyny wzrostu dochodów z CIT w ostatnich latach. Argumenty dotyczyły roli, jaką odegrały koniunktura gospodarcza i zmiany w przepisach podatkowych. Uczestnicy panelu zastanawiali się również nad udziałem nowo wprowadzonych instrumentów mających skutecznie uszczelniać lukę CIT, m.in. klauzuli przeciwko unikaniu opodatkowania. Potwierdzili także, że problematyka międzynarodowego unikania opodatkowania jest zjawiskiem niezwykle trudnym do skutecznego zwalczania oraz wymagającym szczególnej uwagi ze strony kreatorów polityki podatkowej państwa.

RAPORT CASP
Struktura wpływów podatkowych z CIT w Polsce w latach 2016–2018 w kontekście uszczelnienia systemu podatkowego.
Dominik J. Gajewski, Monika Laskowska, Rafał Kusy
Centrum Analiz i Studiów Podatkowych SGH
Raport dostępny na stronie: **casp.sgh.waw.pl**.

LUKA VAT: PROBLEM WCIĄŻ AKTUALNY

W drugim panelu, poświęconym analizom uszczelnienia luki w podatku VAT, udział wzięli: Wojciech Śliż – dyrektor Departamentu Podatku od Towarów i Usług Ministerstwa Finansów, prof. Jadwiga Glumińska-Pawlic z Uniwersytetu Śląskiego – członek Rady ds. Przeciwdziałania Unikaniu Opodatkowania, prof. Sebastian Skuza z Wydziału Zarządzania Uniwersytetu Warszawskiego, prof. Andrzej Rzońca, SGH, oraz prof. Aleksander Werner, SGH. Dyskusję moderował prof. Artur Nowak-Far. Paneliści próbowali ustalić m.in., czym jest luka VAT i czy stanowi inherentną cechę tego podatku, jakie są metody jej zmniejszania, a także jak na tle innych państw UE – w zakresie działań zmierzających do uszczelnienia luki VAT – wygląda Polska. Mimo dostrzegalnych efektów podjętych prac problematyka wciąż wzbudza duże zainteresowanie, które przekłada się na różne podejścia do sposobów dalszego uszczelniania luki VAT w Polsce. Eksperci podkreślali, że podatek VAT jest najbardziej zharmonizowaną daniną w Unii Europejskiej, dlatego też rola prawa unijnego jest tu niezwykle istotna.

PODSUMOWANIE I WNIOSKI

Konferencję zamknął prof. Dominik J. Gajewski, podsumowując przebieg obrad. Podziękował także patronom medialnym: dziennikowi „Rzeczpospolita", radiu TOK FM oraz czasopismom branżowym: „Przeglądowi Podatkowemu", „Monitorowi Podatkowemu" „Analizom i Studiom CASP", „Kazusowi Podatkowemu", „Monitorowi Prawa Celnego i Podatkowego", jak również wydawnictwu Wolters Kluwer i portalowi Prawo.pl, którzy wspierali wydarzenie.

W toku przeprowadzonych dyskusji zaprezentowano wiele opinii, które – jak podkreślali autorzy wypowiedzi – determinowane były przede wszystkim różnorodnymi funkcjami sprawowanymi przez uczestników konferencji. Profesor Gajewski wyraził przy tym nadzieję, że uczelnia, w której zorganizowano konferencję, stanowi odpowiednie miejsce do interdyscyplinarnej wymiany poglądów.

Centrum Analiz i Studiów Podatkowych SGH przy współpracy z wydawnictwem Wolters Kluwer przewidziało wydanie publikacji pokonferencyjnej w formie monografii naukowej pt. *Uszczelnienie systemu podatkowego w Polsce – wybrane zagadnienia*, która ukaże się w połowie 2020 r.

DR HAB. DOMINIK J. GAJEWSKI, prof. SGH, kierownik Zakładu Prawa Podatkowego, Kolegium Społeczno-Ekonomiczne SGH

Zarządzanie danymi badawczymi – bestia, którą trzeba oswoić

ANNA ANETTA JANOWSKA

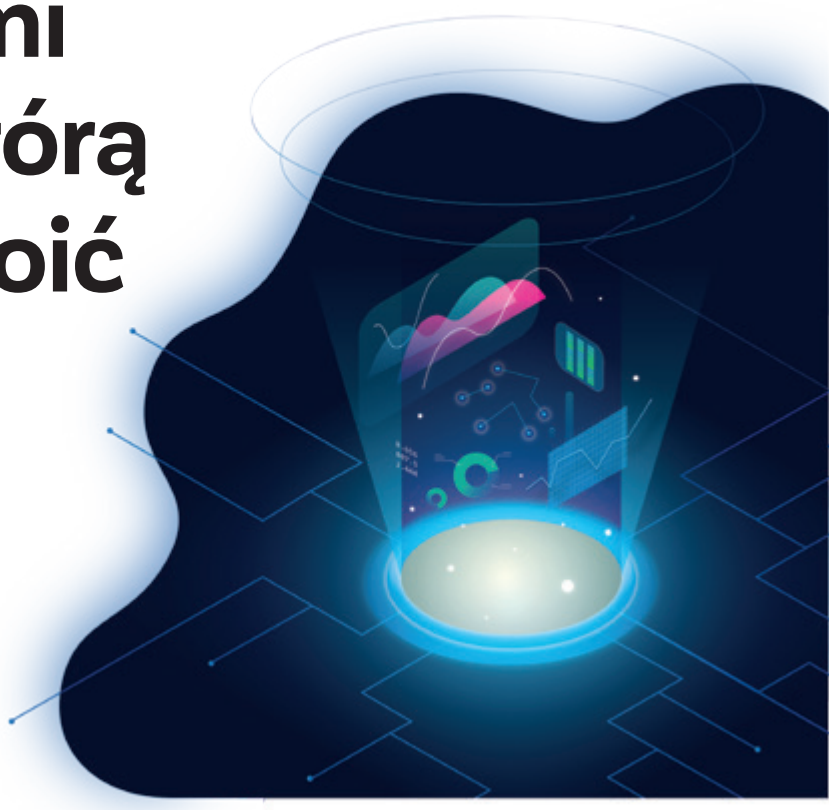

RZECZYOBRAZKOWE

W ostatnim konkursie grantowym NCN wprowadziło do wniosku nową, sporą rubrykę, która u jednych badaczy wywołała lekki niepokój, a u innych zupełną bezradność. W rubryce tej chodziło bowiem o opisanie sposobu **zarządzania danymi badawczymi** w projekcie. Czym są dane badawcze i na czym polega zarządzanie nimi?

Należy zacząć od tego, że 6 czerwca 2019 r. Rada UE zaakceptowała dyrektywę o otwartych danych i ponownym wykorzystaniu informacji sektora publicznego, która ma wejść w życie w 2021 r. W dyrektywie tej zobowiązuje się podmioty takie jak **instytucje naukowe** i **instytucje finansujące badania** do przekazywania bezpłatnie wszystkim zainteresowanym **danych wytworzonych w toku badań,** umożliwiając **ponowne wykorzystanie** tych danych, zarówno w celach niekomercyjnych, jak i komercyjnych. Chodzi tutaj o informacje, których wytworzenie bądź uzyskanie zostało sfinansowane ze środków publicznych. Dane badawcze zdefiniowano tutaj jako „dokumenty w formie cyfrowej, inne niż publikacje naukowe, które są gromadzone lub opracowywane w ramach działalności badawczo-naukowej i są wykorzystywane jako dowody w procesie badawczym bądź też są powszechnie akceptowane w środowisku naukowym jako konieczne do weryfikacji poprawności ustaleń i wyników badań” (art. 2, p. 9). Możemy więc do nich zaliczyć m.in.: **wyniki pomiarów, eksperymentów, obserwacji, ankiet, zdjęcia, nagrania wywiadów, specyfikacje i metadane**. Działanie NCN jest tym samym pierwszym krokiem w kierunku realizacji zaleceń dyrektywy, testowanych wcześniej w programie Horyzont 2020 w ramach fazy pilotażowej „Open Research Data Pilot”.

Zarządzanie danymi badawczymi to proces złożony i wieloetapowy, polegający m.in. na stworzeniu schematu zarządzania danymi w trakcie realizowania projektu i po jego zakończeniu, czyli zasadzający się na określeniu, jakie dane zostaną wytworzone lub zebrane, na ich odpowiednim opisaniu, zapisie w konkretnych formatach, wskazaniu, w jaki sposób będą wykorzystywane, na decyzji, które z nich i jak zostaną udostępnione, a także na odpowiedniej archiwizacji i zabezpieczeniu danych. Przykłady planów zarządzania można znaleźć na stronie DMPonline (dmponline.dcc.ac.uk). Zaleca się udostępnianie jak największej ilości danych w sposób otwarty, zgodnie z zasadami **FAIR**, co oznacza, że dane powinny być: 1. możliwe do znalezienia (***findable***), 2. dostępne (***accessible***), 3. interoperacyjne (***interoperable***), 4. możliwe do ponownego wykorzystania (***re-usable***). Zatem wchodzą tutaj w grę zarówno kwestie techniczne, jak i prawne. Ze względu na złożoność zagadnienia poniżej omówione zostaną niektóre techniczne aspekty zarządzania danymi badawczymi, odpowiadające dwóm elementom FAIR: *findable* i *interoperable*.

Jak znaleźć dane? Albo inaczej: jak je udostępniać, aby było je łatwo znaleźć? Pierwsza sprawa to zapisanie ich w odpowiednim formacie w taki sposób, aby były zrozumiałe zarówno dla ludzi, jak i dla maszyn, a także by były otwarte. Istotne jest tutaj uniknięcie problemów związanych z koniecznością posiadania komercyjnego oprogramowania do korzystania z takich danych. Dlatego np. zamiast zapisywania dokumen-

tów w formatach MS Office firmy Microsoft, takich jak .doc czy .xls, należy korzystać z formatów otwartych, czyli .odt lub .ods (Open Document Format for Office Applications). W przypadku danych tabelarycznych właściwy jest format .csv, dla zdjęć .png, dla danych geoprzestrzennych .json lub .geojson czy też .kml i .kmz. Dzięki zastosowaniu otwartych formatów, a także standardowego kodowania (np. Unicode czy ASCII) dane pochodzące z różnych zbiorów można również w łatwy sposób łączyć, nadając im w ten sposób nową wartość.

Kolejną kwestią jest opisanie zbiorów danych za pomocą metadanych, czyli informacji odnoszących się do całego zbioru i zawierających np.: nazwisko autora, tytuł, datę utworzenia czy licencję. Istnieje wiele międzynarodowych standardów metadanych, wśród których najbardziej popularne to: Dublin Core (https://www.dublincore.org/specifications) czy też Open AIRE (https://guidelines.openaire.eu/en/latest/data/index.html). Właściwie opisane zbiory, do tego odpowiednio nazwane (nazwa pliku z danymi), są w ten sposób łatwe do odnalezienia, szczególnie przez algorytmy wyszukiwarek danych. Jedną z najpopularniejszych wyszukiwarek takich baz jest re3data.org (Registry of Research Data Repositories) zawierająca zbiór repozytoriów danych z różnych dyscyplin naukowych.

W odnalezieniu danych pomaga również zdeponowanie ich w repozytorium indeksowanym przez popularne wyszukiwarki. COR SGH, repozytorium otwarte niedawno w SGH, nie pozwala deponować danych, jest bowiem przeznaczone do archiwizacji publikacji naukowych. Mamy jednak do dyspozycji narzędzie oferowane przez ICM UW pod nazwą RepOD, w którym można udostępnić dane badawcze zgodnie z zaleceniami NCN. Każdy zbiór danych, w celu łatwiejszego odnalezienia i później odpowiedniego cytowania, powinien również mieć numer DOI, który będzie można zakupić – podobnie jak to się dzieje w przypadku DOI dla publikacji naukowych – w sklepie SGH. W ten sposób już sam numer, odpowiednio skonfigurowany dla SGH, będzie wskazywał, że dane zostały wytworzone w ramach badań prowadzonych na naszej uczelni.

Powyższe informacje to tylko czubek góry lodowej. Konieczność implementacji dyrektywy unijnej spowoduje, że kwestia zarządzania danymi badawczymi stanie się nieodłączną częścią przygotowywania wniosków grantowych, zarówno polskich, jak i na poziomie UE. Warto więc pomyśleć o systemowym rozwiązaniu w SGH: przygotowaniu procedur i wskazówek dla naukowców. Otwieranie danych badawczych – to już się dzieje!

ANNA ANETTA JANOWSKA, pełnomocnik rektora SGH ds. Open Access, ajanows@sgh.waw.pl

FOT. ARCHIWUM SGH

U progu nowego roku

Ubiegły rok był dla **Stowarzyszenia Absolwentów SGH** pełny pracy oraz zmian. Powołanie nowego Zarządu Stowarzyszenia, pomysły na nowe inicjatywy, nowa identyfikacja wizualna – to początek na nowo wyznaczonej drogi, którą chce podążać Stowarzyszenie. Działania podjęte przez SA SGH w drugiej połowie ubiegłego roku miały za zadanie przygotować organizację do wyzwań, które przed nią stoją, i budować solidny fundament, na którym rozkwitać będzie przyszła działalność. Zaczęto więc dążyć do uporządkowania spraw Stowarzyszenia – formalnych i organizacyjnych. Nowy Zarząd zastanowił się nad możliwymi kierunkami rozwoju, podjęto również działania zmierzające do aktywizacji członków oraz tworzenia dla nich wartości dodanej.

Kropką nad „i" aktywności realizowanych w 2019 r. było **spotkanie świąteczne** przygotowane 13 grudnia w budynku głównym SGH.

Zamysł SA SGH był taki, by goście wydarzenia w miłej atmosferze mogli się spotkać, porozmawiać, odświeżyć swoje więzi w ramach organizacji lub nawiązać nowe. Organizatorzy zadbali, aby wydarzenie miało też wymiar praktyczny i pogłębiający wiedzę. Zaproszono bowiem niezwykłego prelegenta, który podzielił się z obecnymi na sali swoim bogatym i popartym wieloletnią praktyką doświadczeniem. Gościem tym był Jan Filip Staniłko, dyrektor Departamentu Innowacji w Ministerstwie Rozwoju. Ekspert z zakresu polityki przemysłowej i zarządzania rozwojem opowiedział, jaka jest istota trendu coraz śmielej wkraczającego do rzeczywistości biznesowej – gospodarki 4.0.

Całe spotkanie poprowadziła prezes SA SGH dr hab. Andżelika Kuźnar. Na początku jednak przekazała głos wyjątkowemu gościowi – prorektor ds. współpracy z otoczeniem prof. Hannie Godlewskiej-Majkowskiej. Pani prorektor ciepłymi i serdecznymi słowami powitała wszystkich zgromadzonych. Wspólne prace studentów, a potem więzi podtrzymywane już poza murami uczelni to niesamowita wartość, jak również szansa na nową jakość i zupełnie nowe projekty. Jest rzeczą piękną, gdy tak różnorodne, realizujące wielorakie kariery zawodowe grupy ludzi powiązane są silną nicią wzajemnej pamięci i szacunku, mającą swoje początki jeszcze w czasach akademickich.

Niezmiernie nas cieszy, że działalność stowarzyszenia dostrzeżona została również przez władze rektorskie SGH. Spotkanie bowiem zaszczycili swoją obecnością także prof. Piotr Wachowiak, prorektor ds. nauki i zarządzania, a jednocześnie Honorowy Prezes Zarządu SA SGH, oraz prof. Krzysztof Kozłowski, prorektor ds. dydaktyki i studentów. Pokazuje to, że działalność absolwencka jest nie tylko związana z sentymentem i tęsknotą do czasów studenckich, ale też realnie tworzy obopólną korzyść zarówno dla absolwentów, jak i dla uczelni.

Więcej na stronie internetowej „Gazety SGH".

PAWEŁ KASPROWICZ, doktorant Kolegium Nauk o Przedsiębiorstwie, sekretarz Stowarzyszenia Absolwentów SGH

1

2

Praktyczne przywództwo

Konferencja pt. „Praktyczne przywództwo", zorganizowana 21 listopada 2019 r., to wydarzenie przeznaczone dla pracowników firm z Klubu Partnerów SGH oraz absolwentów SGH. Spotkanie było częścią cyklu ***Back to School***, w ramach którego inspirujemy i przekazujemy praktyczną wiedzę. W murach Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie zgromadziło się blisko stu uczestników.

Prelegentami byli przedstawiciele kadry dydaktycznej SGH oraz praktycy – przedstawiciele biznesu. Uczestnicy mieli możliwość wysłuchania 11 paneli dyskusyjnych i wystąpień m.in. o tym, są liderzy i jak ich kształtować, o odpowiedzialnym przywództwie, o stylach zarządzania w praktyce, o tym czy lider może mieć wiele twarzy i być spójny i wiarygodny oraz czy lider kształtuje kulturę organizacyjną, czy kultura lidera.

Prelegenci nie mieli dla uczestników konferencji gotowych odpowiedzi, skupiali się na stawianiu pytań, które pozwolą słuchaczom uwolnić swój potencjał. Zgromadzeni analizowali temat przywództwa i zastanawiali się nad definicją lidera.

PATRYCJA DUTKIEWICZ, menedżer ds. współpracy z biznesem Centrum Współpracy z Biznesem SGH

3

4

Noworoczna Gala Klubu Partnerów SGH

Styczeń to zdecydowanie miesiąc postanowień i podsumowań. To również czas, w którym tradycyjnie już od czterech lat w Czytelni Biblioteki SGH spotykają się członkowie Klubu Partnerów SGH oraz przedstawiciele uczelni, by wspólnie zarówno przedyskutować osiągnięcia roku minionego, jak i zaplanować kolejne ważne dla uczelni i jej studentów działania. Tegoroczne spotkanie było nie tylko doskonałą okazją do zacieśniania relacji biznesowych, ale również ucztą dla duszy podczas wystąpienia uczelnianego chóru pod batutą Tomasza Hynka.

Szesnastego stycznia br. gościliśmy wielu wspaniałych gości, przedstawicieli świata biznesu, naszych partnerów (przybyli przedstawiciele 22 firm), profesorów, władze rektorskie, dziekańskie i administracyjne oraz przedstawicieli Rady Uczelni. Wystąpienie Jego Magnificencji Rektora SGH prof. Marka Rockiego pozwoliło gościom spojrzeć na rok 2019 przez pryzmat dużych i ważnych z perspektywy uczelni wydarzeń. Przyjęcie statutu, praca nad strategią czy nowym budynkiem to nie jedyne wyzwania, z jakimi mierzyła się SGH. W imieniu Rady Uczelni, a zarazem Klubu Partnerów SGH przemawiał z kolei dr Marek Lusztyn – prezes Banku Pekao S.A. W tym roku dodatkowo w programie spotkania znalazł się referat dr hab. Agnieszki Chłoń-Domińczak, prof. SGH, pt. *Wyzwania dla rynku pracy w Polsce w kontekście zmian demograficznych*.

Co roku wspólnie z partnerami uczelni organizujemy blisko 200 różnego rodzaju wydarzeń – to oprócz warsztatów i eventów dla studentów i absolwentów m.in. konkurs Żagle Biznesu, Forum Kobiet SGH, konferencja Cyber Academy, Back to School czy program mentoringowy. Mamy nadzieję, że nowy rok, 2020, będzie także w zakresie współpracy z Klubem Partnerów SGH czasem nowych możliwości i wyzwań, ważnych i strategicznych projektów.

PATRYCJA DUTKIEWICZ, menedżer ds. współpracy z biznesem Centrum Współpracy z Biznesem SGH

FOT. ARCHIWUM SGH (3)

① *Kim są liderzy i jak ich kształtować? Od menedżera do lidera, o kształtowaniu ich w sobie i w organizacji* – dr hab. Piotr Wachowiak, prof. SGH, prorektor ds. nauki i zarządzania.
② *Odpowiedzialne przywództwo* – dr hab. Rafał Mrówka, prof. SGH.
③ *Czy lider kształtuje kulturę organizacyjną, czy kultura lidera?* – prof. dr hab. Jacek Mirońki.
④ *Liderzy w obliczu wyzwań* – Daniel Lichota, dyrektor Centrum Współpracy z Biznesem, panel dyskusyjny z udziałem: dr. hab. Marka Rockiego, prof. SGH, rektora Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie, Doroty Strojkowskiej, członkini zarządu Santander Bank Polska S.A., oraz Kamili Kaliszyk, Vice President Business Development Mastercard.
⑤ *Od zarządzania indywidualnością do zarządzania różnorodnością* – prof. dr hab. Hanna Godlewska-Majkowska, prorektor ds. współpracy z otoczeniem, panel dyskusyjny z udziałem: Agnieszki Maciejewskiej, prezes zarządu Fundacji Liderek Biznesu, dyrektor personalnej EY, Mai Chabińskiej-Rossakowskiej, dyrektor HR ING Bank Śląski, oraz Joanny Balcerzak, HR Manager Selective Divisions L'Oreal.

Pełny program wydarzenia: **backtoschool.sgh.waw.pl**.

FOT. ARCHIWUM SGH (5)

Dziesięć lat SGH w PRME

MIKOŁAJ PINDELSKI

CELE I ZASADY DZIAŁANIA **PRINCIPLES FOR RESPONSIBLE MANAGEMENT EDUCATION**.

Principles for Responsible Management Education (PRME) to organizacja działająca pod auspicjami ONZ-etu i stworzona po to, by kształtować postawy odpowiedzialności społecznej wśród przyszłych liderów biznesu, polityki i innych wymiarów życia publicznego. Została założona w 2007 r. nie tylko po to, by promować koncepcję odpowiedzialności społecznej na uczelniach, ale też by wprowadzać i kierunkować ich strategie i programy nauczania. Student, przyszły lider środowisk w szeregu wymiarów, jest tu postacią naczelną. To student, przyszły pracownik, ma zmieniać postawy pracodawców i otaczającego środowiska. Wytyczne do tego narzędzia, a przede wszystkim potrzebę, powinna jednak kształtować uczelnia.

PRME ma zasięg globalny, problematyka ta dotyka bowiem wszystkich gospodarek krajowych i regionalnych, będąc ważną na całym świecie. Organizacja zrzesza ponad 800 szkół wyższych o profilu ekonomicznym, zarządzania, finansów i szeroko rozumianego biznesu, a liczba sygnatariuszy – członków PRME wciąż rośnie. Misją przyświecającą wszystkim stowarzyszonym jest wspieranie edukacji biznesowej w kierunku odpowiedzialności społecznej i zrównoważonego rozwoju. Służy to kształtowaniu właściwych, odpowiedzialnych społecznie postaw przyszłych liderów.

SZEŚĆ ZASAD PRME

Zasady PRME zostały ukształtowane w 2007 r. przez przedstawicieli 60 najlepszych na świecie uczelni biznesowych oraz instytucji partnerskich (np. akredytujących jak AACSB czy wspierających edukację jak ABIS). Te reguły powinny przyświecać instytucjom edukacyjnym na całym świecie, szczególnie zaś tym, których zamiarem jest kształcenie przyszłych liderów.

Zasada 1. Cel (*purpose*)
Celem jest rozwój kompetencji studentów, by stali się przyszłymi liderami życia społecznego wpływającymi na rozwój postaw odpowiedzialnych społecznie, zdolnymi do pracy nad zrównoważonym rozwojem i będącymi inspiracją dla zatrudniających ich organizacji do zmian w tym kierunku.

Zasada 2. Wartości (*values*)
Każdy z sygnatariuszy zobowiązuje się włączać w swoje działania wartości związane z odpowiedzialnością społeczną wskazywane m.in. przez ONZ Global Compact na poziomie administracyjnym, organizacyjnym oraz tworzenia i realizacji programów nauczania.

Zasada 3. Metoda (*method*)
Ta zasada dotyczy tworzenia ram edukacyjnych, materiałów, procesów i środowiska związanego z przekazywaniem wiedzy przyczyniającej się do kształtowania społecznie odpowiedzialnych liderów przyszłości.

Zasada 4. Badanie (*research*)
Potrzebne jest zaangażowanie w badania oraz prowadzenie projektów badawczych mających na celu lepsze zrozumienie roli, dynamiki oraz wpływu korporacji na tworzenie wartości zrównoważonej społecznie, środowiskowo i ekonomicznie.

Zasada 5. Partnerstwo (*partnership*)
Konieczna jest współpraca uczelni z biznesem w celu lepszego poznania przez uczelnię problemów, z jakimi borykają się przedsiębiorstwa w zakresie łączenia motywacji ekonomicznych i odpowiedzialności społecznej. W efekcie wpływa to na wypracowanie aktualnych i adekwatnych do obecnej sytuacji rynkowej rozwiązań w tym zakresie.

Zasada 6. Dialog (*dialogue*)
Ta zasada wskazuje na konieczność inicjacji, organizowania i podtrzymywania dialogu pomiędzy wewnętrznymi i zewnętrznymi interesariuszami uczelni. Angażowani tu powinni być studenci, pracownicy, przedstawiciele biznesu, mediów i życia publicznego oraz instytucji rządowych i samorządowych, a także organizacji non profit i konsumentów. Dialog ten powinien dotyczyć krytycznych kwestii w zakresie odpowie-

działalności społecznej i zrównoważonego rozwoju w ujęciu lokalnym, ale przede wszystkim globalnym.

Powyższe wartości stanowią istotny drogowskaz dla uczelni i innych jednostek edukacyjnych. Wskazują, jak budować środowiska zdolne do kształtowania odpowiedzialnych społecznie i etycznych liderów. Te wartości są weryfikowane przez PRME na podstawie przedstawianych przez stowarzyszone uczelnie raportów oceniających ich zaangażowanie w działalność w obszarze obejmowanym przez wymienione wartości. Raporty są dostępne na stronach PRME – SGH przygotowuje je i publikuje co dwa lata.

SGH W PRME

Nasza uczelnia przystąpiła do PRME w grudniu 2009 r., niedawno obchodziliśmy więc dziesięciolecie uczestnictwa w tej inicjatywie. Tym samym SGH dowodzi swojego zorientowania na cele społeczne i zrównoważonego rozwoju, a także na zaangażowanie w kształtowanie liderów przyszłości mogących świadomie i umiejętnie odpowiadać na wyzwania szeroko rozumianej etyki w życiu gospodarczym. To m.in. dzięki przynależności do PRME podjęto szereg inicjatyw związanych z kierunkowaniem działań uczelni tak, by oprócz misji edukacyjnej wypełniała ona także cele odpowiedzialności społecznej.

W 2016 r. powołano w SGH Centrum Badań nad Odpowiedzialnym Biznesem, wyznaczając na jego kierownika Marię Aluchnę. Obecnie jednostka prowadzi projekty badawcze i edukacyjne. W 2017 r. PRME została partnerem konferencji The Future of Management organizowanej przez tę jednostkę oraz Katedrę Teorii Zarządzania. W trakcie konferencji sesję prowadzili m.in. reprezentanci ABIS, a w wydarzeniu uczestniczyli wybitni przedstawiciele obszaru CSR ze świata.

Jako SGH mamy ważną rolę w kształtowaniu działań PRME w Europie Środkowej i Wschodniej. W 2019 r. na przewodniczącego PRME CEE Chapter, obejmującego m.in. Polskę, Węgry, Rosję, Słowenię, Czechy, Chorwację, Ukrainę, Rumunię, został wybrany Mikołaj Pindelski z SGH. Latem (4–5 czerwca br.) planowana jest konferencja oraz spotkanie PRME w SGH. Organizujemy także PRME Polish Chapter aktywizujący działania zgodne z zasadami PRME na uczelniach polskich. Obecnie prowadzone jest badanie ankietowe pod kierownictwem SGH dotyczące postrzegania istotności i sposobu wprowadzania zasad PRME do *curriculum* uczelni Europy Środkowej i Wschodniej.

W trakcie spotkań PRME w naszym regionie SGH odgrywała istotną rolę, zarówno moderując dyskusje i działania w obszarze odpowiedzialności społecznej, jak i nadając im ton i kierunek. Być może nie jesteśmy ewidentnym liderem regionu, jeśli chodzi o badania i publikacje w tematyce zasad PRME, jednak należymy do czołówki szkół ekonomicznych, zarządzania i biznesu w tym zakresie.

W czasie przynależności do PRME, m.in. z inicjatywy prorektora Piotra Wachowiaka, rozwinięto w SGH kursy tradycyjne i online nt. odpowiedzialności społecznej, ekonomii i polityki społecznej, etyki i ekologii oraz, z inicjatywy kanclerza Marcina Dąbrowskiego, kurs z zakresu wartości akademickich dla nowo przyjętych studentów. Jednocześnie w uchwalonej w 2018 r. misji SGH umieszczono zapis: „SGH, będąc niezależną i wrażliwą społecznie uczelnią, kształtuje obywatelskie oraz etyczne postawy poprzez swoją działalność dydaktyczną, badawczą i opiniotwórczą". Obecnie prowadzone są konsultacje z koordynatorami wybranych przedmiotów dotyczące wprowadzenia zagadnień związanych ze zrównoważonym rozwojem i z odpowiedzialnością społeczną w treść i program już realizowanych przedmiotów. Tworzony jest także bank zadań, publikacji i analiz przypadków mogących stanowić pomoc dla wykładowców w prezentacji prowadzonych zajęć pod kątem zagadnień społecznych.

POŻYTKI Z PRZYNALEŻNOŚCI DO PRME

Oprócz kosztów związanych z koniecznością raportowania działań SGH w zakresie realizacji sześciu zasad PRME oraz składki członkowskiej (ok. 400 USD rocznie) przynależność do PRME daje szereg korzyści. Przede wszystkim obecność w globalnym gronie ponad 800 szkół i uniwersytetów tworzy rozpoznawalność naszej marki w obszarze odpowiedzialności społecznej. Ma to istotne znaczenie w staraniach o międzynarodowe, niezwykle ważne dla nas akredytacje, jak uzyskane już CEEMAN i AMBA oraz te, o które zabiegamy, czyli EQUIS i AACSB. Słynna „poczwórna korona" akredytacji jest naszym celem. Pozwoliłoby to dołączyć SGH do elitarnej grupy kilkudziesięciu uczelni na świecie.

PRME to także możliwość przebicia się do światowego kręgu uczelni z informacjami o naszych osiągnięciach w zakresie CSR. Konieczność sporządzania okresowych raportów z jednej strony wymusza porządkowanie myślenia i działań w tym obszarze, z drugiej wskazuje na zasadność ich podsumowywania, wyciągania wniosków i kontynuacji. Daje więc impuls do działania prospołecznego i takiego kształtowania programów, by odpowiadały zapotrzebowaniu gospodarki na nowych liderów. Te raporty są publikowane na stronach unprme.org stanowiących ważne źródło informacji o różnych praktykach stosowanych przez uczelnie członkowskie. Platforma wymiany doświadczeń to także impuls do prac nad nowymi kierunkami badań i edukacji w SGH. Członkostwo w PRME umożliwia także udział w tematycznym rankingu „Financial Times", co promuje i wpływa na pozycję SGH w innych rankingach tego wydawcy.

W ramach poszczególnych agend (*chapters*) PRME prowadzimy współpracę i wymianę doświadczeń w obszarach edukacji, badań naukowych i strategii uczelni. Służą temu doroczne spotkania przedstawicieli poszczególnych *chapters* oraz PRME Global Forum, które w tym roku odbędzie się w Nowym Jorku 17 i 18 czerwca.

PRZYSZŁE DZIAŁANIA

SGH zamierza rozwijać swoją współpracę z PRME oraz w dalszym ciągu wypełniać zobowiązania wynikające z zaprezentowanych wyżej zasad. Naszym celem jest włączenie jak najszerszej społeczności uczelni w zadania PRME dla Polski, Europy Środkowej i Wschodniej, ale także dla inspirowanej przez nasze działania i powstającej z naszą pomocą agendy PRME w Afryce, w której biorą udział kluczowe uczelnie afrykańskie.

Zachęcam wszystkich do kontaktu oraz podjęcia współpracy w obszarach aktywności PRME zarówno w zakresie edukacji, badań naukowych na skalę krajową i międzynarodową, jak i przez uczestnictwo w wydarzeniach dotyczących odpowiedzialności społecznej i zrównoważonego rozwoju i organizowanie ich.

DR MIKOŁAJ PINDELSKI, PRME CEE Chapter Head, kierownik Centrum Badań nad Odpowiedzialnym Biznesem SGH

Forum Dziekanatów International 2019

MAŁGORZATA CHROMY, KATARZYNA KACPERCZYK

Trzecie Ogólnopolskie Forum Dziekanatów: International, organizowane wspólnie przez Dziekanat Studium Magisterskiego, Centrum Programów Międzynarodowych oraz Stowarzyszenie Forum Dziekanatów, odbyło się 9-10 grudnia 2019 r. w murach SGH. Na wydarzenie przybyło około pół tysiąca uczestników. Konferencja odbywała się pod patronatem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz Przewodniczącego Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich.

Wydarzenie z roku na rok cieszy się coraz większym zainteresowaniem. Przez dwa dni pracownicy uczelni – dziekanatów, biur ds. współpracy międzynarodowej, biur promocji i rekrutacji – dyskutowali o ważnych sprawach związanych z praktycznym funkcjonowaniem szkół wyższych. Ważną częścią wydarzenia były również praktyczne szkolenia i warsztaty, które miały na celu podniesienie wiedzy, umiejętności i kompetencji uczestników.

W ramach trzeciej edycji forum po raz pierwszy poruszono kwestie dotyczące umiędzynarodowienia uczelni, obsługi studentów i kadry z zagranicy oraz komunikacji międzykulturowej. Kwestie umiędzynarodowienia w polskich uczelniach bardzo często łączone są jedynie z działaniami biur zajmujących się współpracą międzynarodową. Tymczasem w rozbudowanych i wielopłaszczyznowych procesach związanych z internacjonalizacją uczestniczą również pracownicy wielu innych jednostek organizacyjnych/administracyjnych istniejących w uczelni. Dużą rolę w kształtowaniu tych procesów mają również pracownicy dziekanatów. Co więcej, w kontekście obsługi studenta z zagranicy szczególnie istotna jest również sprawna współpraca między poszczególnymi jednostkami administracyjnymi, zwłaszcza między dziekanatami i biurami ds. współpracy zagranicznej. W tym kontekście III Ogólnopolskie Forum Dziekanatów: International stało się doskonałą okazją do przedyskutowania synergii celów, zadań i praktycznych działań.

Zorganizowanie rozbudowanego i atrakcyjnego komponentu międzynarodowego w ramach Forum Dziekanatów było możliwe dzięki udziałowi SGH w projekcie „Welcome to Poland", finansowanym ze środków Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej. Część międzynarodową forum koordynowało Centrum Programów Międzynarodowych SGH.

Podczas pierwszego dnia, który został oficjalnie otwarty przez rektora SGH prof. Marka Rockiego oraz podsekretarza stanu w MNiSW prof. Sebastiana Skuzę, odbył się panel dyskusyjny moderowany przez dyrektor CPM SGH Katarzynę Kacperczyk z udziałem gości z zagranicznych oraz polskich uczelni.

Panel dotyczył doświadczeń międzynarodowych, w tym w zakresie obsługi studentów zagranicznych i wielokulturowości, wypracowanych na uczelni polskiej (Uniwersytet Łódzki) oraz na uczelniach w USA i w Kanadzie. Zaproszenie do udziału w panelu przyjęli: **prof. Yvan Petit** (UQAM, Kanada), który podzielił się doświadczeniami związanymi z internacjonalizacją ESG UQAM (*École des Sciences de la Gestion de l'UQAM*); **prof. Cris Toffolo** (NEIU, USA), która przedstawiała najlepsze praktyki stosowane przez Northeastern Illinois University w kontekście studentów zagranicznych i pracy w środowisku wielokulturowym; oraz **mgr Mieczysław**

Zachęcamy również do zapoznania się z relacją z III Ogólnopolskiego Forum Dziekanatów zamieszczoną na stronie internetowej „Gazety SGH". Znajdą tam Państwo również rozmowę Magdaleny Święcickiej z prof. **Katarzyną Górak-Sosnowską** o fenomenie popularności forum w środowisku akademickim oraz bieżących trendach związanych z funkcjonowaniem dziekanatów w Polsce.
TAG: FORUM DZIEKANATÓW

FOT. ARCHIWUM SGH (4)

Pakosz (UŁ), który opowiedział o roli biur współpracy z zagranicą w strukturze uczelni.

Drugi dzień Forum miał charakter warsztatowy. W ramach komponentu dotyczącego umiędzynarodowienia CPM SGH zorganizowało trzy szkolenia poświęcone szeroko rozumianemu umiędzynarodowieniu uczelni. Warsztaty poprowadziły przedstawicielki uczelni stowarzyszonych w IROs Forum (International Relations Offices Forum), którego SGH jest jednym ze współzałożycieli.

Pierwszy z warsztatów, pt. „Obsługa studenta zagranicznego – różnice międzykulturowe", prowadzony był przez mgr Lilianę Lato (kierownika Biura Współpracy z Zagranicą UŁ). Celem warsztatu była analiza profesjonalnej obsługi studentów zagranicznych, również w procesie ich rekrutowania, z uwzględnieniem różnic kulturowych. Na przykładzie konkretnych przypadków, doświadczeń i dobrych praktyk pokazana została specyfika poszczególnych kultur, znaczenie komunikacji ze studentami zagranicznymi, sposób radzenia sobie w sytuacji konfliktów międzykulturowych.

Magister **Dorota Maciejowska** (kierownik Działu Współpracy Międzynarodowej UJ) i **Hanna Gemza** (koordynatorka aliansu UNA EUROPA, UJ) przeprowadziły szkolenie pt. „Nowe obszary współpracy – uniwersytety europejskie". Celem warsztatu było zapoznanie uczestników z nową inicjatywą w ramach programu Erasmus+, polegającą na wsparciu tworzenia międzynarodowych partnerstw uczelni, tzw. uniwersytetów europejskich. Podczas warsztatu omówione zostały podstawowe założenia uniwersytetów europejskich, warunki uczestnictwa oraz praktyczne doświadczenia w zakresie skutecznego aplikowania o wsparcie i pierwsze doświadczenia w realizowaniu konkretnych projektów. Prowadzące warsztat opowiedziały, jak dobrze przygotować się do składania wniosku, jak znaleźć partnerów do konsorcjum oraz jak przygotować uczelnię na nowe wyzwania i szanse związane z programem. Kwestia uniwersytetów europejskich jest szczególnie ważna w kontekście zbliżającego się naboru do programu.

Magister **Małgorzata Chromy** (zastępca dyrektora CPM SGH) przeprowadziła warsztat pt. „Podwójne dyplomy i wspólne programy kształcenia". Celem warsztatu była analiza różnych rozwiązań, w ramach których prowadzone są programy podwójnego dyplomu. Tematyka obejmowała następujące obszary: ramy prawne funkcjonowania programów wspólnego i podwójnego dyplomu w Polsce, zasady tworzenia i realizacji programów na przykładzie SGH, dobór uczelni partnerskich, współpraca wewnątrzuczelniana, problemy i wyzwania związane z prowadzeniem programów podwójnego dyplomu. Warsztat miał również za zadanie wymianę doświadczeń i dobrych praktyk, które mogą być wykorzystane zarówno przy tworzeniu nowych programów, jak i realizacji już istniejących.

Ankieta oceny wydarzenia przeprowadzona przez organizatorów wśród uczestników świadczy, że tego typu spotkania są bardzo potrzebne społeczności akademickiej. Rosnąca liczba zadań i obszarów, w których działają polskie uczelnie, generuje konieczność udziału w szkoleniach, warsztatach i wydarzeniach, w ramach których możliwa jest praktyczna wymiana doświadczeń i dobrych praktyk oraz nawiązanie kontaktów w przyszłości ułatwiających rozwiązywanie problemów, z jakimi spotykamy się w naszej codziennej pracy. III Ogólnopolskie Forum Dziekanatów: International było niewątpliwie wydarzeniem, które stanowi wartościową płaszczyznę współpracy dla wszystkich zainteresowanych przedstawicieli uczelni.

MAŁGORZATA CHROMY, zastępca dyrektor Centrum Programów Międzynarodowych SGH,
KATARZYNA KACPERCZYK, dyrektor Centrum Programów Międzynarodowych SGH

Konferencja była jednym z zadań realizowanych w projekcie #SGH4U, współfinansowanym ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój; projekt pozakonkursowy pt. „Podniesienie kompetencji kadry akademickiej i potencjału instytucji w przyjmowaniu osób z zagranicy – Welcome to Poland" zrealizowano w ramach działania określonego we wniosku o dofinansowanie projektu nr POWR.03.03.00-00-PN14/.

FOT. ARCHIWUM SGH

Warsaw Course Week

NADIYA SKYBA

Druga edycja programu **Central Europe Connect**.

Central Europe Connect to nowy program trójstronnej współpracy dydaktycznej między Szkołą Główną Handlową w Warszawie, Vienna University of Economics and Business (WU) w Austrii i University of Economics in Bratislava (UEBA) na Słowacji. Program adresowany jest do studentów studiów licencjackich zainteresowanych tematyką biznesu w Europie Środkowej. Składają się na niego trzy tygodniowe bloki przedmiotowe, z których każdy odbywa się na innej uczelni partnerskiej. Każdego roku przeprowadzane są dwie edycje programu: wiosenna i jesienna.

Polska część jesiennej edycji, CEC Warsaw Course Week, organizowana przez SGH, odbyła się w dniach 20–26 października 2019 r. Czterdziestu studentów studiów licencjackich trzech uczelni uczestniczyło w bloku zajęć prof. Tomasza Sikory „Marketing Resources and Consumer Behavior in Central Europe", podzielonym na część wykładową oraz praktyczną – w czasie tej drugiej studenci pracowali w kilkuosobowych międzykulturowych grupach projektowych. Rezultatem tej pracy były prezentacje, przedstawiane na koniec Warsaw Course Week.

Nieodłącznym punktem każdej części tygodniowego programu jest wizyta w firmie lub instytucji. Tym razem wizytowano Giełdę Papierów Wartościowych – studenci zapoznali się z historią oraz działaniami GPW.

Atrakcją pobytu w Warszawie dla uczestników programu CEC było, oprócz wycieczki po stolicy, zwiedzanie Pałacu Prezydenckiego z interesującym nakreśleniem historii i przemian politycznych w Polsce oraz możliwość uczestniczenia w spotkaniu Rady ds. Przedsiębiorczości przy Prezydencie RP. Na spotkaniu studentów powitał przewodniczący Rady, prorektor ds. nauki i zarządzania SGH, dr hab. Piotr Wachowiak.

Ogromnym zainteresowaniem cieszyło się również spotkanie z prof. Leszkiem Balcerowiczem poświęcone nieudanym przemianom po wolnych wyborach w krajach Europy Środkowo-Wschodniej pt. „Bad transitions after free elections", zakończone ożywioną dyskusją.

Pierwsze lody pomiędzy studentami zostały przełamane na powitalnej kolacji, natomiast na warsztatach integracyjnych poprowadzonych przez dr. hab. Rafała Kasprzaka zawarto znajomości i pojawiła się chęć współpracy.

Po zakończeniu edycji programu Central Europe Connect każdy student otrzymał certyfikat wystawiony wspólnie przez trzy uczelnie. Kolejna edycja programu uruchomiona zostanie wiosną 2020 r.

NADIYA SKYBA, Centrum Programów Międzynarodowych SGH

FOT. ARCHIWUM SGH (2)

FOT. ARCHIWUM AUTORA (2)

Tsinghua – najlepszy wybór!

Uważam, że nauka na pekińskim uniwersytecie Tsinghua to zdecydowanie najlepszy program, jaki mają do dyspozycji studenci SGH. Możliwości, które oferuje ta uczelnia, są nieprzebrane. Poniżej postaram się wyjaśnić, dlaczego nie należy się wahać przy podejmowaniu decyzji.

Chiny to najludniejszy kraj świata (1,4 mld osób), który w ciągu ostatnich czterech dekad doświadczył niezrównanego dotąd tempa wzrostu, wyciągając z ubóstwa ponad 800 mln Chińczyków. Od 2014 r. Chiny mogą się także poszczycić byciem największą gospodarką na świecie według parytetu siły nabywczej, tym samym odebrały laur pierwszeństwa Stanom Zjednoczonym. *Made in China* już od dawna nie jest synonimem tandety.

Obecnie szeroko komentuje się podpisane niedawno porozumienie handlowe pomiędzy Chinami a USA, w zamyśle wieńczące okres dwuletniej wojny celnej. Eksperci z kręgów przemysłowych, badawczych i akademickich nie pozostawiają złudzeń, że relacje między Chinami a resztą świata wkraczają w zupełnie nową fazę. Ekspozycja świata na Chiny w kluczowych obszarach handlu, technologii oraz inwestycji stale rośnie.

Uniwersytet Tsinghua, najlepszy w Chinach, a od niedawna także numer jeden w Azji, stwarza perfekcyjne warunki do odczucia tempa i wagi zachodzących zmian, wręcz przenosząc swoich studentów do centrum wydarzeń. Bliższe poznanie kraju, który powoli zaczyna dyktować warunki w wielu sprawach wagi międzynarodowej, było największym atutem mojego wyjazdu. Poza ogromem doświadczeń międzykulturowych, w tym nierzadko sprawdzianów zaradności i wytrzymałości na szalone tempo Pekinu, pobyt w Chinach był dla mnie przede wszystkim niezwykłą przygodą intelektualną.

Poza sprawami uczelnianymi bardzo ceniłem sobie możliwość wtopienia się w naturalny rytm miasta. Czułem, że stylem życia nie odbiegam od rodowitych mieszkańców Pekinu. W trakcie mojego pobytu przypadały obchody 70. rocznicy proklamacji Chińskiej Republiki Ludowej, czemu towarzyszyła defilada Chińskiej Armii Ludowo-Wyzwoleńczej. Niezwykłe poczucie monumentalizmu wywoływał widok placu Niebiańskiego Spokoju, szczególnie jego bramy oraz pobliskiej Wielkiej Hali Ludowej, którą wyjątkowo udało mi się zwiedzić od środka. Moim ulubionym miejscem było zachwycające Zakazane Miasto stanowiące relikt świetności dawnej cywilizacji Chin i jej burzliwej historii. Wolne chwile upływały mi na dyskusjach z niezwykle ciekawymi osobami z różnych zakątków kuli ziemskiej.

Decyzja o wyjeździe do Chin była bez wątpienia jedną z najlepszych w moim życiu. Jeśli wiedzę, jaką można zdobyć na studiach, porównać do tortu, to mój program w Pekinie pozwolił łapczywie pochłonąć znaczną jego część i poznać przy tym kulturę jednego z najbardziej fascynujących krajów świata.

PIOTR WIERCIŃSKI, II rok studiów magisterskich na kierunku zarządzanie finansami przedsiębiorstwa, studiował na Tsinghua University w ramach umowy bilateralnej

清華大學
Tsinghua University

W ciągu ostatnich pięciu miesięcy miałem możliwość:

一 Ukończyć pięć kursów z selektywnego programu Schwarzman Scholars – międzynarodowego stypendium założonego przez Stephena Schwarzmana na wzór Rhodes Scholarship, w zamyśle mającego pomóc przyszłym liderom lepiej zrozumieć Chiny. Zajęcia były prowadzone przez profesorów z najlepszych amerykańskich uczelni (w moim przypadku Stanford, Yale i MIT).

二 Porozmawiać z trzema laureatami Nagrody Nobla z ekonomii (Michael Spence, Thomas Sargent oraz Lars Hansen).

三 Zmierzyć się z realnymi dylematami etycznymi pod kierunkiem byłego prezydenta Médecins Sans Frontières dr. Unniego Karunakary.

四 Wysłuchać prelekcji czołowych na świecie ekonomistów i politologów takich jak Jeffrey Sachs (m.in. autor planu Balcerowicza), Joseph Nye (b. dziekan JFK School of Government) czy Karl Eikenberry (b. ambasador oraz dowódca sił zbrojnych USA w Afganistanie).

五 Ukończyć flagowy kurs wydziału ekonomii i zarządzania McKinsey Global Leadership, którego gospodarzem był Dominic Barton (b. CEO McKinsey, obecnie ambasador Kanady w Chinach).

六 Znaleźć się w finale konkursu inwestycyjnego organizowanego przez firmę BlackRock, pokonując przy tym kilkanaście zespołów studentów MBA.

八 Spotkać założycieli największych funduszy inwestycyjnych w Chinach (Breyer Capital, APL, Tybourne Capital Management).

七 Opublikować w Wikipedii moją pracę badawczą na temat wczesnych kontaktów polsko-chińskich.

九 Przeprowadzić prezentację zachęcającą chińskich studentów do podjęcia studiów w SGH i odwiedzenia Polski.

Pasja i praca idą ze sobą w parze. Bo razem najlepiej.

Zaaplikuj na wybrany program i zobacz, jakich barw nabierze Twoja kariera.

Jump on.

Staż z Lwem

Dla kogo?
Studenci od 1. roku studiów oraz absolwenci do 2 lat po studiach

Kierunek studiów
Dowolny

Jak długo?
Od 2 do 9 miesięcy (umowa zlecenie), z możliwością przedłużenia współpracy

Ścieżki
Wszystkie obszary w banku

Gdzie?
Centrala w Warszawie i Katowicach oraz oddziały w całej Polsce

Rekrutacja
Cały rok

Więcej informacji
ing.pl/stazzlwem

Program stażowy ChallengING

Dla kogo?
Studenci od 3. roku studiów oraz absolwenci do 2 lat po studiach

Kierunek studiów
Informatyka, Ekonometria, Matematyka, Statystyka, Ekonomia lub pokrewne

Jak długo?
Rok (umowa o pracę)

Ścieżki
Analizy predyktywne, projektowanie i tworzenie oprogramowania

Gdzie?
Centrala w Warszawie i Katowicach

Rekrutacja
Sierpień - wrzesień

Więcej informacji
ing.pl/Challenging

International Talent Programme

Dla kogo?
Studenci ostatnich lat studiów oraz absolwenci do 2 lat po studiach

Kierunek studiów
Dowolny

Jak długo?
4 lata (umowa o pracę)

Ścieżki
IT, HR, Ryzyko, Finanse, Bankowość Detaliczna i Korporacyjna, Data Analytics

Gdzie?
Centrala w Warszawie i Katowicach

Rekrutacja
Cały rok

Więcej informacji
ing.pl/itp

ing.pl/kariera

ING

FOT. JANUSZ STELMACH

IV Gala Mistrzów Sportu AZS SGH

MAGDALENA BRYK

PODCZAS UROCZYSTOŚCI NAGRODZONO **NAJLEPSZYCH SPORTOWCÓW SEZONU 2018/2019**.

W czasie IV Gali Mistrzów Sportu AZS SGH, która odbyła się 16 listopada 2019 r., po raz kolejny zostali docenieni najlepsi sportowcy ubiegłego sezonu (2018/2019), a po raz pierwszy trenerzy. Wśród zaproszonych gości nie zabrakło przedstawicieli władz uczelni oraz sponsorów wspierających naszych sportowców.

Sport jest nieprzewidywalny – nieraz faworyci przegrywają na ostatniej prostej, a debiutant nieoczekiwanie staje na najwyższym stopniu podium. Zawodnicy naszego klubu uczelnianego również zadbali o dramaturgię i liczne niespodzianki w minionym sezonie. Dlatego do samego końca nie było wiadomo, kto znajdzie się w zestawieniu nazywanym potocznie TOP 10 i w czyje ręce trafią poszczególne nagrody. Zanim jednak będzie mowa o samych nagrodzonych, należy wspomnieć o prowadzących galę oraz osobach, które wręczały poszczególne wyróżnienia. W tym roku galę poprowadził duet Anna Elsner i Przemysław Bednarski, a nagrody i podziękowania wręczali: podziękowania dla trenerów – Julia Wiśniewska, kierownik sekcji koszykówki kobiet, i Michał Zawadzki, członek zarządu AZS SGH; srebrne odznaki ZG AZS – Rafał Jachimiak, dyrektor Biura AZS Warszawa; nagrody specjalne – dr hab. Mariusz Próchniak, prodziekan Studium Licencjackiego; nagrody indywidualne dla najlepszych sportowców – dr hab. Piotr Wachowiak, prof. SGH, prorektor ds. nauki i zarządzania, oraz dr hab. Krzysztof Kozłowski, prof. SGH, prorektor ds. dydaktyki i studentów.

↑ Pamiątkowe zdjęcie osób wyróżnionych na tegorocznej gali.

Zapraszamy do obejrzenia obszernej relacji fotograficznej w wersji internetowej artykułu.

FOT. JANUSZ STELMACH

↑ Pamiątkowe zdjęcie nagrodzonych w zestawieniu TOP 10.

Przechodząc do głównych bohaterów owej nocy, w pierwszej kolejności należy wymienić pracowników Centrum Wychowania Fizycznego i Sportu, czyli trenerów naszych sekcji, którym wręczono listy gratulacyjne oraz wyrazy uznania z okazji rocznicy stażu pracy. Nagrody te otrzymali:

- dr **Marcin Stachowicz** – trener sekcji piłki nożnej i futsalu mężczyzn (10 lat stażu pracy);
- **Artur Zasuwik** – trener sekcji koszykówki kobiet (15 lat stażu pracy);
- **Marek Zasuwik** – trener sekcji koszykówki mężczyzn (20 lat stażu pracy);
- **Krzysztof Staniszewski** – trener sekcji żeglarskiej (30 lat stażu pracy);
- **Witold Dżoń**, trener sekcji biegów przełajowych i lekkiej atletyki (35 lat stażu pracy);
- **Andrzej Musiał**, trener sekcji trójboju siłowego (40 lat stażu pracy).

Tradycyjnie już na gali nasi najlepsi sportowcy dostają odznaki Zarządu Głównego Akademickiego Związku Sportowego. W tym roku srebrne odznaki AZS otrzymali:

- **Bartosz Burzyński**, **Filip Chmiel** oraz **Aleksander Czyż** za zdobycie srebrnego medalu w ubiegłorocznych Akademickich Mistrzostwach Polski w futsalu;
- **Maksymilian Jabłecki** i **Filip Nurkowski** za zdobycie srebrnego medalu w ubiegłorocznych Akademickich Mistrzostwach Polski w żeglarstwie;
- **Michał Kulpiński** za zdobycie srebrnego medalu w ubiegłorocznych Akademickich Mistrzostwach Polski we wspinaczce sportowej;
- **Michał Zawadzki** za osiągnięcia organizacyjne i zaangażowanie w funkcjonowanie i rozwój AZS SGH.

Zostały też przyznane dwie nagrody specjalne – wyróżnienie roku w kategorii „drużyna" i „osobowość". W kategorii „drużyna roku" nagrodę specjalną odebrała sekcja tenisa ziemnego mężczyzn, która mimo trudnych warunków treningowych oraz wysokiego poziomu innych drużyn zdołała awansować do turnieju głównego Akademickich Mistrzostw Polski, zajmując w nim bardzo dobre X miejsce w klasyfikacji generalnej.

Nagrodę indywidualną w tym roku przyznano „demokratycznie", po raz pierwszy bowiem odbył się plebiscyt i głosowanie na kandydatów na naszym fanpage'u. Osobowością minionego sezonu został **Kacper Jaźwiński**, który z przytupem wszedł w AZS-ową działalność na uczelni, zasilając szeregi nie jednej, a trzech sekcji: ergometru wioślarskiego, trójboju siłowego oraz lekkiej atletyki. Kacper otrzymał też dodatkową nagrodę – został reprezentantem AZS SGH w legendarnej już licytacji Koncertu Świątecznego SGH.

Zwieńczeniem części oficjalnej było rozdanie nagród dla najlepszych sportowców minionego sezonu. I tak: najlepszą drużyną w minionym sezonie została wioślarska dwójka podwójna mężczyzn wagi lekkiej w składzie **Przemysław Humięcki** i **Michał Zawadzki**, którzy w swoim debiucie zajęli IV miejsce na Akademickich Mistrzostwach Polski, a najlepszym sportowcem indywidualnym została multimedalistka **Magdalena Bryk**. Pełne zestawienie TOP 10 zamieszczono obok.

Jeszcze raz gratulujemy wszystkim nagrodzonym, a członkom AZS SGH życzymy wielu sukcesów w sezonie 2019/2020 i – mamy nadzieję – do zobaczenia za rok!

MAGDALENA BRYK, członek zarządu AZS SGH

W PLEBISCYCIE NA NAJLEPSZEGO SPORTOWCA INDYWIDUALNEGO AZS SGH W SEZONIE 2018/2019 STATUETKI TRAFIŁY DO NASTĘPUJĄCYCH ZAWODNIKÓW:

I miejsce – Magdalena Bryk (lekka atletyka – rzut dyskiem, ergometr wioślarski, trójbój siłowy);
II miejsce – Kinga Biernat (wspinaczka sportowa, ergometr wioślarski);
III miejsce – Martina Kędziora (pływanie);
IV miejsce – Natalia Duchnowska (lekka atletyka – sprint);
V miejsce – Bartłomiej Świderski (pływanie);
VI miejsce – Grzegorz Pieńkosz (lekkoatletyka, biegi przełajowe);
VII miejsce – Michał Kulpiński (wspinaczka sportowa);
VIII miejsce – dr Michał Bernardelli (lekkoatletyka, biegi przełajowe);
IX miejsce – Rafał Pieńkosz (lekkoatletyka, biegi przełajowe);
X miejsce – Kamil Krawczyk (narciarstwo alpejskie).

- Tenisiści, czyli laureaci nagrody – drużyna roku.
- Najlepsza drużyna minionego sezonu – wioślarska dwójka podwójna mężczyzn wagi lekkiej.
- Organizatorzy tegorocznej gali – Julia Wiśniewska, Magdalena Bryk, Anna Elsner i Przemysław Bednarski.
- Nagrodzeni trenerzy.

FOT. JANUSZ STELMACH (4)

Za nami kolejna edycja Dnia AZS SGH!

PIOTR KOŚKA, MAGDALENA BRYK

W połowie października w Auli Spadochronowej już po raz kolejny promowaliśmy sport w SGH. Dzień AZS SGH (bo tak nazywało się to wydarzenie zorganizowane 18 października) to szansa, aby pokazać, że na uczelni ekonomicznej sport też istnieje, a zajęcia i pracę jak najbardziej można pogodzić z treningami i startem w zawodach akademickich. Była to też okazja, aby poznać członków AZS SGH oraz dowiedzieć się więcej na temat treningów i funkcjonowania różnych sekcji sportowych. Niektóre sekcje wystawiły swoje standy – Sekcja Żeglarstwa uczyła wiązać węzły, Sekcja Tenisa, Sekcja Tchoukballa i Sekcja Golfa pokazywały podstawowe ruchy i zagrania w swoich sportach, a Sekcja Narciarstwa zachęcała nowych studentów do dołączenia do niej, chwaląc się osiągnięciami z lat poprzednich. W trakcie całego dnia na gości czekały różne atrakcje – piłkarzyki, cymbergaj, chodzenie po linie czy gra „Szczęśliwa czwórka" to tylko niektóre niespodzianki przygotowane przez członków AZS SGH. Warto wspomnieć również o pokazach Sekcji Boksu i Kalisteniki&Streetworkoutu, które odbyły się w czasie przerw. Członkowie tych sekcji zaprezentowali swoje ponadprzeciętne umiejętności, przyciągając uwagę licznych obserwatorów.

↑ W pokazie sekcji boksu czynny udział brał trener – Roman Dębicki.
↓ Michał Fila ↓ i Stefan Majkowski ↘ podczas pokazu kalisteniki.

FOT. WOJCIECH PIOTROWSKI (7)

Jak co roku pomoc zapewnił AZS Warszawa, tworząc stoisko do wyrabiania legitymacji ISIC oraz wypożyczając drążek do konkursu zwisu, w którym wzięło udział ok. 40 studentów SGH. Niektórzy wykazali się ogromną siłą oraz determinacją – rekord zwisu na drążku wyniósł prawie 3 min! Najwytrwalszym zawodnikiem okazał się **Michał Fila**, drugie miejsce przypadło **Kindze Biernat**, a na najniższym stopniu podium stanął **Stefan Majkowski**. Wymienionych tu panów mogliśmy zresztą podziwiać podczas pokazu streetworkoutu, gdyż obaj zasilają szeregi tej sekcji.

Dzień AZS SGH był ogromnym sukcesem i mamy nadzieję, że każda następna odsłona tego wydarzenia będzie tylko lepsza!

PIOTR KOŚKA, koordynator Dnia AZS SGH
MAGDALENA BRYK, członek zarządu AZS SGH

↑ Sekcja bokserska pokazała próbkę swoich możliwości.
↗ Chętni mogli odebrać pierwszą lekcję golfa od zawodników i trenera naszej sekcji.
↑ Sekcja żeglarska częstowała też napojami mocy.
↗ Kinga Biernat zajęła II miejsce w konkursie zwisu na drążku.

Wszyscy znają AZS SGH, ale nie każdy wie, że na uczelni działa **klub sportowy Masters LA**, który skupia absolwentów, obecnych i byłych pracowników oraz ich bliskich. Wszyscy klubowicze ukończyli 35 lat, biorą regularnie udział w zawodach lekkoatletycznych i odnoszą sukcesy.

O historii klubu oraz zdobytych w tym czasie trofeach można przeczytać w artykule **Witolda Dżonia** (CWFiS SGH) opublikowanym na stronie internetowej „Gazety SGH" (zakładka *Sport*).

Między nami absolwentami

JUSTYNA KOZERA, RENATA KRYSIAK-ROGOWSKA

Klub Absolwentów SGH jako przestrzeń rozwoju i wymiany wiedzy.

Klub Absolwentów SGH to jedna z inicjatyw, których celem jest budowanie, utrzymywanie i rozwijanie relacji z absolwentami naszej uczelni. Jego działania skupiają się na kreowaniu projektów angażujących absolwentów zarówno jako uczestników, jak i prowadzących. Dążymy do tego, by klub stawał się przestrzenią rozwoju, networkingu oraz wymiany wiedzy i doświadczeń pomiędzy absolwentami. Obecnie w klubie zarejestrowanych jest ok. 3000 absolwentów, a uczelnia stara się aktywnie przyciągać w jego szeregi kolejne osoby zainteresowane możliwościami wspierania ich dalszego rozwoju oferowanymi przez *Alma Mater*.

Aktywność klubu przejawia się głównie w organizowaniu comiesięcznych warsztatów i szkoleń, które obejmują rozwijanie kompetencji zarówno miękkich, jak i twardych. Pilotażowe warsztaty na początku 2019 r., prowadzone przez uczelnianego doradcę kariery, poświęcone były sukcesowi (czym się inspirować, jak planować i jak skutecznie realizować cele, które mają do niego doprowadzić). Tematem drugich było, jak mówić, by zaintrygować i porwać publiczność. Oba warsztaty spotkały się z zainteresowaniem absolwentów, dlatego zdecydowaliśmy się kontynuować tę formę spotkań i wpleść w nie dodatkowy element – prowadzącymi mieli być sami absolwenci. I tak już w kwietniu 2019 r. Beata Tarnowska, absolwentka ekonomii, przeprowadziła warsztaty „5 kroków managera do zaangażowanego zespołu".

Tematyka warsztatów na jesień i zimę 2019/2020 została zaproponowana na podstawie wyników ankiet przeprowadzonych wcześniej wśród absolwentów. Najczęściej wskazywanymi przez nich obszarami były: samomotywacja, inteligencja emocjonalna, zarządzanie czasem oraz zarządzanie projektami, modelowanie biznesu i zarządzanie strategiczne.

Część z tych tematów udało się nam już zrealizować. Wielkim powodzeniem cieszyły się grudniowe warsztaty z modelu Business Canvas prowadzone przez prof. Waldemara Rogowskiego, absolwenta ekonomii, jak też warsztaty efektywnego przyswajania informacji prowadzone przez Dominika Ludwiczyńskiego, absolwenta marketingu i zarządzania. W styczniu, na fali noworocznych motywacji i postanowień, odbędą się z kolei warsztaty z planowania samorozwoju w 2020 r. Pracujemy również nad propozycjami warsztatowymi na wiosnę.

Prowadzenie warsztatów przez absolwentów dla absolwentów to preferowana przez nas formuła zajęć. Do współpracy przy warsztatach w roli prowadzących zapraszamy ekspertów i ekspertki z różnych dziedzin oraz obszarów życia społeczno-gospodarczego, którzy chcą się podzielić swoją wiedzą i umiejętnościami. Warto podkreślić, że czynią to *pro publico bono*, a może trafniej byłoby to określić jako tzw. *giving back*, czyli zwrotne dawanie uczelni czegoś od siebie, w ramach docenienia udziału, jaki SGH miała w osiągniętym przez nich sukcesie zawodowym. Jak mówi Mariola Kapla, absolwentka MIESI, która prowadziła listopadowe warsztaty ze scoringu kredytowego: „Uczelnia to idealne miejsce do organizowania edukacyjno-rozwojowych wydarzeń. Znakomicie, jeżeli prowadzą je absolwenci, którzy dzisiaj są praktykami, naukowcami, ekspertami i chcą właśnie w tym ważnym dla siebie miejscu dzielić się swoją unikatową wiedzą i doświadczeniem. Myślę, że bliskie relacje uczelni z absolwentami to zawsze obopólne korzyści".

Wszystkie informacje o warsztatach i naszych działaniach można znaleźć w zakładce *Klub Absolwentów* na stronie absolwent.sgh.waw.pl.

JUSTYNA KOZERA, RENATA KRYSIAK-ROGOWSKA, Centrum Kariery i Relacji z Absolwentami SGH

Rozpocznij swoje **KarieraStory** w @Bank Millennium

praktyki

staże

praca

Bank Millennium jest jedną z największych i najbardziej innowacyjnych instytucji finansowych w Polsce, ceniącą najwyższe standardy i doskonałą jakość. Mocną pozycję zawdzięczamy wieloletniemu doświadczeniu, rozumieniu potrzeb Klientów i nieustannemu doskonaleniu oferowanych usług.

KarieraStory w @Bank Millennium jest dla wszystkich, którzy pragną rozpocząć przygodę w bankowości.

Jeśli jesteś na studiach, jesteś osobą komunikatywną i kreatywną, dobrze znasz angielski spróbuj **swoich sił na praktykach letnich w Banku Millennium**. To będą **3 miesiące** praktyk, w trakcie których rozwiniesz swój zawodowy potencjał, samodzielnie realizując ambitne zadania. Wynagrodzenie jest atrakcyjne, a najlepsi dostaną szansę na zatrudnienie po zakończeniu praktyk. Obszary praktyk są różne: analiza ryzyka, marketing, project management, bankowość elektroniczna – to tylko niektóre z nich.

Jeśli chcesz się zaangażować w ciekawe projekty i zdobywać cenne doświadczenia, odkrywać bankowość od podszewki, uczestniczyć w szkoleniach, wyślij swoje CV najpóźniej do **końca maja**. Może Ci się spodoba i zostaniesz na stałe.

Nie zwlekaj! Rozpocznij swoje KarieraStory w @Bank Millennium. Po szczegóły zajrzyj na **bankmillennium.pl/kariera**.

Millennium bank

Ekonomiści zakochani w folklorze

Piętnastolecie **Zespołu Pieśni i Tańca** Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie.

ANNA MARKOWSKA, GABRIELA SIDZ

FOT. ROMAN KALINOWSKI

W świecie statystyki, ekonomii i finansów miłość do polskiego folkloru, ale także do tańca i tradycyjnych pieśni może się wydawać czymś z innej bajki. Jednak co roku znajduje się grupa studentów, którzy chcą się nauczyć oberka, krakowiaka czy mazura w ZPiT SGH. W ten sposób zespół wykształcił już kilka pokoleń tancerzy, którzy spotkali się na scenie w czasie grudniowego koncertu jubileuszowego. Koncert zorganizowano w sali widowiskowej Klubu Akademii Sztuki Wojennej w Warszawie.

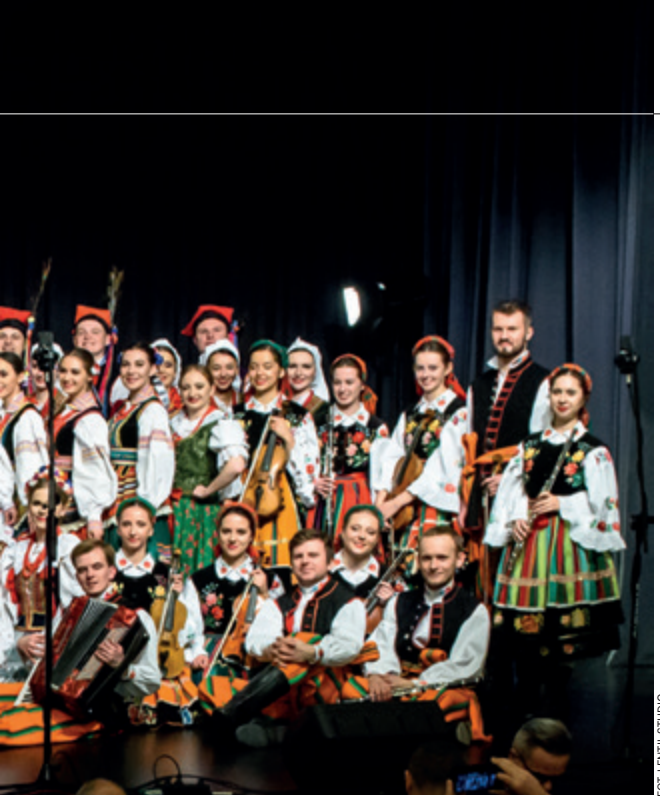

FOT. LENTIL STUDIO

FOT. LENTIL STUDIO

OD „WISŁY” DO ZPIT SGH

Korzenie zespołu sięgają Zespołu Pieśni i Tańca „Wisła”, który powstał z zespołu artystycznego założonego w 1991 r. z inicjatywy członków „Referatu Wschód” Związku Harcerstwa Rzeczypospolitej i Oddziału Warszawskiego Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”.

– Ważnym obszarem działalności zespołu „Wisła” były środowiska kresowe – opowiada Anna Markowska. – Zespół coraz bardziej wzbogacał swój repertuar i zapełniał kufry pięknymi strojami, jednak poszukiwał stałej sali do ćwiczeń dla dużej grupy. W taki sposób trafił do SGH.

Od 2002 r. zespół „Wisła” współpracował z uczelnianym Studium Wychowania Fizycznego, trenując w murach SGH. W 2004 r. rektor prof. Marek Rocki poparł wniosek studentów o utworzenie zespołu ludowego na SGH z wykorzystaniem dorobku „Wisły”. I tak „Wisła” stała się Zespołem Pieśni i Tańca Szkoły Głównej Handlowej.

– Był to uśmiech losu, ponieważ Szkoła Główna Handlowa była wówczas jedną z nielicznych warszawskich uczelni, które nie miały swojego akademickiego zespołu ludowego – wspomina Anna Markowska. – Naszym łącznikiem z „Wisłą” są instruktorzy tańca: Anna Skalska-Toho i Jan Tatsuhiko Makólski-Toho, współtwórcy „Wisły”.

FOT. LENTIL STUDIO

NA ZAGRANICZNYCH SCENACH

Zespół Pieśni i Tańca SGH wystąpił w kilkuset koncertach nie tylko w Polsce, ale także za granicą, biorąc udział w międzynarodowych festiwalach, występując na specjalne zaproszenia, np. Polonii mieszkającej w Zagrzebiu lub Japońskiej Federacji Folklorystycznej.

FOT. LENTIL STUDIO

FOT. LENTIL STUDIO

Zespół nie zwalnia tempa. W lipcu 2017 r. ZPiT SGH na Międzynarodowym Festiwalu Folklorystycznym „Happy Planet" w Armenii zdobył Grand Prix w kategorii „Taniec" i I miejsce w kategorii „Taniec grupa 16+" oraz zwyciężył w kategorii „Najlepszy Zespół Folklorystyczny". Rok wcześniej tancerze odbyli tournée po Japonii, gdzie oprócz licznych koncertów w Kobe, Kioto, Tokio czy Sendai prowadzili warsztaty tańców polskich dla Japończyków. Głównym punktem wyjazdu były obchody jubileuszu 60-lecia Japońskiej Federacji Folklorystycznej i zatańczenie wraz z Japończykami poloneza na 2500 osób.

Anna Markowska, opiekunka i menedżerka Zespołu Pieśni i Tańca SGH podczas jubileuszowego koncertu.

FOT. ROMAN KALINOWSKI

ZESPÓŁ TO RODZINA

Zespół to nie tylko godziny prób śpiewu i tańca, ale przede wszystkim wielka rodzina. Było to szczególnie widoczne podczas koncertu jubileuszowego, który połączył różne pokolenia tancerzy i był efektem doskonałej współpracy blisko 100 osób.

– Tak naprawdę w zespole właśnie o to chodzi, jest on często dla naszych tancerzy odskocznią od codziennego życia i dla członków zespołu spełnieniem ich marzeń czy pasji – mówi Anna Markowska. – A gdzie uciekać od szarej rzeczywistości, jak nie do tak różnorodnego i kolorowego polskiego folkloru?

W maju 2018 r. zespół otrzymał certyfikat Międzynarodowej Rady Stowarzyszeń Folklorystycznych i Sztuki Ludowej CIOFF. Rok później wystąpił w Teatrze Narodowym. Co do planów na przyszłość ZPiT SGH ma jasne cele: mierzyć coraz dalej i coraz wyżej. Anna Markowska zdradza: – Chcemy ciągle się rozwijać i pokazywać piękno polskiej kultury kolejnym widzom w Polsce i za granicami kraju. I chociaż piętnaście intensywnych lat zmieniło nas w dojrzały i zgrany zespół ze wspaniałą atmosferą, zawsze pozostaniemy piękni i młodzi.

ANNA MARKOWSKA, GABRIELA SIDZ, Zespół Pieśni i Tańca SGH

Chcesz inaczej?

Sprawdź, jak my to robimy.

Dołącz do programu płatnych praktyk TPA Poland!

Będziesz uczyć się od naszych najlepszych ekspertów, audytorów, doradców podatkowych i biznesowych, prawników i księgowych.

Wybierz swoją ścieżkę kariery:

Audyt | Podatki | Prawo | Księgowość | Doradztwo biznesowe

tpa-group.dolaczdonas.pl

www.tpa-group.pl
www.bakertilly.pl

Albania I Austria I Bułgaria I Chorwacja I Czarnogóra I Czechy
Polska I Rumunia I Serbia I Słowacja I Słowenia I Węgry

bakertilly
A Baker Tilly
Europe Alliance member

Półka Hausnera

Ukazała się właśnie moja książka *Społeczna czasoprzestrzeń gospodarowania. W kierunku ekonomii wartości* (Wydawnictwo Nieoczywiste, Warszawa 2019). Korzystając z zaproszenia redaktora „Gazety SGH", postanowiłem zwrócić uwagę jej czytelników na pięć prac, które mocno ukierunkowały moje myślenie i rozważania. Ich dobór wynika też z przekonania, że twórczy i odpowiedzialny ekonomista nie może się zamykać w swojej dziedzinie. Nie powinien stronić od publikacji z obszaru filozofii i kultury, są mu one bowiem potrzebne do szerokiego spojrzenia na gospodarkę.

Wybrane do tego zestawienia książki krótko charakteryzuję, ale też opatruję cytatami, które wydają mi się szczególnie celne.

Jerzy Hausner – prof. dr hab. nauk ekonomicznych, profesor zwyczajny, pracownik Katedry Polityk Publicznych (Kolegium Gospodarki i Administracji Publicznej Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie), społeczny pełnomocnik rektora ds. kultury i sportu. Doktor honoris causa SGH. Członek korespondent PAU. Członek Komitetu Nauk Ekonomicznych PAN. Członek Polskiego Komitetu do spraw UNESCO. Członek Rady Narodowego Centrum Badań i Rozwoju. Przewodniczący Rady Programowej Open Eyes Economy Summit. Laureat Nagrody Kisiela.

Nicolas Bourriaud, *Estetyka relacyjna*, tłum. Łukasz Białkowski, Muzeum Sztuki Współczesnej w Krakowie, Kraków 2012.

Nicolas Bourriaud ukazuje, jak współcześnie kultura, zwłaszcza sztuka i krytyka sztuki, może wyznaczyć ścieżkę wyjścia z kryzysu. „Współcześnie – po dwustu latach walki o indywidualizm i przeciw dominacji grupy – musimy dokonać nowej syntezy, która uchroni nas przed [...] regresywnymi fantazmatami. [...] W naszych postindustrialnych społeczeństwach najpilniejszą kwestią okazuje się nie emancypacja jednostki, lecz międzyludzka komunikacja i wyzwolenie relacyjnego wymiaru egzystencji" [str. 94].

Anna Giza, *Uczeń czarnoksiężnika, czyli społeczna historia marketingu*, Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2017.

Wnikliwe przedstawienie historii i ewolucji marketingu. Anna Giza tłumaczy, jak marketing stał się kwintesencją oportunistycznej gry rynkowej.

„Marketing: człowiek widziany jest jako konsument; społeczeństwo – jako zbiór grup docelowych; dochód rozporządzalny jako potencjał nabywczy; jakość życia mierzona jest poziomem konsumpcji oraz ilością i jakością posiadanych dóbr" [str. 8]. „Wzory konsumpcji wyrastają ze społecznego i kulturowego podłoża nadającego im sens, znaczenie i prawomocność – ale nie odwrotnie: tj. konsumpcja sama w sobie nie wytwarza ani kultury, ani struktury społecznej" [str. 222].

Paul Ricoeur, *Język, tekst, interpretacja*, tłum. Piotr Graff, Katarzyna Rosner, Państwowy Instytut Wydawniczy, Warszawa 1989.

Ważna dla ekonomistów rozprawa filozoficzna – autor dowodzi, że działalność analityczna jest wycinkiem łuku interpretacyjnego, w którym potrzebne są też innego rodzaju działania poznawcze pozwalające połączyć wyjaśnienie ze zrozumieniem. Wyjaśnianie wymaga uprzedmiotawiania poznawanego świata, rozumienie odzwierciedla jego podmiotowość, której całkowicie wyłączyć się nie da. „Człowiek jest właśnie taki, że należy jednocześnie do państwa przyczynowości i do państwa motywacji, do państwa wyjaśniania i do państwa rozumienia" [str. 23].

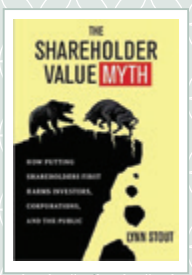

Lynn Stout, *The Shareholder Value Myth*, Berrett-Koehler Publishers, San Francisco 2012.

Lynn Stout wszechstronnie przedstawia konsekwencje ukształtowanego w okresie neoliberalnej rewolucji modelu wartości dla akcjonariuszy. Nazywa ona tę koncepcję najgłupszą ideą biznesową w historii (ang. *the dumbest business idea ever*). Jej fundament stanowi założenie, że najważniejszą postacią biznesu i firmy jest właściciel, czyli w przypadku spółek – akcjonariusz. To jedno z głównych źródeł finansjalizacji współczesnej gospodarki rynkowej i osłabienia więzi między realną a finansową sferą gospodarowania.

Lester C. Thurow, *Przyszłość kapitalizmu. Jak dzisiejsze siły ekonomiczne kształtują świat jutra*, tłum. Lech Czyżewski, Wydawnictwo Dolnośląskie, Wrocław 1999.

W tej profetycznej książce autor wykazuje, że kiedy technologia i ideologia zaczynają się od siebie oddalać, jest jedynie kwestią czasu, aż wydarzy się „wielki wstrząs" (trzęsienie ziemi, które zachwieje systemem). Jego zdaniem kierunek związku przyczynowego nie biegnie od większych oszczędności do większych inwestycji, lecz od pragnienia dokonywania określonych inwestycji do większego oszczędzania. Globalne korporacje dysponują ogromnym kapitałem finansowym, ale w działalność wytwórczą inwestują niewiele. Koncentrują się na pomnażaniu kapitału poprzez aktywne uczestnictwo w spekulacyjnej grze na rynkach finansowych.

„W średniowieczu żyli ludzie, którzy wiedzieli, że poziom życia w Cesarstwie Rzymskim był znacznie wyższy i że lepsze życie jest możliwe. Posiadali oni lub mogli posiadać wszelkie technologie, jakie posiadano w Rzymie, lecz nie dysponowali wartościami pozwalającymi wytworzyć zdolności organizacyjne konieczne do odbudowania wcześniejszego potencjału" [str. 342].

DAY 1.

DO SOMETHING THAT MATTERS #PGDAY1

Zdobądź międzynarodowe doświadczenie managerskie, zarządzając biznesem P&G w regionie Europy Centralnej.

NIEMOŻLIWE NA STAŻU? SPRAWDŹ NAS I APLIKUJ!

Już od 2 roku studiów!

pgcareers.com

P&G Gillette head & shoulders PANTENE PRO-V Oral-B Old Spice

Wiedza z pierwszej ręki

OD PONAD 100 lat

NOWOŚCI OFICYNY WYDAWNICZEJ SGH

Zaangażowanie inwestorów instytucjonalnych w nadzór w spółkach giełdowych
DOMINIKA BOSEK-RAK

— Celem rozprawy jest określenie roli inwestorów instytucjonalnych w procesie nadzoru nad spółkami giełdowymi, których akcje posiadają, i ich znaczenia dla budowania wartości rynkowej tych spółek. Zasadnicza teza pracy zakłada zatem, że inwestorzy instytucjonalni angażują się w nadzór w spółkach giełdowych, co prowadzi do zwiększania wartości tych spółek. [...]

Opracowanie zawiera połączenie teoretycznego podejścia do roli inwestorów instytucjonalnych w nadzorze nad spółkami w kontekście różnych systemów ładu korporacyjnego i teorii zarządzania z ujęciem praktycznym, w szczególności dotyczącym ich podejścia do budowania wartości w Polsce i w Europie Zachodniej. Wypełnia ono lukę w badaniach naukowych w tym obszarze, jednocześnie stanowiąc użyteczny materiał dla przedstawicieli praktyki gospodarczej.
(fragment wstępu)

Pamiętniki bezrobotnych. Tom I
RED. PIOTR BŁĘDOWSKI, PAWEŁ KUBICKI, ŁUKASZ POSŁUSZNY

— Oddawany właśnie do rąk Czytelnika tom stanowi pierwszą część prac zebranych przy okazji kolejnego, trzeciego konkursu na pamiętniki bezrobotnych. Zespół Instytutu Gospodarstwa Społecznego uznał, że najlepszą klamrą spinającą dzieje i dorobek instytutu w roku jego jubileuszu będzie właśnie kolejne badanie oparte na pamiętnikach osób bezrobotnych.

Po pierwsze, realizacja projektu miała na celu wskazanie najważniejszych zmian w sytuacji osoby bezrobotnej i jej relacji z otoczeniem. Po drugie, zarekomendowanie takich form wsparcia środowiskowego, które do tych zmian będą dostosowane, dzięki czemu zwiększy się szansa na osiągnięcie sukcesu w poszukiwaniu zatrudnienia. Innym efektem zastosowania rekomendacji powinno być spowolnienie lub zatrzymanie procesów wykluczenia społecznego, jakim podlegają osoby długotrwale bezrobotne i ich rodziny.
(fragment wstępu)

Biznes cyfrowy. Perspektywa innowacji cyfrowych
RED. KATARZYNA NOWICKA

— Celem pracy jest pokazanie, w jaki sposób technologie cyfrowe zmieniają tradycyjną logikę tworzenia i przechwytywania wartości w biznesie, wpływając na innowacyjność podmiotu, jego model biznesu, zarządzanie ryzykiem i niepewnością bądź na zmiany o charakterze instytucjonalnym. Tłem rozważań jest poszukiwanie odpowiedzi na pytanie, czy innowacje cyfrowe mają charakter przełomowy, czy przyrostowy. W niniejszej pracy starano się także uzupełnić luki badawcze w obszarach takich jak bariery wdrażania nowoczesnych technologii, ryzyko ich używania i cyberbezpieczeństwo. Jednocześnie w wyniku badań empirycznych podsumowano stan implementacji technologii cyfrowych w polskich przedsiębiorstwach i wyłoniono najważniejsze kierunki dla dalszych badań w ramach podjętego tematu.
(fragment wstępu)

Modelowanie dla biznesu. Regresja logistyczna, regresja Poissona, survival data mining, CRM, credit scoring
RED. EWA FRĄTCZAK

— Monografia *Modelowanie dla biznesu* przedstawia istotę i modelowanie z zakresu analityki biznesowej w wybranych obszarach zastosowań. Autorami lub współautorami kolejnych rozdziałów są pracownicy Zakładu Analizy Historii Zdarzeń i Analiz Wielopoziomowych, nasi magistranci lub absolwenci podyplomowych studiów „Analizy statystyczne i data mining w biznesie", za które merytorycznie odpowiada zakład. Monografia rozpoczyna cykl publikacji *Modelowanie dla biznesu*, serii, która będzie prezentować różnorodne przykłady modelowania biznesowego z wykorzystaniem różnych metod analizy, włączając za każdym razem modelowanie predykcyjne.
(fragment przedmowy)

OPRACOWAŁA: Elżbieta Jednorowska

Zapraszamy do naszej księgarni stacjonarnej w godzinach 10.00–16.00
Oficyna Wydawnicza SGH
al. Niepodległości 162
(budynek główny, parter)

Oferta Oficyny Wydawniczej SGH
→ www.wydawnictwo.sgh.waw.pl

KGHM
POLSKA MIEDŹ

Jesteśmy liderem w produkcji miedzi i srebra.
Umożliwiamy rozwój nowoczesnego świata.

KGHM Polska Miedź S.A. | ul. M.Skłodowskiej-Curie 48 | 59-301 Lubin | www.kghm.com

Dom z wieżą – tak blisko SGH i tak daleko

PAWEŁ TANEWSKI

Tajemniczy dom z wieżą, bo tak chyba można go nazwać, wznosi się przy ul. Willowej 5, całkiem blisko SGH, a zwłaszcza budynku M na Madalińskiego 6/8. Dom z wieżą, a właściwie luksusowa willa, ma swoją fascynującą i tragiczną historię wiążącą się z naszą uczelnią nie tylko z powodu bliskiego sąsiedztwa. Pod koniec lat 30. XX w. mieszkała w nim zamożna rodzina adwokata Jakuba Neumana. Szczęśliwi małżonkowie Jakub i Wanda mieli troje dzieci: Andrzeja (ur. 1907), Antoninę (ur. 1909) i Franciszka (ur. 1913). Rodzeństwo zapowiadało się świetnie. Ich dziadkowie, żydowskiego pochodzenia, posiadali kamienicę w samym Śródmieściu Warszawy na Czackiego. Dziś po tym domu nie ma śladu, vis-à-vis znajduje się w tym rejonie rozległy kompleks Ministerstwa Finansów. Na Czackiego mieszkało się wygodnie, bo wszędzie było blisko, ale w końcu rodzina osiadła na peryferyjnym wciąż Górnym Mokotowie. W okresie letnim Neumanowie wyjeżdżali na wakacje samochodem marki Morris do własnej posiadłości w Wiązownie, gdzie mieli mały majątek ziemski z wiejską rezydencją.

NAJWCZEŚNIEJ WYRUSZYŁ W SZEROKI ŚWIAT ANDRZEJ. Po studiach na Wydziale Prawa Uniwersytetu Warszawskiego wyjechał do Anglii, stając się z prawnika ekonomistą pracującym na jednym z uniwersytetów. Studia prawnicze na UW podjęła również Antonina. Kształciła się kilka lat, ale nie ukończyła studiów. Porwał ją tenis, sport bardzo ekskluzywny i drogi, uprawiany w celach rekreacyjnych przez wielu przedstawicieli wyższych sfer, do jakich rodzina Neumanów się zaliczała. Ale niezwykle atrakcyjna, świetnie prezentująca się na korcie Antonina uprawiała go wyczynowo i w 1938 r. została sklasyfikowana na 10. miejscu w ogólnopolskim rankingu tenisistek. I wreszcie Franciszek. Zaraz po maturze w 1931 r. odbył obowiązkową roczną służbę wojskową, a po niej został studentem naszej uczelni. Studiował przez cztery lata. W 1936 r. wszystko już zaliczył i dopuszczono go do egzaminów końcowych, do których jednak nie przystąpił. Dlaczego? Trudno na to pytanie odpowiedzieć. Nawet gdyby nie napisał pracy dyplomowej, po zdaniu tych egzaminów w wielu instytucjach naszego kraju traktowano by go jako absolwenta uczelni, ekonomistę z wyższym wykształceniem. Na ostatnim roku studiów Franciszek uczestniczył w seminarium dyplomowym prowadzonym przez znakomitego znawcę bankowości i międzynarodowych finansów, prof. Feliksa Młynarskiego (1884–1972).

ZA TO POSTĘPOWAŁO WYKSZTAŁCENIE WOJSKOWE FRANCISZKA NEUMANA. Po Szkole Podchorążych Rezerwy Kawalerii w Grudziądzu i dalszym szkoleniu w 1. Pułku Szwoleżerów im. Józefa Piłsudskiego stacjonującym w Warszawie opinia o młodym adepcie elitarnej formacji wojskowej, do jakiej zaliczano kawalerię, nie była najlepsza. We wniosku awansowym na podporucznika rezerwy wystawionym w połowie 1933 r. napisano: „Mało energiczny. Dyscyplinowany. Niedostatecznie obowiązkowy. Mało ruchliwy. Brak postawy wojskowej. Organizator przeciętny. Małe wiadomości fachowe. Na dowódcę plutonu nie nadaje się". Po pewnym czasie opinie o Franciszku Neumanie stały się już bardzo pozytywne. W 1936 r. o podporuczniku rezerwy kawalerii pisano: „Miły i przyjemny charakter. Umie żyć z ludźmi. Zawsze pełen humoru i chęci do pracy. Fizycznie wytrzymały mimo tuszy. Bardzo ideowy. Wysportowany. Trudów wojennych nie boi się. Inteligentny, szybko orientuje się w nowych warunkach. Sprytny, zaradny. Jako pionier [czyli żołnierz wojsk inżynieryjnych budujących m.in. drogi i przeprawy przez rzeki – przyp. P.T.] dobry. Nauczył się wiele, gdyż chętnie się do nauki garnął. Przyszło mu to łatwo, gdyż posiada nieprzeciętne zdolności i łatwość uczenia się. Nadaje się bardzo dobrze na dowódcę plutonu pionierów w czasie wojny". Rok później, po odbyciu kolejnego kursu pionierów, oceniono go podobnie. „Bardzo duże obycie i wyrobienie życiowe. Zdolność zjednywania sympatii u otoczenia. Bardzo koleżeński, pogodny i towarzyski. Lojalny i ambitny. Pewna miara sybarytyzmu. Charakter całkowicie wyrobiony bez cech ujemnych. W pewnych gałęziach sportu bardzo dobrze wyrobiony (pływanie). Duża inteligencja, żywy krytyczny umysł. Znaczny zasób wiedzy ogólnej. Brak większego przejęcia się pracą. Przygotowanie techniczne dobre". No po prostu typowy ułan z ułańską fantazją, podchodzący jednak z dystansem do tego, czego oczekiwali od niego dowódcy.

ZBLIŻAŁA SIĘ WOJNA. W sierpniu 1939 r. Andrzej Neuman wyjechał z Londynu i mniej więcej 20 sierpnia był już w Polsce. Franciszek Neuman zo-

FRANCISZEK

FOT. ARCHIWUM SGH

ANTONINA

FOT. ARCHIWUM UW

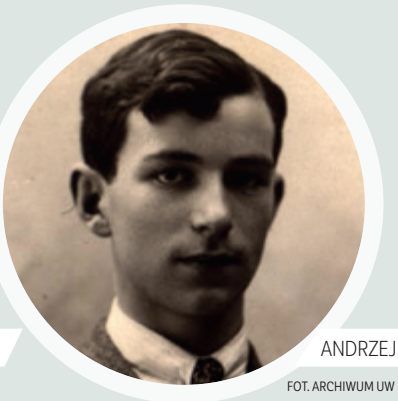

ANDRZEJ

FOT. ARCHIWUM UW

DOM Z WIEŻĄ

W latach 30. ubiegłego wieku w willi przy ul. Willowej 5 w Warszawie mieszkała rodzina Jakuba Neumana.

stał zmobilizowany. Otrzymał przydział do 2. Szwadronu Pionierów w Mazowieckiej Brygadzie Kawalerii, w którym przechodził wcześniejsze szkolenia z tak dobrymi rezultatami. Antonina musiała niestety zapomnieć o turniejach tenisowych.

Wybuch wojny okazał się wielkim wstrząsem. W nowej sytuacji natychmiast odnalazł się Andrzej. Chwycił za pióro i na gorąco utrwalał wszystko, co zdołał zaobserwować w Warszawie i okolicach.

We wrześniu 1939 r. Neumanowie na krótko opuścili Warszawę. Przez kilka dni przebywali w swojej posiadłości w Wiązownie. Dziesiątego września zatrzymał się tam, wykonując rozkaz naczelnego wodza Edwarda Śmigłego-Rydza (1886–1941), gen. Władysław Anders (1892–1970), dowódca Nowogródzkiej Brygady Kawalerii, który ze swym sztabem zakwaterował się na kilka dni w willi Neumanów, przyjmowany przez nich ze staropolską gościnnością. Rodzina Neumanów zasadniczo jednak przebywała w stolicy, krążąc pomiędzy domem z wieżą na Willowej a kamienicą na Czackiego. Andrzej biegał, obserwował i wszystko notował. Gdy chwycił temat, już go nie wypuścił. Wcześniej zdobył pewne doświadczenie pisarskie jako korespondent prasy brytyjskiej informujący o wydarzeniach w Polsce, ale teraz znalazł się w oku cyklonu. Utrwalił w sposób znakomity atmosferę walczącego miasta, reakcje mieszkańców, grozę nalotów i ostrzału artyleryjskiego, apele prezydenta Stefana Starzyńskiego (1893–1939), okropne warunki bytu ludności pozbawionej wody i z narażeniem życia stojącej w kilometrowych kolejkach po chleb. Przy ul. Chocimskiej 5, dosłownie kilka kroków od jego domu z wieżą przy Willowej, ulokowało się Ministerstwo Spraw Wojskowych przeniesione 1 września z pl. Saskiego.

Andrzej bardzo się niepokoił o Franciszka walczącego gdzieś na froncie, a Antonina cały czas szukała możliwości włączenia się do walki o przetrwanie stolicy. Bystra, inteligentna, szczera polska patriotka myślała i o walczących żołnierzach polskich, i o ojcu, mecenasie Jakubie Neumanie, który widział, jak olbrzymie bogactwo w postaci unikatowej wartości dzieł sztuki zgromadzonych w domu przy Willowej ginie na jego oczach. Odłamki bomb i granatów dziurawiły jak rzeszoto cenne płótna zawieszone na ścianach jego rezydencji.

Nadeszła kapitulacja Warszawy. Andrzej natychmiast podjął decyzję o wydostaniu się za wszelką cenę z Polski. Jeszcze przed wkroczeniem Niemców do stolicy cudem wyszedł na piechotę z miasta i pokonał niezwykle niebezpieczną trasę przez polskie Kresy Wschodnie zajęte już przez Armię Czerwoną, Litwę, Łotwę, a później przez Szwecję do Anglii, gdzie wylądował pod koniec października 1939 r. Nasz niedoszły absolwent Franciszek Neuman przetrwał wojnę w niemieckim obozie jenieckim. Po wojnie również dotarł do Anglii.

Obaj bracia mieszkali w Anglii i założyli tam rodziny. Andrzej zrobił wielką karierę jako wykładowca ekonomii i doradca ekonomiczny w Indonezji. Zmarł w 1964 r. Dwa lata później odszedł Franciszek.

LOS POZOSTAŁYCH CZŁONKÓW RODZINY OKAZAŁ SIĘ TRAGICZNY. Wzięty mecenas Jakub Neuman załamał się i 1 stycznia 1940 r. popełnił samobójstwo. Antonina, piękna i znakomicie zapowiadająca się tenisistka, zginęła najprawdopodobniej w warszawskim getcie. Wdowa po mecenasie, Wanda Neuman, ponownie wyszła za mąż. Zmarła w 1944 r.

Po przybyciu do Wielkiej Brytanii Andrzej Neuman wydał w 1941 r. po angielsku książkę *I Saw the Siege of Warsaw*, występując pod pseudonimem Alexander Polonius, zapewne po to, by nie narażać rodziny znajdującej się pod okupacją. Pokazał angielskiej opinii publicznej, jak wyglądała obrona miasta, które nie zamierzało dobrowolnie kapitulować.

Kilka lat temu anglista Marek Przybyłowicz odkrył nieznane w naszym kraju dzieło Andrzeja Neumana i przetłumaczył je, ustalając przy tym wiele faktów z życia rodziny Neumanów. Książka Alexandra Poloniusa (Andrzeja Neumana) *Widziałem oblężenie Warszawy. Sensacyjny, nieznany dziennik z września 1939!* ukazała się w 2018 r. nakładem wydawnictwa Rebis. Jest to znakomite dzieło z gatunku literatury faktu, napisane z pasją i wielkim talentem.

DR **PAWEŁ TANEWSKI**, starszy kustosz dyplomowany, Biblioteka SGH

Przysłowia

Księga przysłów Samuela Adalberga.

PAWEŁ TANEWSKI

Mówiło się kiedyś, że przysłowia są mądrością narodu, a mądrość to m.in. uczoność i uczeni. Przypomnijmy zatem kilka starych przysłów i powiedzeń związanych z uczonymi.

Im uczeńszy, tym śmielszy.
Im kto uczeńszy, tym bywa nadętszy.
Kto chce być uczony, musi pilności przyłożyć.
Uczeni w artylerii, rośli w kawalerii, pijacy na flotę, głupcy na piechotę.
Uczonego zawsze kochają, nieuczonym wszędzie pogardzają.
Uczony jak rabin żydowski.
Uczonym nie łacno zostać.
Żaden uczony z nieba nie spadnie.

Czy i na ile te powiedzenia zachowały aktualność, czytelnicy sami zechcą osądzić. Powyższe przysłowia i powiedzenia zostały zaczerpnięte z *Księgi przysłów* Samuela Adalberga (1868–1939) wydanej za zezwoleniem carskiej cenzury w Warszawie w latach 1889–1894 dzięki wsparciu Kasy Pomocy dla Osób Pracujących na Polu Naukowym im. Doktora Józefa Mianowskiego. Egzemplarz tej księgi trafił do zbiorów Biblioteki SGH z dedykacją i autografem jej autora w 1926 r.

Mało kto wie, że przez wiele lat mieliśmy autora tego dzieła wśród naszej kadry dydaktycznej. Adalberg związał się z naszą uczelnią w roku akademickim 1912/1913. Później nastąpiła pewna przerwa, ale w latach 1924–1936 stale był naszym nauczycielem. Prowadził zajęcia z korespondencji handlowej w języku niemieckim. Zajęć miał niewiele. Zarabiał też niedużo – w granicach 200 zł miesięcznie (odpowiednik dzisiejszych 2000 zł). Odszedł z uczelni na własną prośbę z powodu pogarszającego się stanu zdrowia. Władze dały mu hojną odprawę w wysokości 1500 zł.

Samuel Adalberg urodził się w Warszawie w zasymilowanej rodzinie żydowskiej. Studiował filologię i historię w Berlinie i Paryżu. Po powrocie do kraju był urzędnikiem w banku Hipolita Wawelberga, a także zarządcą jego dóbr. Później podjął pracę w prywatnym biurze statystycznym Jana Gotliba Blocha. Badał warunki bytu Żydów polskich i rosyjskich. W II Rzeczypospolitej zajmował w latach 1918–1930 stanowisko radcy w Ministerstwie Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego. Był również radnym m.st. Warszawy.

Adalberg przeszedł do historii jako językoznawca, autor kilku opracowań, w tym księgi przysłów polskich i księgi przysłów żydowskich. Posiadał własny *ex libris*, który można znaleźć w zbiorach Biblioteki SGH. Mieszkał przy ul. Przechodniej, w samym centrum miasta, stosunkowo blisko dzielnicy żydowskiej, i tam najprawdopodobniej popełnił samobójstwo w 1939 r., zaraz po przegranej kampanii wrześniowej. Dziś przy ul. Przechodniej jest tylko ślad dawnej zabudowy miejskiej w postaci Hotelu Saskiego. Samuel Adalberg został pochowany na cmentarzu żydowskim przy Okopowej. Położenie grobu nie jest niestety znane.

Na zakończenie tego krótkiego wspomnienia warto przytoczyć kilka cytatów z *Księgi przysłów* Samuela Adalberga – to przysłowia związane ze szkołą.

Kto się w szkole uczył, ten psu drogi nie pokaże.
Nie powiadaj, pacholę, co się dzieje w szkole, choćby cię warzyli w smole i w rosole.
Nie uczyłem się tego w szkole, ale przy cepach w stodole.
Szkolne gospodarstwo, a z ksiąg hetmaństwo – oboje niepewne.
Szkoła każdemu otwarta.
Szkołą dzieci straszą.
Śmierdzi mu szkoła.
W szkole jak w kościele.
W szkole się tego uczyć trzeba, co w pospolitym żywocie potrzeba.
W szkole, w łaźni, w karczmie, w kościele – różnic niewiele.

DR PAWEŁ TANEWSKI, starszy kustosz dyplomowany, Biblioteka SGH

Samuel Adalberg (1868–1939), polski historyk żydowskiego pochodzenia, paremiolog, folklorysta i wydawca tekstów staropolskich.

LIDER RYNKU WYMIANY INFORMACJI

BIK

BIURO INFORMACJI KREDYTOWEJ

www.bik.pl

RZECZYOBRAZKOWE

Eko w mediach

PIOTR KARWOWSKI

Baczni obserwatorzy mediów wiedzą, że tematy podejmowane przez dziennikarzy – takie jak gospodarka – podlegają koniunkturze, o czym już kiedyś wspominaliśmy na łamach „Gazety SGH". Wiele wskazuje na to, że właśnie zaszła zmiana, która ma szansę w znacznym stopniu wpłynąć na to, o czym w najbliższym czasie będziemy słuchać w radiu i co opublikuje prasa.

Ekologia – bo o tym mowa – nie jest oczywiście tematem nowym. Wiele lat temu zaczęła się pojawiać na marginesach innych spraw. Czasem gdy przeciekał lub tonął ogromny tankowiec, telewizje pokazywały pobliską rajską plażę zalaną ropą, ludzi ratujących morskie ptaki. W latach 90. prasa – w telewizji trudniej było to przedstawić – donosiła o zagrożeniu powiększającą się dziurą ozonową. Groźna i tajemnicza w mediach była też energetyka jądrowa – niektórzy pamiętają obrazy aktywistów blokujących transport odpadów radioaktywnych. Czasem ginęły pojedyncze gatunki, bo ktoś wycinał dżunglę. To by było na tyle. W tamtych czasach w bańce medialnej ekologia była sprawą bardzo ogólną i odległą, wydawało się, że być może jacyś naukowcy mają rację, że coś nam grozi, ale niekoniecznie mnie, Kowalskiemu, tu i teraz.

Z biegiem czasu niektóre media niekiedy donosiły o nowej diagnozie – ociepleniu się klimatu, które przy okazji ostatnich mroźniejszych i obfitujących w śnieg styczniowych dni niektórzy wyśmiewali, chociaż chodziło przecież o tendencję w skali planety. Dziś już nikt się z tego nie śmieje, ponieważ wszyscy doświadczamy zjawisk, które niedawno były postrzegane jako abstrakcyjne lub najwyżej przypadkowe. Wiele również zmieniła sprawa zanieczyszczenia powietrza, gdy do powszechnej świadomości dotarł fakt, że ten słodkawy, duszący dym, unoszący się pod nieboskłonem dużych aglomeracji, jest jednak groźny. Ogromną zasługą naukowców i aktywistów było to, że nie zniechęcali się oporem opinii publicznej. Kształtowali przekaz w taki sposób, że w końcu udało się przynajmniej wszcząć powszechny alarm.

Jak to zrobili? Przedstawiając dane, ale też nieco zmieniając język. Czy zauważyli Państwo, że w medialnym przekazie „globalne ocieplenie" właściwie zostało zastąpione przez „zmianę klimatu"? Globalne ocieplenie niestety mało kogo obchodziło, natomiast zmiana klimatu jest zgodna z potoczną obserwacją i umożliwia uniknięcie – przynajmniej na wstępie – obarczenia winą. Czy słusznie zwalnia z winy? Niekoniecznie, ale przynajmniej możemy zacząć rozmawiać o skutkach.

I na końcu najnowsze zjawisko, którego doświadczam, odbierając telefony od dziennikarzy poszukujących ekspertów. Ekologia najpierw była tematem odległym, potem nieco bliższym, ale zwykle osobnym, lub wręcz modą, na której można sporo zarobić. Dotąd argumentacja ekologiczna szła równolegle do ekonomicznej. Coś jednak się zmieniło. Na naszych oczach ekologia staje się kwestią nieodłączną od wielu innych. Najnowszym trendem wśród dziennikarzy jest to, by omawiać aspekt ekologiczny na równi z ekonomicznym. Nie zakłada się już z góry, że rachunek ekonomiczny przeważy ekologiczny w sprawie opakowań w sektorze FMCG, ale pada pytanie, jak obie kwestie się splatają. Nawet tak wrażliwa kwestia jak służba zdrowia, w której najwyższą wartością jest zdrowie i życie człowieka, przyciąga pytania o aspekty ekologiczne w ścisłym związku z finansami i zarządzaniem.

> *Najnowszym trendem wśród dziennikarzy jest to, by omawiać aspekt ekologiczny na równi z ekonomicznym.*

Czy to tylko chwilowe wychylenie cyklu koniunkturalnego w mediach, czy jednak język, wrażliwość i wartości trwale się zmieniły? O tym przekonamy się w najbliższym czasie.

DR PIOTR KARWOWSKI, rzecznik prasowy SGH

KPMG

Step Ahead by KPMG in Poland

STEP HIGHER

program dofinansowania projektów studenckich

Mierz wyżej, celuj dalej,

ród krok

w kierunku kariery

Co miesiąc dołożymy **2 000 zł** do projektów z największym potencjałem!

Jak to działa?

- do 5 dnia miesiąca: wypełniasz formularz zgłoszeniowy
- do 15 dnia miesiąca: KPMG wyłania zwycięski projekt
- do ostatniego dnia kolejnego miesiaca: zwycięzca realizuje projekt

Szczegóły na stronie:
generationkpmg.pl/stephigher

© 2020 KPMG in Poland.

Bank Pekao

Akademia Żubra
Program Praktyk Letnich
w Banku Pekao S.A.

Wierzymy w Twój talent

Ty stawiasz pierwsze zawodowe kroki a my wierzymy w Twój talent. Zacznij pracę, w której go wykorzystasz!

#bierzżyciezarogi

top EMPLOYER POLAND 2018 CERTIFIED EXCELLENCE IN EMPLOYEE CONDITIONS

top EMPLOYER POLAND 2019 CERTIFIED EXCELLENCE IN EMPLOYEE CONDITIONS

PREMIUM EMPLOYER BRAND 2019